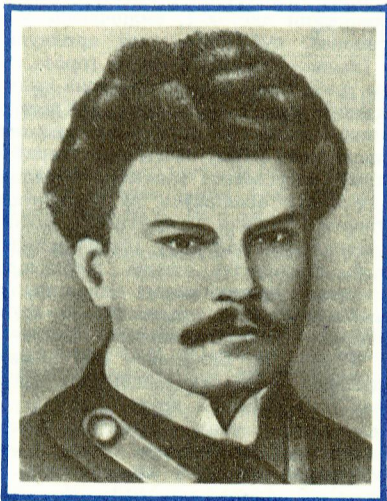

БАГДАНОВІЧ МАКСІМ

Багдановіч Максім
Адамавіч [псеўд. Б-ч,
М. Б., Максім Б-віч,
Максім Крыніца,
М. Осьмак,
Ек. Февралёва,
Ив. Ф-лёв,
Ив. Февралёв,
Эхо, Зритель,
Rio; 27.11(9.12).
1891, Мінск —
12(25).5.1917, Ялта;
пахаваны там жа]
паэт, перакладчык,
крытык і гісторык
літаратуры. Пісаў на
беларускай, рускай
і ўкраінскай мовах.

Бацька паэта — вядомы беларускі этнограф, фалькларыст і мовазнавец А. Я. Багдановіч — у час нараджэння Максіма працаваў загадчыкам і настаўнікам Мінскага гарадскога пачатковага вучылішча. У кватэры пры вучылішчы (зараз на гэтым месцы дом № 25 па вул. Горкага) і нарадзіўся будучы паэт. Маці паэта — Марыя Апана-саўна Мякота (1869—4.10.1896) скончыла Мінскае Аляксандраўскае вучылішча і некалькі курсаў жаночай настаўніцкай школы ў Пецяярбургу. Яна аўтар аповядання «Напярэдадні каляд», змешчанага ў газ. «Гродненские губернские ведомости» (1893, № 102). Акрамя Максіма, у шлюбe А. Я. Багдановіча і М. А. Мякоты было яшчэ трое дзяцей: сыны Вадзім (1890—1908) і Леў (1894—1918) і дачка Ніна (1896—97). У ліпені 1892 сям'я Багдановічаў пераехала з Мінска ў

Гродна (Адаму Ягоравічу было прапанавана там новае месца працы ў Сялянскім банку), дзе і прайшлі раннія дзіцячыя гады будучага паэта. Сярод найбольш яркіх уражанняў гэтага перыяду яго жыцця — паездка летам 1895 ў маёнтак Вяззе (зараз Асіповіцкі раён), дзе жыла родная цётка з боку маці і дзе ён акунуўся ў натуральную стыхію беларускай мовы (асяроддзе, у якім выхоўваўся паэт, было ў аснове сваёй рускамоўнае). Калі Максіму было 5 гадоў, ад раптоўных сухотаў памерла яго маці, і ў сярэдзіне лістапада 1896 Адам Ягоравіч з дзецьмі пераехаў ў Ніжні Ноўгарад (куды атрымаў перавод па службе). Выхаваннем асірацелых дзяцей займалася спачатку іх родная цётка Марыя Ягораўна, а пасля другая жонка бацькі — Аляксандра Паўлаўна Волжына. Апошняя неўзабаве таксама памерла, і дзя-

цей даглядала матчына сястра Аляксандра Апана-саўна Мякота, якая ў хуткім часе стала жонкай (спачатку пазашлюбнай) Адама Ягоравіча. Сяброўскай і сваяцкай адносіны Адама Ягоравіча з Максімам Горкім (яго жонкай была сястра А. П. Волжнынай Кацярына Паўлаўна), а таксама багатае культурнае асяроддзе горада спрыялі фарміраванню поглядаў і густаў Максіма, абуджэнню ў ім цягі да мастацкай творчасці. Прыблізна у 10—11 гадоў будучы паэт паспрабаваў пісаць на беларускай мове, якой авалодваў самастойна, абпіраючыся на беларускія выданні бацькавай бібліятэкі (пазней хросная маці В. Е. Сёмава выпісала для Максіма беларускія газеты «Наша доля» і «Наша ніва»).

Атрымаўшы грунтоўную хатнюю адукацыю (пачатковай адукацыяй дзяцей займаўся сам Адам Ягоравіч), у 1902 М. Багдановіч паступіў у Ніжгародскую мужчынскую гімназію. Навучанне ішло спачатку паспяхова, але рэвалюцыйныя падзеі 1905—07 і найперш заняты беларускай, якая, паводле слоў бацькі, «як не меўшая ніякага дачынення да яго класных заняткаў, хутчэй замінала яго поспехам, чым спрыяла». У 1906—07 Максіма пакінулі ў 4 класе на паўторны курс. Паколькі ў сям'і была пагроза спадчыннага захворвання на сухоты, Адам Ягоравіч неаднаразова прадпрымаў для сваіх дзяцей паездкі ў Башкірыю для кліматычнага лячэння. Першая такая паездка адбылася прыблізна ў 1900 (Багдановічы жылі тады ў в. Караякупава недалёка ад ст. Чышмы), другая — у 1904 у г. Белебей. Самастойна М. Багдановіч наведваў Белебей з той жа мэтай у 1913. У сувязі з пераводам Адама Ягоравіча на новае месца працы, у маі — чэрвені 1908 Багдановічы пераехалі ў Яраслаўль, дзе паэт прадоўжыў сваё навучанне ў гімназіі. Прыблізна з вясны 1909 у Максіма пачаў развівацца ў лёгкіх туберкулёзны працэс, і ўлетку таго ж года ён паехаў на лячэнне ў Ялту (жыў у пансіёне на малочнай ферме «Шалаш» ля Ауткі). Тут ён пазнаёміўся з М. А. Кіціцкай (Асоба не ўстаноўлена), якой, мяркуюцца, прысвечаны вершы «Я, бальны, бескрыдлаты паэт», «Цемель», «Мы гаварым удвух» і інш. Важнай падзеяй у жыцці паэта стала паездка ў Беларусь пасля заканчэння Яраслаўскай гімназіі летам 1911. Ён быў запрошаны супрацоўнікамі рэдакцыі «Наша ніва» — братамі І. і А. Луцкевічамі і з чэрвеня па жнівень жыў у фальварку Ракуцёўшчына (цяпер Маладзечанскі раён), які належаў роднаму дзядзьку братоў — В. Лычкоўскаму. Паводле некаторых звестак, тут было створана 16 вершаў і 2 паэмы, якія пазней склалі паэтычныя цыклы «Старая Беларусь», «Места» і «Мадонны».

Вялікі след у жыцці паэта пакінула Ганна Рафаілаўна Кукуева (1890—1961), сястра аднакласніка М. Багдановіча па гімназіі, знаёмства з якой адносіцца да 1910—12. Вобразам гэтай абаяльнай жанчыны, таленавітай піяністкі, чалавек дасціпнага і разумнага, навяныя такія паэтычныя шэдэўры, як «Вераніка», «Учора шчасце толькі глянула нясмела», «Больш за ўсё на свеце жадаю я і інш.

М. Багдановіч марыў займацца беларускай філалогіяй у Пецябургскім універсітэце пад кіраўніцтвам А. Шахматава, але з-за матэрыяльных цяжкасцей гэтым планам не суджана было збыцця. У 1911 ён паступіў у Дзямідаўскі юрыдычны ліцэй (Яраслаўль). Пасля яго заканчэння ў верасні 1916 пераехаў ў Мінск, дзе ўладкаваўся на

працу ў губернскую земскую ўправу сакратаром харчовага камітэту. Самы актыўны ўдзел браў ў рабоце Беларускага таварыства дапамога пацярпелым ад вайны (Мінск адзел). У лютым 1917 здароўе М. Багдановіча рэзка пагоршылася, і сябры адправілі яго на лячэнне ў Ялту. Там паэт неўзабаве і памёр (пахаваны на гарадскіх могілках).

Літаратурны дэбют Максіма Багдановіча адбыўся 6.7.1907: у газ. «Наша ніва» было змешчана алегарычнае апавяданне «Музыка». У той жа газеце былі надрукаваны і першыя вершы паэта — «Над магілай» і «Прыйдзе вясна» (1909). Перыяд навучання ў Дзямідаўскім юрыдычным ліцэі быў пазначаны выключна плённай літаратурна-крытычнай і публіцыстычнай дзейнасцю паэта. Ён напісаў гадавыя літаратурныя агляды («Глыбы і славі», 1911; «За тры гады», 1913), нарысы па гісторыі беларускай пісьменнасці («Кароткая гісторыя беларускай пісьменнасці да XVI сталяцця», 1911; «За сто гадоў», 1911; «Беларускае адраджэнне», 1914), дзе з рэвалюцыйна-дэмакратычных пазіцый атаніў здабыткі сучаснай яму беларускай літаратуры, паказаў яе глыбокі сацыяльна-гістарычны выток. Актыўна выступаў ў рускім і ўкраінскім перыядычным друку (час. «Сатирикон», «Русский экскурсант», «Жизнь для всех», «Национальные проблемы», «Украинская жизнь» і інш.; газ. «Голос»; «Северная газета», «Нижегородский листок»), змяшчаючы ў ім шматлікія рэцэнзіі, публіцыстычныя артыкулы, пераклады і ўласныя мастацкія творы (проза, паэзія). Асобна трэба адзначыць літаратурна-крытычныя даследаванні пра Т. Шаўчэнку («Краса і сіла», «Пам'яці Т. Р Шаўчэнка», 1914), у якіх паэт упершыню даследаваў форму паэтычных твораў Кабзара, раскрыў іх сусветнае значэнне. У галіне мастацкага перакладу абпіраўся на пушкінскія прыпыткі творчых адносін да арыгінала, захавання яго нацыянальнага каларыту, ідэйна-эстэтычных вартасцей, паэтычнага стылю (перакладаў на беларускую і рускую мовы). У канцы 1913 у Вільні выйшла адзіная прыжыццёвая кніга М. Багдановіча — паэтычны зборнік «Вянок».

У 1914 М. Багдановіч быў прыняты ў правадзейныя члены «Усерасійскага таварыства дзеячоў перыядычнага друку і літаратуры». У гэтым жа годзе, у сувязі з пачаткам першай сусветнай вайны выйшлі брашуры паэта «Чырвоная Русь», «Угорская Русь» і «Браты-чэхі», прысвечаныя тэме славянства.

З гадамі хвароба ўсё больш давала аб сабе знаць, і ў 1915 М. Багдановіч едзе на лячэнне ў Стары Крым. Уражанні ад гэтай паездкі ляглі ў аснову цыкла нарысаў «З лётніх ўражанняў». У гэты цяжкі для Беларусі час былі створаны шэдэўры багдановічавай паэзіі — вершы «Пагоня» і «Страцім-лебедзь», распачата праца над літаратурнай хрэстаматый для пачатковай школы. Незадоўга да смерці паэт напісаў вершы «Набягае яно...»; «Пралятайце вы дні», «У краіне светлага, дзе я ўміраю...». Глыбока сімвалічна, што ў апошнія дні свайго жыцця ён працаваў над складаннем беларускага лемантара.

М. Багдановіч — адзін са стваральнікаў беларускай літаратуры і літаратурнай мовы новага часу. Адна з асноўных яго заслуг — узбагачэнне здабыткамі нацыянальнага беларускага мастацтва сусветнай культуры. Ён адзін з першых у роднай літаратуры пачаў распрацоўку такіх складаных вершаваных форм, як санет, актава, тэрцыны,

трыялет, рандо, скерца, імкнучыся сцвердзіць вялікія вобразна-выяўленчыя магчымасці беларускай мовы. З гэтай жа мэтай шырока культывавалі мастацкі пераклад, узнаўляючы на нацыянальнай глебе творы антычных, рускіх і заходне-еўрапейскіх аўтараў, а таксама ўзоры песень розных народаў свету. Разам з Я. Купалам стаў заснавальнікам пейзажнай і інтымнай лірыкі, першы ў беларускай літаратуры звярнуўся да ўрбаністычных матываў. Апавяданні М. Багдановіча ляжаць на вытокаў нацыянальнай прозы, а яго крытычныя даследаванні шмат у чым прадвызначылі развіццё літаратурнай крытыкі, сталі фундаментальнай асновай ў вывучэнні гісторыі літаратуры.

Паэзія М. Багдановіча трывала ўвайшла ў духоўную скарбніцу беларускага народа. Шматлікія творы паэта пакладзены на музыку М. Аладавым, Л. Абельёвічам, А. Багатыровым, Л. Захлёўным, І. Лучанком, С. Палонскім, Г. Сурусам, А. Туранковым, Э. Тырманд, М. Шчагловым («Пагоня») і інш., некаторыя вершы бгуюць як народныя песні («Зорка Венера», «Слуцкія ткачыхі»). Паводле жыцця і творчасці М. Багдановіча створана опера «Зорка Венера» (кампазітар Ю. Семеняка, лібрэта А. Бачылы, паст. 1970). Яго вобраз увацоблены ў жывапісных, графічных і скульптур-

ных творах С. Вакара, Г. Вашчанкі, П. Драчова, А. Лапіцкай, М. Манасзона, А. Марачкіна, А. Мятліцкага, І. Раманоўскага, Р. Сітніцы і інш. У 1981 была праведзена Рэспубліканская мастацкая выстаўка, прысвечаная 90-годдзю з дня нараджэння паэта, зняты дакументальныя кінафільмы, выпушчаны плакаты і школьныя дапаможнікі, паштоўкі, значкі. Імем паэта названы вуліцы ў Мінску, Яраслаўлі, Гродне, Гомелі, Быхаве, Чэхаве (б. Аутка), школа і бібліятэка ў Мінску. Засведчылі месцазнаходжанне паэта мемарыяльныя дошкі ў Мінску, Гродне, Вяззі, Горкім, Яраслаўлі, Ялце, Чэхаве. Помнікі М. Багдановічу пастаўлены ў Місхоры (1957) і Мінску (1981), мемарыяльны знак — у Ракуцёўшчыне (1977), дзе праводзіцца прысвечаная М. Багдановічу Рэспубліканскія святы паэзіі. Там жа разбіты «Сад Максіма». У 1981 у Мінску створаны літаратурны музей паэта, у 1986 — літаратурны аддзел Гродзенскага гісторыка-археалагічнага музея-запаведніка, экспазіцыя якога цалкам прысвечана М. Багдановічу.

Архіў паэта, перададзены ў 1923 А. Я. Багдановічам Інстытуту беларускай культуры, страчаны ў час Вялікай Айчыннай вайны. Асобныя рукапісы зберагаюцца ў сховішчах Вільнюса, Мінска, Масквы, Кіева, Ленінграда, а таксама за мяжою.

Т. М. Кароткая.

Бібліяграфія

1.1.

36. тв.: У 2 т. Мн., 1968. Т. 1. Вершы, паэмы, пераклады. Т. 2. Проза, літаратурна-крытычныя і публіцыстычныя артыкулы, пісьмы. Рэц.: Гілевіч Н. // Неман. 1970. № 1.

Творы М. Багдановіча. Мн., 1927—28. Т. 1. Вершы, апавяданні. Т. 2. Прызайчныя творы. Рэц. Адамовіч А. // Узвышша. 1929. № 9—10; Аляхновіч М. // Маладняк. 1920. № 3; Барычэўскі А. Акадэмічнае выданне твораў Багдановіча // Звязда. 1927. 16 кастр.; Яго ж. Аб акадэмічным выданні твораў М. Багдановіча // Запіскі аддзела гуманітарных навук. Мн., 1928. Кн. 2. Працы клясы філалёгіі. Т. 1; Выданне твораў М. Багдановіча // Сов. Бел. 1928. 28 жн.; Гальперін В. О пережитках буржуазного национализма в белорусском литературоведении // ЛГ. 1948. 12 мая; Драй-Хмара М. // Украина. 1930. № 41; Крывіч // Польша. 1927. № 6; Л. П. Книгіціс // Там жа. 1929. № 7; Чаржынскі У. // Запіскі аддзела гуманітарных навук. Мн., 1929. Кн. 9. Т. 3; Slavische Rundschau. 1929. № 6.

Выбр. тв. Мн., 1940. Рэц.: Бовдзей Л. Новое издание М. Багдановича // Сов. Бел. 1941. 16 янв.; Жалызняк Р. Аб новым выданні М. Багдановіча // ЛіМ. 1940. 14 снеж.; Рос А. «Выбр. тв.» М. Багдановіча // Чырв. змена. 1941. 5 студз.; Садовскі Е. Аднотомник М. Багдановича // ЛГ. 1940. 14 июля.

Выбр. тв. Мн., 1946. Рэц. Агіевіч У. Новае выданне твораў Максіма Багдановіча // Звязда. 1946. 2 крас.; Избранные произведения Максіма Багдановича // Сов. Бел. 1946. 31 марта; Новыя кнігі // Сов. селянін. 1946. 28 ліп.

Выбр. тв. Вершы, апавяданні і артыкулы. Мн., 1952. Творы: Вершы, апавяданні, нарысы. Мн., 1957. Рэц.: Крышталь В. Поўны 36. тв. // ЛіМ. 1957. 25 мая; Лапідус Н. Каментары да каментарыяў // Польша. 1959. № 2.

Выбранае. Мн., 1977. (Б-ка бел. паэзіі).

1.2.

Вянок: Кніжка выбраных вершаў. Вільня, 1913. Рэц.: Г. Б. Пясняр чыстай красы // Н. н. 1914. 21 лют.; Огурцов А. // Голос. 1914. 31 мая; 2 выд., папр. Вільня, 1927. Рэц.: Н. Г. Fr. Slovanský přehled. 1929. Т. 21.

Братья-чехи. М., 1914. (Б-ка войны, № 28). Рэц.: Новости литературы // Рус. школа. 1914. № 9—10. Краса і сіла: Опыт исследования стиха Т. Г. Шевченко. Отдельный оттиск из жур. «Украинская жизнь» № 2, 1914 г. М., 1914.

Угорская Русь. М., 1914. (Б-ка войны, № 24). Червоная Русь: Австрийские украинцы. М., 1914. (Б-ка войны, № 8—9). Рэц.: Новости литературы // Рус. школа. 1914. № 9—10; Обзор главнейшей литературы, появившейся в связи с интересом к войне // Что и как читать детям. 1915. № 1; Сивков К. Обзор популярной литературы на современные темы // Вестник воспитания. 1914. № 8; Славинский М. // Вестник Европы. 1915. Кн. 4.

Белорусское возрождение: (Издание «Украинской жизни»). Отдельный оттиск из журн. «Украинская жизнь» № 1—2, 1915. М., 1916.

Білоруське відродженне. Вiднв, 1916.

Обзор деятельности Минской губернской продовольственной комиссии по 1 янв. 1917 г. Мн., 1917. Мушка-зелянушка і камарык-насаты тварык: Вельмі жаласная гісторыя, выкладзеная згодна з праўдай беларускім вершам. Мн., 1940; Мн., 1947; Мн., 1952; Мн., 1961; Мн., 1975.

Вершы. Мн., 1967. (Школьная б-ка). Выд. 2. Мн., 1973. (Школьная б-ка).

Маладзiк: Лірыка. Мн., 1968.

Вершы. Мн., 1981. (Школьная б-ка). Рэц.: Вішнеўскі А. Книгіціс // ЛіМ. 1981. 16 кастр.

Вянок: Кніжка выбраных вершаў. Мн., 1981. (Факс. выд.: Вільня, 1913).

Вянок: Кніжка выбраных вершаў. Мн., 1985. (Факс. выд.: Вільня, 1913). Рэц.: Грынчiк М. Мир образов и созвучий // Неман. 1986. № 11.

1.3.

1907. Музыка: [Апавяданне] // Н. н. 6 ліп. / Пад псеўд. Максім Б-віч.

1909. Над магілай: [Верш] // Н. н. 1 студз. / Пад псеўд. Максім Б-віч; Прыдзе вясна!; [Верш] // Там жа. 5 сак. / Пад псеўд. Максім Б-віч; Лясун: [Вершы] // Там жа. 3 вер. / Пад псеўд. Максім Б-віч; Над возерам: [Верш] // Там жа. 10 вер. / Пад псеўд. Максім Б-віч; «Край мой радзімы! Як выкляты богам...»: [Верш] // Там жа. 17 вер. / Пад псеўд. Максім Б-віч; 3 песняў беларускага мужака: [Верш] //

Там жа. 24 вер. / Пад псеўд. Максім Б-віч; Вадзянік; Над соннай рэччай; Асенняй nochкай: [Вершы] // Там жа. 8 кастр. / Пад псеўд. Максім Б-віч; На чужыне: [Верш] // Там жа. 15 кастр. / Пад псеўд. Максім Б-віч; Пугач: [Верш] // Там жа. 22 кастр. / Пад псеўд. Максім Б-віч; «Нашай ніве»: [Верш] // Там жа. 12 ліст.; Разрытая магіла: [Верш] // Там жа. 19 ліст.; «Глянь, як зорка, сарваўшысь ляціць...»: [Верш] // Там жа. 10 снеж.; Цемень. Ахвярую М. А. Кіт-най: [Верш] // Там жа. 17 снеж.

1910. «Дождж у полі і холад...»; «Беларусы, твой народ дачакаецца...»: [Вершы] // Першы беларускі календар «Нашай Нівы». Вільня; Змяіны цар: [Верш] // Н. н. 7 студз.; Вечар: [Верш] // Там жа. 14 студз.; Зімовай дарога: [Верш] // Там жа. 4 лют.; Мая душа: [Верш] // Там жа. 18 лют.; «Рушмысь, брацця, хутчэй...»: [Верш] // Там жа. 4 сак.; «Паэт замаўчаў, затаіў свае песні...» Ахвярую К. Каганцу: [Верш] // Там жа. 11 сак.; Песняру: [Верш] // Там жа. 8 крас.; Маёвая песня: [Верш] // Там жа. 20 мая; Досі ўжо працы: [Верш] // Там жа. 10 чэрв.; «Ясныя, чыстыя слёзы з вачэй пакаціліся...»: [Верш] // Там жа. 8 ліп.; 3 цыкле «Лясун»: «Чуеш гул? — Гэты сумны, маркотны лясун...»: [Верш] // Там жа. 20 ліп.; Над магілай мўжыка: [Верш] // Там жа. 29 ліп., «Халоднай ночу я ў шырокім, цёмным полі...»: [Верш] // Там жа. 12 жн.; «Калі зваліў дужы Геракл у пыл Антэя...»: [Верш] // Там жа. 26 жн.; «Бледны, хілы усё ж люблю я...»: [Верш] // Там жа. 9 вер.; «У небе — ля хмары грымотнай — празрыстая, лёгкая хмара...»: [Верш] // Там жа. 23 вер.; Возера: [Верш] // Там жа. 7 кастр.; Над морам: [Верш у прозе] // Там жа. 14 кастр.; Мне сіллася: [Верш] // Там жа. 5 ліст.; «Вас днём нараджэння газеты вінуіоў...»: [Верш] // Там жа. 18 ліст.; «Я спакойна драмлю пад гарой між кустоў...»: [Верш] // Там жа. 16 снеж.

1911. «Зразаюць галіны таполі адну за адной...»; «Упалі з грудзей Пана Бога...»: [Вершы]; Песня пра князя Ізяслава Полацкага: (з «Слова о полку Игореве») // Беларускі календар «Нашай нівы» на 1911 год. Вільня; В лицее // Голос. 26 окт. / Пад крыпт. В. В. Аўт. спрэчна; Зімой: [Верш] // Н. н. 6 студз. «Была калісь пара: гучэла завіруха...»: [Верш] // Там жа. 13 студз.; Глыбы і слаі: Агляд бел. краснай пісьменнасці 1910 // Там жа. 20, 27 студз., 3 лют.; «Лёўна любіце вы, пане»; «Між страніц старых, пажоўкых кнігі, ўжо даўно забытай...»: [Верш, проза] // Там жа. 27 студз.; 3 цыкла «Змяіны цар»: «У цёмным небе — харадовы сіневатых зорак...»: [Вершы] // Там жа. 17 лют.; Бура: [Верш] // Там жа. 17 сак.; «Сэрца ные, сэрца кроіцца ад болю...»: [Верш з цыкла «Згукі бацькаўшчыны»] // Там жа. 31 сак.; Не жаласці, а праўды! // Там жа. 7 крас.; Ян і маці: [Верш] // Там жа. 28 крас.; «Як толькі закрыю я вочы...»: [Апавяданне верш. прозы] // Там жа. 12 мая; 3 цыкле «Згукі бацькаўшчыны»: «Сумне мне, а ў сэрцы смутак ціха запывае...»: [Верш] // Там жа. 2 чэрв.; Санет: (Ахвярую А. Л. Пагодзіну) // Там жа. 1 ліп.; Србэныя змеі: [Верш] // Там жа. 21 ліп.; Вечар: [Верш] // Там жа. 18 жн.; «Хай іншы жаліцца старонцы...»: [Верш] // Там жа. 8 вер.; «Разгарайся хутчэй, мой агонь...»: [Верш] // Там жа. 29 вер.; Над возерам: [Верш] // Там жа. 6 кастр.; «Жывеш не вечно, чалавек...»: [Верш] // Там жа. 3 ліст.; «Мудрай правомы...»: [Верш] // Там жа. 17 ліст.; «Дзе вы, лясоў, палёў цвяты?»: [Верш] // Там жа. 8 снеж.; «Не блішчыць у час змяркання і ў глыбокай цёмнай ночы...»: [Верш] // Там жа. 22 снеж.

1912. «Край ты мой родны! Як выкляты богам...»: [Верш] // Беларускі календар «Нашай нівы» на 1912 год. Вільня; 3 цыкла «Старая Беларусь»: Летапісец; Перапісчык; Слудкія ткачыкі; Кніга: [Вершы] // Зборнік «Нашай нівы». Вільня. № 2; Народное образование // Северный календарь на 1912 г. Ярославль; «Край мой родны! Як выкляты богам...»: [Верш] // Известия об-ва слав. культуры. Т. 1. Кн. 1; «О, как уютно, чисто, мило...»: [Верш] // Сатирикон. № 30; Городская любовь: [Верш] // Там жа. № 46; «В горячем споре возража беспрестанно»: [Верш] // Там жа. № 49; «Даўно ўжо целама я хварэю...»: [Верш] // Н. н. 26 студз.; Санет // Там жа. 8 сак.; Перад паходкай: [Верш] // Там жа. 22 сак.; 3 цыкле «Усмешкі»: Гутарка з паненка-

мі: [Верш] // Там жа. 7 чэрв.; Старая Беларусь: [Цыкл вершаў] // Там жа. 28 чэрв.; «Скрылься кветамі ў полі магіла...»: [Верш] // Там жа. 26 ліп.; «Белым кветам адзета каліна...»: [Верш] // Там жа. 23 ліст.

1913. «Проці цяжэння вады...»; «Ясныя, чыстыя слёзы з вачэй пакаціліся...»; Маёвая песня: [Вершы] // Беларускі календар «Нашай нівы» на 1913 год. Вільня; За тры гады: Агляд бел. краснай пісьменнасці 1911—13 / Пад крыпт. М. Б-віч; Апокрыф: [Апавяданне] // Календарная пісанка. Вільня; Колька: [Апавяданне] // Голос. 14 апр. / Пад псеўд. Эхо; Калайдоскоп жыцці: (Літаратура) // Там жа. № 100 / Пад псеўд. Эхо; Преступление: Рассказ // Там жа. 25 мая; 16, 21 июня; 5 июля / Пад псеўд. Эхо; С. Д. Дрожжин: (Юбилейная памятка) // Там жа. 12 дек.; Роман Тристана и Изольды в изложении Ж. Бедье // Там жа. 21 дек.; Мадонна: (Этюд) // Там жа. 25 дек.; «Вы, панове, пазіраеце далёка...»: [Верш] // Н. н. 1 сак.; «Зноў пабачыў я сялібы...»: [Верш] // Там жа. 16 мая; На могілках; Спамін; Трыялет: [Вершы] // Там жа. 31 мая; Купідон: [Верш] // Там жа. 5 ліп.; Дзед: [Верш] // Там жа. 12 ліп.; С. Палуяну: (Трыялет) // Там жа. 26 ліп.; Трыялет // Там жа. 28 вер.; Споўненае абшчанне: [Верш] // Там жа. 31 кастр.; Крестьянин-поэт С. Д. Дрожжин: (К сорокалетию юбилею) // Северная газ. 13 дек.; Современным поэтам: [Верш] // Там жа. 27 дек.

1914. Ратай; «Вы, панове, пазіраеце далёка...»: [Вершы] // Беларускі календар на 1914 год. Вільня; Новая интеллигенция // Жизнь для всех. № 5—6; Крым: Путеводитель: [Рэцэнзія] // Рус. экскурсанта. № 5—6; Краса і сила: Опыт описания стиха Т. Г. Шевченко // Укр. жизнь. № 2; О гуманизме и неосмотрительности // Там жа. № 11—12; Н. М. Никольский. Древний Вавилон, 1913: [Рэцэнзія] // Голос. 4 янв.; [Рэц. на: Нижегородский ежегодник. 1914; Ежемесячный журнал. 1914, № 1] // Там жа. 11 янв.; Собр. соч. К. Рылеева и Одоевского: [Рэцэнзія] // Там жа. 19 янв.; Н. К. Михайловский: (К 10-летию со дня кончины) // Там жа. 28 янв.; Ежегодник Вологодской губ.; Ежегодник газ. «Речь» на 1914 г.: [Рэцэнзія] // Там жа. 8 февр.; Безумец: Памяти Галилея // Там жа. 5 февр.; Желтые цветы: [Рэцэнзія] // Там жа. 12 февр.; Памяти Т. Г. Шевченко (1814—25 февраля 1914) // Там жа. 25 февр.; А. Н. Афанасьев. Народные русские легенды, 1914: [Рэцэнзія] // Там жа. 1 марта; Рабиндранат Тагор. Гитанджали (Жертвопесни). 1914: [Рэцэнзія] // Там жа. 15 марта; Теофиль Готье. Эмали и камни: [Рэцэнзія] // Там жа. 5 апр.; Н. Снегсарев. Мираж «Нового времени», 1914: [Рэцэнзія] // Там жа. 7 июня; «Жатва»: [Рэцэнзія] // Там жа. 21 июня; Полное собр. соч. Е. А. Баратынского; Собр. соч. Е. А. Баратынского и Д. В. Веневитинова: [Рэцэнзія] // Там жа. 5 июля; Львов // Там жа. 24 жн.; Одноикий: (К столетию со дня рождения М. Ю. Лермонтова) // Там жа. 2 окт.; Ю. Энгель. Музыкальный словарь, 1914: [Рэцэнзія] // Там жа. 15 нояб.; Санет // Н. н. 24 студз. / Пад крыпт. М. Б-віч; Апавяданне аб іконіку і залатару, людзях мудрых і красамоўных, кнігалюбцам нейкім дзеля славы божай ды разнажэння добра паспалітага выкладзена // Там жа. 13 лют.; Эмігранцкая песня: [Верш] // Там жа. 1 мая / Пад крыпт. М. Б-віч; «Ты доўга сядзела за сталом...»: [Верш] // Там жа. 6 чэрв. / Пад крыпт. М. Б-віч; Шаман: [Апавяданне] // Там жа. 3 ліп. Прытча о васильках: [Апавяданне] // Северная газ. 2 янв.; Именинница: (С натуры) // Там жа. 21 сент. / Пад псеўд. Эхо.

1915. Беларусы // Нац. проблемы. № 2; М. М. Путеводитель по Галиции и её курортам, 1913: [Рэцэнзія]; Образы Галиции в художественной литературе // Рус. экскурсанта. № 12; Белорусское возрождение // Укр. жизнь. № 1, 2; [Рэц. на: Библиография: Славянская библиотека. № 1; В. И. Пичета. Исторический очерк славянства. М., 1914] // Голос. 6 июня; «Национальные проблемы». 1915: [Рэцэнзія] // Там жа. 19 июня; А. Л. Погодин. Славянский мир. [1915]; Н. А. Рубакин. Среди книг. 1915; «Русский экскурсанта». 1915: [Рэцэнзія] // Там жа. 21 июня; Новые письма Л. Н. Толстого // Там жа. 4 окт. / Без подпісу; аўт. спрэчна; Экзаме́н: [Апавяданне] // Там жа. 25 дек. / Пад псеўд. Ив. Февралёв; Башня мира: Сказка // Заря. 21 янв. / Пад

псеўд. Это; Обласной отдел // Там жа. 22 янв. / Пад псеўд. Эхо; Об интересном мнении г. Глебова: [Рэцэнзія] // Музыка. 21 февр.; На варце // Н. н. 9 студз. / Пад крыпт. М. Б.; «Ой, лясы-бары ды лугі — разлогі...»: [Верш] // Там жа. 16 студз.; «Цёмнай ноччу лучына дагарала...» [Верш] // Там жа. 23 студз.; «Я хачеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы...»: [Верш] // Там жа. 21 лют.; Мушка-зеланушка і камарык — насаты тварык: Вельмі жаласная гісторыя, выкладзеная згодна праўды беларускім вершам // Там жа. 7 мая; М'яжы: [Верш] // Там жа. 17 ліп.; «Сярод вуліцы ў нас карагод... [Верш] // Там жа. 31 ліп.; «Як Базыль у паходзе ка наў...»: [Верш] // Там жа. 7 жн.; Из И. Франко // Нижегород. листок. 13 апр.

1916. Старая Беларусь: [Цыкл вершаў] // Беларускі календар на 1916 г. Вільня; Николай Дмитриевич Ножин // Ежемес. журнал литературы, науки и общественной жизни. № 6; Иван Франко // Жизнь для всех. № 7; Из летних впечатлений: Феодосия; Старый Крым; Поездка в Коктебель. * [Нарысы] // Рус. экскурсант. № 1—3; На белорусские темы // Укр. жизнь. № 2; В. Самийленко // Там жа. № 7—8; Грицько Чупринка // Там жа. № 11—12; [Рэцэнзія на часопіс «Украинская жизнь», 1915] // Голос. 16 янв.; «Архив села Караби-хи», 1915: [Рэцэнзія] // Там жа. 30 янв.; Карлик и человек // Там жа. 16 февр. / Пад псеўд. Ив. Февралёв; Маленький фельетон: О Вязтке // Там жа. 26 февр. / Пад псеўд. Ив. Февралёв; Нумизматы // Там жа. 10 марта / Пад псеўд. Ив. Февралёв; Письма А. П. Чехова: [Рэцэнзія] // Там жа. 19 марта; «Музыкальный современник» № 1—6: [Рэцэнзія] // Там жа. 2 апр.; Катъш: (Из детской жизни): [Апавяданне] // Там жа. 10 апр.; «Отчество», 1916: [Рэцэнзія] // Там жа. 21 мая; В. Винниченко. Собр. соч. Т. I—VIII. 1915—1916: [Рэцэнзія]; Суд: Дело по обвинению в разбое / Пад псеўд. Ив. Февралёв // Там жа. 28 мая; Ванька Встанька / Пад псеўд. Ив. Февралёв; Суд: Покушение на вооруженную кражу / Пад крыпт. Ив. Ф. // Там жа. 8 июня; Г. В. Плеханов. Дневник социал-демократа, 1916: [Рэцэнзія] // Там жа. 18 июня; Волгары: (Сценка с натурой) // Там жа. 22 июня / Пад крыпт. Ив. Ф.; В гостях у детей // Там жа. 24 июня / Пад псеўд. Ив. Февралёв; Заседание гор. думы // Там жа. 26 июня // Пад крыпт. Ив. Ф.-лев; С. М. Чевкин. Шестая держава. 1916: [Рэцэнзія] // Там жа. 2 июля; В селе Крест // Там жа. 6 июля / Пад псеўд. Ив. Февралёв; Осенью: [Верш] / Пад псеўд. Ек. Февралева; За сахаром // Там жа. 8 июля / Пад крыпт. Ив. Ф.; На углу: (Сценка с натурой) // Там жа. 10 июля / Пад крыпт. Ив. Ф.; Годовщина народного дома // Там жа. 13 июля / Пад крыпт. Ив. Ф.; Кооперативное совещание; Около билетов: (Сценка с натурой) // Там жа. 15 июля / Пад крыпт. Ив. Ф.; Мимодомом / Пад крыпт. Ив. Ф.; Мытарства беженцев / Пад псеўд. Ив. Февралёв // Там жа. 31 июля; Валерий Брюсов. Семь цветов радуги. 1916: [Рэцэнзія] // Там жа. 6 авг.; Иван Морозов. Красный звон. 1916: [Рэцэнзія] // Там жа. 20 авг.; Детская колония // Там жа. 26 авг. / Пад крыпт. Ив. Ф.; Заседание гор. думы // Там жа. 27, 28 авг. / Пад крыпт. Ив. Ф.; Michał Orszęcki. Stogczyki. [1916]: [Рэцэнзія] // Там жа. 3 сент.; Две смерти // Там жа. № 130 / Пад псеўд. Ив. Февралева; Около театра миниатюр // Там жа. № 137 / Пад крыпт. Ив. Ф.; Под угрозой смертной казни // Там жа. № 140 / Пад псеўд. Ив. Февралёв; Агляд працы за першы год Мінскага Адзела Беларускага таварыства для помачы пацярпелым ад вайны // Дзянішца. 27 ліст. / Пад псеўд. М. Осмак.

1917. Две заметки о стихотворениях Пушкина // Пушкин и его современник. Пг. Вып. 28; Деятельность Минского белорусского комитета // Укр. жизнь. № 1—2; Пагоня: [Верш] // Бел. рада. 29 нояб.; Пагоня: (Пасмертны верш) // Вольная Бел. 30 ліст.; Лист да П. В. Ластоўскага: [Верш] // Гоман. 15 чэрв.; У вёсцы: З цыклу «Мадонны» [Паэма] // Там жа. 6 ліп.; «Даўно ўжо цела я хварэю...» [Верш] // Грамада. 4 чэрв.

1918. Трыялет: («Калісь глядзеў на сонца я»); Рандо; Актава; Пентаметры; Санет: («На цёмнай глады сонных дуж балота»); Не кукуй ты, шэрая ззяюля; Слуцкія ткачы: [Вершы] // Курс беларусаведення. М., 1918—20; Хто мы такія: Ліст да простых людзей // Што трэба

ведаць кожнаму беларусу? Мн.; Максім і Магдалена: [Паэма] // Бел. эхо. № 3; Санет: Тэарэтычна-гіст. нарыс // Крывічанин. № 1; Хто мы такія?: Ліст да простых людзей: (З пасмертных твораў М. Багдановіча // Вольная Бел. 21 крас.; Забыты шлях: [З пасмертных твораў М. Багдановіча 1915 г.]; На ціхім Дунаю: Вершы белар-га складу // Там жа. 28 крас.; Страцім-лебедзь: [Паэма] // Там жа. 26 мая; Пагоня: [Верш] // Гоман. 22 сак.; Максім і Магдалена: [Паэма] // Там жа. 17 мая.

1919. Пагоня; Санет; Перапісчык; Слуцкія ткачы; Маёвая песня; Зімова дарога; Упалі з грудзей пана Бога...; Чуеш гул...; Вадаянкі; Не кувай ты, шэрая ззяюля: [Вершы] // Дыяменты беларускага прыгожага пісьменства. К.; «Кінь вечны плач свой ад старонцы...»: [Верш] // Заранка. Мн.; «Халоднай ноччу я ў шырокім, цёмным полі...»; Ноч; «Кінь вечны плач свой ад старонцы...»: [Вершы] // Памятка беларусам палонным. Берлін; «...Народ, беларускі народ...»: [Верш] // Бел. жыццё. 29 чэрв.; Варажба; Просценькі верхык: [Вершы] // Там жа. 6 ліп.

1920. «Краю мой родны! Як выкліяты богам...»: [Верш] // Очерки белорусской литературы. Мн.; Змаганне. № 6; Апокрыф: [Апавяданне] // Рунь. № 5—6.

1921. Край ты мой родны! Калісь глядзеў...: [Вершы] // Дэкламатар. Вільня; Ян і маці; Зоркі; Ля старога млына; Перапісчык; Слуцкія ткалі; Пагоня: [Вершы]; Нарымскі край: [Урывак з апавядання «Шаман»] // Родны край: Трэція і чацвёртая пасля лемантара кніжка для чытанья. Вільня; Край ты мой родны! Як выкліяты богам: [Верш] // Бел. вед. 23 кастр.; Калісь глядзеў на сонца я: [Верш] // Там жа. 14 ліст.

1923. Апокрыф: [Апавяданне]; «Чуеш гул?...»; Возера; «Прывет табе, жыццё на волі!...»; Над возерам; Бура; Возера; «Вечар на захадзе ў попеле тушчы...»; Зімой; Перад паводкай; «Па ляду у глуміх бары...»; У Вільні: [Санет]; «Вулкі Вільні ззяюць і гулка грываць»; «Не кувай ты, шэрая ззяюля...»; «Даўно ўжо цела я хварэю»; «Цёмнай ноччу лучына дагарала»; Страцім-лебедзь; Летапісец; Перапісчык; Слуцкія ткачы; Мая душа: [Трыялет]; «Калі ў ракавіну цёмную жамчужніцы...»; Песняру; Тэрцыны; Санет; Рандо; Актава; Пентаметры; «З нізкага берагу...»; Непагодаў маёй; Трыялет («Калісь глядзеў на сонца я»); Вечар: [Трыялет]; Трыялет («Як птушка ў гібкіх трасніках...»); Межы; З пясняў беларускага мужыка; Над магілай мужыка; С. Е. Палуяну; «Устань, навалыня, лясні навалы»; «Жывеш не вечно, чалавек...»: [Вершы]; Максім і Магдалена: [Паэма] // Выпісы з беларускае літаратуры. Мн.; Апокрыф: [Апавяданне] // Крывіч. № 1.

1924. Санет; «Прывет табе, жыццё на волі...»; Слуцкія ткачы; Зімой; Раманс («Зорка Венера ўзыйшла над зямлёю...»); [Вершы] // Беларускі дэкламатар. Мн.; «Дзень добры, пане! Вось вам просты надпіс...»: [Верш] // Заходняя Беларусь. Вільня; Слуцкія ткачы: [Верш] // Крывіч. № 1.

1925. Есць шлях да лепшай долі... // Беларускі гаспадарскі календар на 1926 г. Вільня; «Упалі з грудзей Пана Бога, парваўшыся, пацеркі зорл...»: [Верш] // Беларускі календар на 1925 г. Вільня; «Паміж пясцоў Егіпецкай зямлі...»: [Санет] // Паўлюк Жук: (яго жыццё і творчасць). Мн.; Апавяданне аб іконкіку і залатару / Крывіч. № 9; «Зварушаны нарэчце дух народны...»: [Урывак з верша] // Крыніца. 19 ліп.

1926. Санет («Паміж пясцоў Егіпецкай зямлі...») // Беларускі народны календар на 1927 г. Вільня; Край мой родны: [Верш] // Бел. трибуна. 23 окт.

1927. Санет («Прынадна вочы ззяюць да мяне...») // Барычэўскі Е. Тэорыя санету. Мн.; «Прывет табе, жыццё на волі...»; «Не блішчыць у час змяркання і ў глыбокай цемры ночы...»; Санет («Паміж пясцоў Егіпецкай зямлі...»); [Вершы] // Беларускі ілюстраваны календар на 1928 г. Вільня; Зімой: [Урывак з верша] // Беларускі настольны календар. Мн.; Чуеш гул; Змяіны цар; Бура; Прывет табе; Добрай ночы, зара...; Сомнамбул; Плакала лентя; Зімой; Падымі угару...; Маёвая песня; Раманс («Зорка Венера ўзыйшла над зямлёю...»); Не кувай...; Летапісец; Перапісчык; Слуцкія ткачы; Вулкі Вільні; За дахамі места...; Завіруха; Упалі з грудзей...; «Краю мой родны! Як выкліяты богам...»; Рушымся, брацця!; Устань, навалыня; «Не блішчыць у час змяркання...»;

Даўно ўжо целама...; Песняру; Вы, панове, пазіраеце...; Была калісь пара; Пентаметры; Санет («Паміж пясюк Егіпецкай зямлі...»); Трыялет («Калісь глядзеў на сонца я...»); Рондо («Узор прыгожы пекных зор...»); Актава («Як моцны рэактыў, каторы вылікае...»); Тэрцыны («Ёсць чары у забытым, старадаўнім...»); У вёсцы; Над магілай мужыка; 3 песняў беларускага мужыка; Пагоня; Народ, беларускі народ! [Вершы]; Максім і Магдалена; [Паэма]; Апокрыф; Над морам; Музыка: [Апавяданні] // Дварчані І. Хрэстаматыя новай беларускай літаратуры (ад 1905 году). Вільня; «Цемныя Сосны. Елкі. Мох! Кара...»; Мая душа; Вечар; «Дождж у полі і холад... Імгла...»; Натхненне: [Вершы] // Бел. культура. № 1; Мушка-зелянушка і камарык-насаты тварык: Вельмі жаласная гісторыя, выкладзеная згодна праўды беларускім вершам // Заранка. Кн. 3; Санет; Срэбныя змеі; У вёсцы: [Вершы] // Польша. № 3; Максім і Магдалена: [Паэма] // Родныя гоні. Кн. 3; Вершы беларускага складу: «Бяседная», «Лявоніха», «Цёмнай ноччу лучына дагарала...» // Узвышша. № 2; Слуцкія ткачыкі: [Вершы] // Чырв. сейбіт. № 8—9; Лявоніха; Перад паводкаю; Возера: [Вершы] // Там жа. № 13; Санет («Прынадна вочы ззяюць да мяне...») // Бел. слова. 30 студз.; Касцёл св. Ганны ў Вільні: [Вершы] // Бел. день. 1 чэрв.; Недрукаваныя вершы М. Багдановіча: (3 калекцыі інжынера Р. Зямкевіча): «Жывая лялечка! Не душу і не сэрца...»; Цяжарная; Крытыку // Голас Беларуса. 10 чэрв.; Над магілай мужыка; Слуцкія ткачыкі: [Вершы] // Заря Запада. 25 мая; Маладыя гадзі; «І хмельна жа яго галава...»; [Урывак з паэмы «Максім і Магдалена»]; «На чужбіне; «Як Базыль у паходзе канаў...»; Мяжы: [Вершы] // Сав. Бел. 25 мая; Слуцкія ткачыкі: [Вершы] // Чырв. Полаччына. 21 мая.

1928. Край ты мой родны; Слуцкія ткачыкі: [Вершы] // Беларускі дэкламатар. Вільня; Слуцкія ткачыкі; Астры; Санет; «Прывет табе жыццё...»; Лявоніха: [Вершы] // Дэкламатар. Мн., «Прывет табе, жыццё...»; «Не блішчыць у час...»; Зімой, Санет: [Вершы] // 3 роднай нівы. Вільня; Пагоня: [Вершы] // Бел. зарніца. 1 ліст.

1929. «Упалі з грудзей пана Бога...» [Вершы] // Беларускі гаспадарскі календар на 1930 г. Вільня; «Досі ўжо, браты, чужынкам мы служылі...»; «Беларусь, твой народ дачакаецца...»; Прыдзе вясна: [Вершы] // Беларускі календар на 1929 г. Вільня; «Шмат у нашым жыцці ёсць дарог...»; [Вершы] // Календарык «Хрысціянскай думкі для Бел. моладзі». Вільня; Ян і маці: [Вершы] // Бел. зарніца. № 1.

1931. Слуцкія ткачыкі: [Вершы] // Жаночкая справа. № 1.

1935. Першы снег: [Вершы] // Беларускі календар 1936 г. Вільня / Пад крыт. Б-ч. Аўт. спрэчнае; Санет («Паміж пясюк Егіпецкай зямлі...») // Беларускі на-родна-гаспадарскі календар на 1935 г. Вільня.

1937. Слуцкія ткачыкі: [Вершы] // Ruch Słowiański. № 1; «Дзе вы, лясоў, палёў цвяты...»; [Вершы] // Снапок. № 7.

1939. Музыка: [Апавяданне] // Бел. летапіс. № 1.

1940. Лясу: [Вершы] // Іскры Гільча. № 10.

1942. «Маці родная, маці-краіна...»; [Урывак з верша «Пагоня»] // За сваб. Бел. 9 крас.

1945. Нашы гуляні: [Урывак з вяршаванага апавядання «Вераніка»] // Бязрока. № 6—7.

1947. Прыдзе вясна; «Маладыя гадзі...»; Вечар; Згукі бацькаўшчыны; «Прывет табе, жыццё на волі...»; Лявоніха; Скірпус; Возера: [Вершы]; Варона і чыз; Байка // Эстрада. Мн., Мушка-зелянушка і камарык — насаты тварык: [Казка] // Бязрока. № 5; Слуцкія ткачыкі: [Вершы] // Сав. селянін. 25 мая; Слуцкія ткачыкі; «Краю мой родны, як выкляты богам...»; [Вершы] // Чырв. звызда. 26 мая.

1948. Памяці Т. Р. Шаўчэнка // Шаўчэнка Т. Выбраныя вершы і паэмы. Мн.

1949. «О, как уютно...»; В горячем споре возражая беспрестанно...»; «Гутарка з паненкамі...»; [Вершы] // ЛіМ. 10 вер.

1950. Крытыку: [Вершы] // ЛіМ. 8 крас.

1953. «Николай Иванович! Вы ли?...»; [Верш-экспромт] // Беларусь. № 6.

1956. «Я, нядужны, бяскрылы паэт...»; [Вершы] // Беларусь. № 12.

1957. «Жывая лялечка!...»; «Вечар ціхі, вечар проты...»; Крытыку: [Вершы]; Вобразнасць апісанняў у вершах В. Марцінкевіча: [Чарнавы накід]; [Частушка]; [Чарнавы незакончаны накід]; Иван Франко; Новая інтэлігенцыя // Польша. № 5; Слуцкія ткачыкі; Зімой; «Устань, навальніца, мкні на нова...»; Зімовая дарога; Прыдзе вясна; Трыялет: [Вершы] // Маг. праўда. 27 мая; «Кінь вечны плач свой аб старонцы!...»; [Вершы] // Піянер Бел. 24 мая.

1958. На чужыне; Эмігранцкая песня; Слуцкія ткачыкі; Зімой; Маладыя гадзі: [Вершы] // За вярт. на Радзіму. № 89; [Урывак з невядомага крытыч. артыкула] // Польша. № 3; «Белым кветам адзета каліна...»; [Вершы] // ЛіМ. 7 чэрв.

1959. Напілося сонца: [Вершы] // За вярт. на Радзіму. № 57; Цёплы вечар: [Вершы] // Там жа. № 63.

1961. Мае песні; «Прывет табе, жыццё на волі...»; «Цёплы вечар, ціхі вечар, свежы стог...»; «Ціха на мяккай траве...»; «Вечар на захадзе ў попеле тушыць...»; «Плакала лета, зямлю пакідаючы...»; «Ноч. Газніца гарыць, чырванее...»; Зімой; «Па-над белым пухам вішняў...»; Раманс; «Не кувай ты, шэрая зялёна...»; «Вечар; Летапісец; Перапісчык; Слуцкія ткачыкі; «Ціхі вечар; знікнула спякота»; У Вільні; «За дахамі места памеркла нябёс пазалота...»; Завіруха; «Краю мой родны! Як выкляты богам...»; «Кінь вечны плач свой аб старонцы!...»; Зразаюць галіны таполі адна за адной; «Рушымся, брацця, хутчэй...»; «Нашых дзядоў душылі абшары лясоў...»; «Не блішчыць у час змяркання і ў глыбокай цемні ночы...»; «Напілося сонца са крыніц сцюдзёных...»; «Даўно ўжо целама я хварю...»; «Калі зваліў дуży Геракл у пъл Ангэя...»; Песняру; Пентаметры; Санет; У вёсцы; Вераніка; І зноў бабачуў я сялібы; Санет; Пан і мужык; На чужыне; 3 песняў беларускага мужыка; Просценькі вершык; Эмігранцкая песня; Мяжы; «Ой, лясы-бары ды лугі-разлогі!...»; «У мясечку Церасечку не званы гудзцяць...»; «Цёмнай ноччу лучына дагарала...»; «Як Базыль у паходзе канаў...»; Лявоніха; Страцім-лебедзі; Бяседная; «Беларусь, твой народ дачакаецца...»; «У краіне светлай, дзе я ўміраю...»; [Вершы] // Анталогія беларускай паэзіі: У 3 т. Мн. Т. 1; Зімой; Слуцкія ткачыкі: [Вершы] // Вершы, аднактовныя п'есы. Мн.; «Кіно вечны плач свой аб старонцы!...»; Зімовая дарога; Возера; На чужыне: [Вершы] // Бязрока. № 12; Краса і сіла: Опыт исследования стиха Т. Г. Шевченко // Дружба народов. № 5.

1962. «А як родную згадаю старану...»; «Беларусь, твой народ дачакаецца...»; [Вершы] // Бязрока. № 11.

1963. «Хорошо прозрачной теплой ночью мая...»; «Слушай, Рона, эту сказочку про «гагу»...»; «В горячем споре возражая беспрестанно...»; Сонет («Что с того, что стих в душе кипит?»); «Смех и говор. В пестрой юбке обезьянка...»; «Прочтите с участием правдую эту...»; Костел св. Анны в Вильне; Четверной акrostих; «Уймитесь, волнения страсти...»; Земная любовь; «Я вспоминаю Вас такой прекрасной,стройной...»; «За-чем грустна она была...»; Икра; Осенью; «Не сердись на меня, тихий друг...»; [Вершы] // Белорусские поэты (XIX — начала XX века). М.; Л.; Перад паводкай; «Па-над белым пухам вішняў...»; Завіруха; Зімой; Зімовая дарога: [Вершы] // Слова аб роднай прыродзе. Мн.

1964. Памяти Т. Г. Шевченко; Краса і сіла; Опыт исследования стиха Т. Г. Шевченко // Тарас Шаўчэнка і беларуская літаратура. Мн.; Зорка Венера: [Вершы] // Ніва. 8 сак.

1965. Музыка; Над морам: [Апавяданні] // Беларуска дакастрычніцкая проза. Мн.

1966. 3 песняў беларускага мужыка; «Дождж у полі і холад... Імгла...»; Пан і мужык; «Народ, Беларускі Народ!; Трыялет; Мяжы; «Ой, лясы-бары ды лугі-разлогі!...»; «Маладыя гадзі...»; Над возерам; Возера; «Прывет табе, жыццё на волі...»; «Добрай ночы, заразаніца!...»; «Ціха па мяккай траве...»; «Вечар на захадзе ў попеле тушыць...»; Зімовая дарога; Зімой; Перад паводкай; «Па-над белым пухам вішняў...»; Раманс; Слуцкія ткачыкі (Рэдакцыя зборніка «Вянок»); Слуцкія ткачыкі (Апошняя аўтарская рэдакцыя); Завіруха; Краю мой родны! Як выкляты богам...»; «Зразаюць галіны таполі адна за адной...» «Рушымся, брацця, хутчэй...»; «Нашых дзядоў душылі абшары лясоў...»; «Устань, навальніца, мкні на нова...»; «Калі зваліў дуży

Геракл у пыл Антэя...»; «Жывеш не вечна, чалавек...»; Песняру: «Вы, панове, пазіраеце далёка...»; Санет; «Беларусь, твой народ дачакаецца...»: [Вершы] // Выбр. тв.: XIX і пач. XX ст. Мн.; Беларусь: [Верш] // Дзень паэзіі — 66. Мн.; Эмігранцкая песня: [Верш] // Люблю наш край. Мн.; Зімова дарога; Зімой; Завіруха; Слукцкія ткачыкі: [Вершы]; Мушка-зелянушка і камарык-насаты тварык: [Казка] // Хрэстаматыя па беларускай дзіцячай літаратуры. Мн.; «Вы кажаце мне, што душа ў паэта...»; «Чаму ў нас акамянеласці...»; Пан і мужык; Бяседная; «На Лявонавай кашулі вышты галубкі...»; Лявоніха; Скірпуса: [Вершы]; Варона і чыж: Байка // Вожык. № 23; Возера; Зімова дарога; Слукцкія ткачыкі: [Вершы] // Вясёлка. № 12; «Маладыя гады, маладыя жаданні...»: [Верш] // Голас Радзімы. № 46; «Вы, панове, пазіраеце далёка...»; Зімой: [Вершы] // Там жа. № 48; Раманс // Работніца і сялянка. № 12; Эмігранцкая песня; Слукцкія ткачыкі; Пагоня: [Вершы] // Ніва. 18 вер.; Зімой: [Верш] // Там жа. 19 снеж.; Слукцкія ткачыкі: [Верш] // Чырв. змена. 8 снеж.

1967. Апокрыф; Апавяданне аб іконку і залатару... [Апавяданні] // Анталогія беларускага апавядання: У 2 т. Мн. Т. 1; «Чуеш гул? — Гэта сумны, маркотны лясуны...»; Над возерам; Зімова дарога; Зімой; Перад паводкай; Раманс; Досі ўжо спаць; Летанісец; Слукцкія ткачыкі; С. Е. Палуян; Краю мой родны! Як выкляты богам...; «Халоднай ноччу я ў шырокім, цёмным полі...»; «Рушымся, брацця, хутчэй...»; «Даўно ўжо целама я хварэю...»; «Калі зваліў дужы Геракл у пыл Антэя...»; «Бледны, хілы, усё ж люблю я...»; Песняру; «Вы, панове, пазіраеце далёка...»; Трыялет («Калісь глядзеў на сонца я...»); Мае песні; На чужыне; 3 песняў беларускага мужыка; Вечар; Мая душа; «Не бядуі, што хмары...»; Санет («Замёрзла ноччу шпарка крыніца...»; На могілках (Рондэль); Трыялет («Мне доўгае расстанне з Вамі...»); Санет («Прынадна вочы ззяюць да мяне...»); Мяжы; «Маладыя гады...»; «Выйшаў з хаты. Ціха спіць надворак...»; Страцім-лебедзь; «Набягае яно...»: [Вершы]; Максім і Магдалена: [Паэма] // Беларуска-дакастрычніцкая паэзія. Мн.; Як мары, бёлыя бярозы: [3 верша (Зімой)] // Беларускі календар: 1967. Беласток; Над возерам // Ніва. 30 крас.

1968. Перад паводкай; «Па-над бёлым пухам...»; «Ціха па мяккай траве...»; Зімой; Завіруха; Зімова дарога; [Вершы] // Слова аб роднай прыродзе. Мн.

1970. Слукцкія ткачыкі: [Верш] // Наша рэспубліка. Мн.; Вечар: [Верш] // Разгарэлася зорачка ясная. Мн.; «Праясняецца пагода...»: [Урываў з верша] // Голас Радзімы. № 13.

1971. «Кінь вечны плач свой...»; «Беларусь, твой народ дачакаецца...»; Слукцкія ткачыкі; Зімой; «Па-над бёлым пухам вішняў...»: [Вершы] // Бярозка. № 12; «Ціхія мае ўсе песні...»; Прыйдзе вясна; «Напілося сонца са крыніц сцюдзёных...»; «Даўно ўжо целама я хварэю...»; Завіруха; «Не куйтай ты, шэрая зязюля...»; Дзед; Эмігранцкая песня: [Вершы] // Голас Радзімы. № 50; Над возерам; Страцім-лебедзь: [Вершы] // Ніва. 12 снеж.

1972. Варона і чыж: Байка // Беларускія байкі. Мн.; Раманс; «Маладыя гады...»; «Учора шчасце толькі глянула нясмела...»; Трыялет; «Як хараша, калі дзіце...»; «І зноў пабачыў я сялібы...»: [Вершы] // Зорка Венэра. Мн.

1973. Перад паводкай: [Верш] // Голас Радзімы. № 15.

1976. «Учора толькі шчасце глянула нясмела...»: [Верш]; Варона і чыж: Байка // Каліяда А. Выразнае чытанне. Выд. 2, перапрац. і дап. Мн.

1977. Над возерам; «Прывет табе, жыццё на волі!»; «Добрай ночы, зара-зараніца...»; «Ціха па мяккай траве...»; «Вечар на захадзе ў попеле тушчыць...»; Зімова дарога; Зімой; Перад паводкай; «Па-над бёлым пухам вішняў...»; Раманс; Слукцкія ткачыкі (Рэдакцыя зборніка «Вянок»); Завіруха; «Краю мой родны! Як выкляты богам...»; «Зрааюць галіны таполі адна за адной...»; «Рушымся, брацця, хутчэй...»; «Нашых дзедаў душылі абшары лясоў...»; «Устань, навальніца, мкні нанова...»; «Калі зваліў дужы Геракл...»; Песняру; «Вы, панове, пазіраеце далёка...»; Санет (Ахвярую А. Пагодзіну); 3 песняў беларускага мужыка; «Дождж у полі і холад... імгла...»; Пан і мужык; Трыялет; «Народ, Бе-

ларускі Народ...»; Мята; «Маладыя гады...»; «Беларусь, твой народ дачакаецца...»: [Вершы] // Беларуска літаратура XIX — пач. XX ст. Мн.

1978. Раманс; Зімой; «Цёплы вечар, ціхі вецер, свежы стог...»; «Па-над бёлым пухам вішняў...»; «Добрай ночы, зара-зарніца!...»; «Маладыя гады...»; «Я хацеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы...»: [Вершы] // Ада-насьць. Мн.; Белорусское возрождение; I. Неслухоўскі; Глыбы і слаі: Агляд беларускай краснай пісьменнасці 1910 г.; За тры гады; Агляд беларускай краснай пісьменнасці 1911—13 гг.; Забыты шлях; Иван Франко // Александровіч С., Александровіч В. Беларуска літаратура XIX — пач. XX ст. Мн.; Ізноў пабачыў я сялібы; Бёлым кветам адзета каліна; Цёмнай ноччу лучына дагарэла; Як Базыль у паходзе канаў; У мясцечку Церасцечку; Максім і Магдалена; Смерць шэршня; Была Ингеборг, як сасонка, страйна; Страцім-лебедзь: [Балады] // Беларуска балада. Мн.; Глыбы і слаі: Агляд бел. пісьменнасці; Забыты шлях: [Урыўкі з арт.]; Санет; Песняру: [Вершы] // Уводзіны ў літаратуразнаўства: Хрэстаматыя. Мн.; Современным поэм: [Верш] // Неман. № 11.

1979. Гарадок: [Нарыс]; Летанісец: [Верш] // Гісторыя Беларусі ў літаратурных вобразах. Мн.

1980. Зімова дарога: [Верш] // Беларусь. № 1.

1981. Мушка-зелянушка і камарык — насаты тварык: [Казка] // Вясёлка. № 12; Слукцкія ткачыкі: [Верш] // Неман. № 12; Трыялет; «Маладыя гады...»; Пагоня: [Вершы] // Голас Радзімы. 17 снеж.; Пагоня: [Верш] // Ніва. 6 снеж.

1982. «Палака лета, зямлю пакадаючы...»; Змяіны цар; «Па-над бёлым пухам вішняў...»; Слукцкія ткачыкі; Летанісец; Успамін; Рандо; Трыялет («Калісь глядзеў на сонца я...»); С. Палуян; Крытыку; Трыялет («Мне доўгае расстанне з Вамі...») Японскія; Персідскія, Скандынаўска; Іспанскія; Гутарка з паненкамі; «Я хацеў бы спаткацца з Вамі на вуліцы...»; «Як Базыль у паходзе канаў...»; Эмігранцкая песня; Пагоня; [3 верша «У вёсцы»]: [Вершы] // The Images Swarm Free. London.

1983. Мушка-зелянушка і камарык — насаты тварык: [Казка] // Вясянка. Мн.; Казкі беларускіх пісьменнікаў. Мн.; «Ціха па мяккай траве...»: [Верш] // Слова аб роднай прыродзе. Мн.

1984. Музыка: [Апавяданне]; Зімой; Завіруха; Слукцкія ткачыкі: [Вершы]; Мушка-зелянушка і камарык-насаты тварык: [Казка] // Хрэстаматыя па беларускай дзіцячай літаратуры. Мн.; Экзаман: [Апавяданне]; Карлік і чалавек; Нумізматы; Ванька-встанька; Жаль кнігу: [Фельетон]; В гостях у дзетей: [Апавяданне] // Неман. № 1.

1989. Забытыя старонкі // Неман. № 12.

1.4.

1909. С в я т а г о р Ю. Дзве песні: [Верш] / 3 серб. // Н. н. 7 мая / Пер. пад псеўд. Максім Крыніца; В а я н с к і С. Юдава поле: (Нар. апавяданне) / 3 славац. // Там жа. 24 вер. Пер. пад крыпт. Б-ч; Гейнэ Г. «У паўночным краю на кургане...»: [Верш] / 3 ням. // Там жа. 29 кастр.

1910. Шылер Ф. «Хочаш сябе ты пазнаць...»: [Верш] / 3 ням. // Н. н. 29 ліп.

1913. Шылер Ф. «Хочаш сябе ты пазнаць...»; [Верш] / 3 ням. // Беларуска календар «Нашай нівы» на 1913 г. Вільня; Верлен П. «У полі дзікім і апусцелым...»: [Верш] / 3 фр. // Н. н. 22 сак.; Яго ж. Млоснасьць: [Верш] / 3 фр. // Там жа. 21 ліст.

1914. Шевченко Т. А. О. Козачковскому: [Верш] / С укр. // Ежемесячный журнал литературы, науки и общественной жизни. № 3.

1915. Франко И. Каменчик: [Апавяданне] / С укр. // Нижегород. листок. 3, 13 апр.; Яго ж. На реке вавилонской: [Верш] / С укр. // Там жа. 13 июля.

1916. Стефанік В. Из рассказа «Кленовые листочки» / С укр. // Голос. 8 июня; Яго ж. Смерть: [Апавяданне] / С укр. // Там жа. № 137.

1918. Гарачыні. Памятник: Ода / 3 лац. // Крывічанін. № 1.

1923. Верлен П. Chanson d'automne; «Раяль цалуе тонкая рука»; «О, сум, засні ў душы маёй...»; Зіянне

месяца; «Покуль зорка, уранні твай...»; Il pleure dans tout coeur...; Il faut vouez vous, nous pardonner ie choses: [Вершы] // Наша будучыня. 6 студз.

1927. Верлен П. «Раяль цалуе тонкая рука...»; Зіяне месяца; Трэ нам, бачыш, усё між сабой дараваць...; [Вершы] / З фр. // Досвітки. № 1.

1957. Купала Я. «Для тебя, отчизна предков моих...»; [Верш] / С бел. // Полямя. № 5.

1959. Гейнэ Г. «У паўночным краю, на кургане...»; «Дзязюк шчыра любіць дзязючню...»; «Калі любоў ізмуць...»; Генрых; Азра; Ход жыцця: [Вершы] / З ням. // Гейнэ Г. Выбр. тв. Мн.

1963. Купала Я. «Для тебя, отчизна предков моих...»; С бел.; Шевченко Т. А. О. Козачковскому; Н. И. Костомарову; В неволе; «В неволе тяжко... хоть и воли...»; «И серое небо, и сонные воды...»; «Готово! Парус распустили...»; Самийленко В. «Те, что в холодных сердцах любви ни к кому не имеют...»; Франко И. На реке вавилонской; Крымский А. «Пальмы гордые и лавры...»; «Теплый гром. Цветя, черешня...» / С укр.; Арвер Сонет / «Святую тайну глубь моей души скрывает...» / С фр. [Вершы] // Белорусские поэты (XIX — нач. XX в.). М.; Л.

1969. Руиэберг. Паво: [Урывак з паэмы] / З фін. // Голас Радзімы. № 40.

1973. Купала Я. «Для тебя, отчизна предков моих...»; [Верш] / С бел. // Купала Я. Избранное. Изд. 2. Л.

1982. Купала Я. Жыво: [Верш] / С бел. // Неман. № 7.

1984. Купала Я. Жыво: [Верш] / С бел. // Поэзия XIX — нач. XX. М.

1985. Купала Я. Жатва: «Для тебя, отчизна предков моих...»; [Вершы] / С бел. // Купала Я. Избранное. М. 1.5.

На англійскую мову. May Songs / Transl. V. Rich // Manifold. 1966. № 18; The Apocrypha / Transl. V. Rich // Manifold. 1968. № 27; «Greeting to thee...»; «Soft warm evening...»; In Winter; Romance; The Chronicler; The Weaver-Women of Sluck; Snowstorm; «My native country...»; «Swifter, brothers...»; From the Songs of a Byelorussian Peasant; Emigrants' Song; When Basil Died; Lavonicha; The Madonnas (extract); Bielarusa, thy folk long have been yearning...; / Transl. V. Rich // Like Water, Like Fire. L., 1971; «One cold dark night upon the field's expanses...»; «Warm the eve, and calm the breeze...»; Sonnet; The gleaming candle shines and strives...; Romance; «In My Dreams...»; Fulfilled Promise; Borders; «I should like to meet you outside...»; «In the dark of night the rushlight's flickering...»; «When Vasily fell in war...»; Levonikna / Transl. W. May // Fair Land of Byelorussia. M., 1976; Levonikha; «When Vasily fell in war, as he died...» // Голас Радзімы. 1981. 17 снеж.; «Summer was weeping...»; The Serpent-King; «Above the white down of the cherries...»; The Weaver-Women of Sluck; The Chronicler; Remembering; Rondeau; Triolet («Once I was gazing on the sun...»); To S. Palujan; To the Critic; Triolet («For me this long-drawn absence from you...»); Japanese Songs; Persian Songs; Scandinavian Song; Spanish Songs; Conversation with Young Ladies; «I should like to meet you on the highway...»; «When Basil died, far on the march...»; Emigrants' Song; The Pahonia; In the Village / Transl. V. Rich // The Images Swarm Free. London, 1982. Рэц.: Bei der Redaction eingegangene Bücher // Zeitschrift für slawische Philologie. 1985. Nr 2; Sonnet («Entrancing eyes on me you turn...»); Sonnet («There stands amid the sands of Egypt...»); «Antaeus Overthrown by Hercules...» / Transl. P. Tempest // Soviet Literature. 1983. № 3.

На балгарскую мову. Златни струни: [Вершы] / Прев. Х. Попов. София, 1984. Рэц.: Купчев В. // АБВ. 1984. 25 сент.; Нікіфаровіч В. // ЛІМ. 1984. 23 ліст.

Слудкіе тькачки; Не ще си вечно жив, човек...; Купчина вьлени ярко червени: [Вершы] / Прев. Х. Попов // АБВ. 1984. 24 апр.

На венгерскую мову. Az őtődik evangeliumbol // Napkelet. 1939. № 11; Midőn lecsukodik a pillam / F.

Rado G. // Orszag-Vilag. 1959. № 10; A belorusz paraszt dalaibol / F. Csanadi I. // Nagyvilag. 1964. № 5; Versei / F. Györe I. / Szovjet Irodalom. 1984. № 2.

На грузинскую мову. Раманс; Санет; У вёсцы: [Вершы] / Пер. М. Джугубрыя // Беларускія савецкія паэты. Тбілісі, 1978; «...Я хацеў бы спаткацца з Вамі»: [Верш] / Пер. Н. Датукішвілі // Шчаслівы дзень. Тб., 1983.

На іспанскую мову. Romance («La estrella de Venus...» / Trad. S. López, E. Bukraba // Poetas soviéticos contemporáneos. Merida, 1982; «Con su ceuiza posada...»; «Soneto («Los ojos que me atraen...»); «Cuando Heracles...»; Soneto («En las arenas...» / Trad. C. Sherman // Literatura Soviética. 1983. № 3.

На казахскую мову. Карга мен шымык: [Верш] / Ауд. Т. Журтбаев // Казак эдэбети. 1981. 25 дек.

На літоўскую мову. Vainikas; Eilerasciai / Vert. A. Drilinga. Vilnius, 1989.

На мадлаўскую мову. Цэсэагареле дин Слук; Сара калдэ...; Ноапте бунз; Пе кыпул рэкорос...; [Вершы] / Trad. Ю. Баржанский // Поэзия белорусе. Кишинэу, 1956; «Каде плоая...»; Дин кынгечеле цранулуй белору; Пе маре; Ян-копдул ши мама; «Белорусь, зинсорице ши маре...»; [Вершы] / Trad. П. Дарие // Поець белорушы. Кишинэу, 1975; «Каде плоая...»; [Верш] / Trad. П. Дарие // Констелация де инимь. Кишинэу, 1976.

На мангольскую мову. Миний дуу; Эээн, зарц хоёр; Уурийн гэгээгээр хохоо чи...; [Вершы] / Орч. Д. Гомбожав // Белоруссын цоморлиг. Улаанбаатар, 1966.

На нямецкую мову. Weisruthenische Heimat — Lyrik / Übers. E. Engelhardt. Hildesheim, 1949.

Sonnet; Der Wasserman / Übers. J. Kalmer // Europäische Lyrik den Gegenwart: 1905—1925. Wien — Leipzig, 1927; Die Geschichte von dem Ikonenmalter und dem Goldschmied, zwei weisen und redegewandten Männern, zu Gottes Ruhm wie zur Vermehrung des allgemeinen Wohls an den Tag gebracht von einem Bücherfreund / Übers. N. Randow // Störche über den Sümpfen. B., 1971; Die Weberinnen von Sluck; Romanze; Sonett; Apokryph / Übers. F. Neureiter // Weißrussische Antologie. München, 1983; Sonette „Dein Strahlenblick verlockend auf mir ruht...“; „Als Herkules zu Boden...“; „Fern in Ägyptens heißem Wüstensand...“ / Übers. J. Warkentin. // Sowjetliteratur. 1983. H. 3.

На польскую мову. Poezje wybrane / Tł. T. Chróścielewski, J. Huszcza, J. Korprowski, W. Woroszyński. Łódź 1974. Рэц.: Рудчык В. // Ніва. 1974. 3 сак.; b. // Twórczość. 1974. Nr 4; Cz y k w i n J. // Kontrasty. 1974. Nr 4; Frejdlich K. // Odrogłosy. 1974. Nr 8. Stuckie tkaczyci / Tł. J. Wierzyński // Wieś ilustrowana. 1913. Nr 9; «Kraju rodzimj! By w kłatwie od Boga...»; Stuckie tkaczki; Przepisywacz / Tł. W. Rogowski // Echo literacko-artystyczne. 1914. Z. 11, 12; Apokryf / Tł. F. A. // Apokryf i inne nowele. Wilno, 1924; Apokryf / Tł. F. A.; Stuckie tkaczki / Tł. T. Radonski // Wielka literatura powszechna. Warszawa, 1932—1933. T. 6. Cz. 2.; Stuckie tkaczki / Tł. T. Radonski // Ruch Słowiański. 1937. Nr 11; Pieśń emigrancka; Maksym i Magdalena: (Fragment); Hej, te bory, lasy / Tł. J. Łobodowski // Kultura (Paryż). 1951. Nr. 7—8; Stuckie traczki / Tł. T. Chróścielewski // Kronika. 1955. Nr. 12; Starość / Tł. J. Huszcza // Panorama. 1955. Nr 37; Stara Białoruś; Starość / Tł. J. Huszcza // Poezja. 1969. Nr 6; Ciche są wszystkie... / Tł. J. Huszcza // Odrogłosy. 1970. Nr 38; Którzy lubicie natrafić; Nad jeziorem; Latopis; Przepisywacz; Księga; «Kraju ojczysty! Wykłęty przez Boga?»; Mądrej przemowy; Leśnik; Starość; Król węzów; Wieczór; «Nie martw się, że w chmurach...»; Pan i chłop; Rozmowa; «Więcej niczego nie pragne na świecie; List; Apokryf / Tł. J. Huszcza; Tkaczki sluckie; «Znów przestąpiłem próg sadyby...»; Dziadek; Nad gazetą // Tł. T. Chróścielewski // Wiersze białoruskie. Łódź, 1971; «Ciepły wieczór...»; Do pieśniarza; Na obczyźnie / Tł. K. A. Jaworski // Kamena. 1971. Nr 20; Apokryf; Dawna puścizna; Sonet; Przepisywacz / Tł. J. Huszcza // Kierunki. 1971. Nr 33; Pogoń; Dziadek / Tł. T. Chróścielewski; Wodnik; Okryta kwieciami białym kalina / Tł. J. Huszcza // Literatura na Świecie. 1971. Nr 3; Romans / Tł. W. Woroszyński // Zwierciadło. 1971. Nr 25; «Ciepły wieczór, cichy wietrzyk, świeży stóg...»;

Do pieśniarza; Na obczyźnie; „Białoruś, twój naród doczeka...” / Т. К. А. Jaworski // Jaworski K. A. Pisma. Lublin. 1972. Т. 3; „Ciepły wieczór, senny wiatr, świeży stóg...”; „Pefne zgiełku wileńskie otchłanne ulice...” / Т. J. Huszcza // Kontrasty. 1973. Nr 8; „Król wężów / Т. J. Huszcza // Odgłosy. 1973. Nr 45; „Którzy lubicie natrafic...”; „Słyszycie poszum? — Lesny duch smętny; Jezioro; Nad jeziorem; Wodnik; Król wężów; „Ciepły wieczór, senny wiatr, świeży stóg...”; „Płakato lato ziemię, opuszczając; Rozkopana mogiła; „Niby ogieńkin siny...”; „Przeştan kukać, ma zazuło; Latopis; Przepisywacz; Księga; Beznadziejność; „Pefne zgiełku wileńskie otchłanne ulice...”; „Kraju ojczysty! Wykłętyś przez boga?...”; „Mądrej przemowy...”; Poecie; „Tak wiele w naszym życiu jest dróg...”; Sonet; Na wsi; Ciemnemu uczuciu podległa; „Leży cała w potach, jak biały śnieg, blada...”; Noc; Leśnik; Starość; Król wężów; Wieczór; „Ciche są wszystkie me pieśni, ciemne, jak węgiel czarne...”; „Nie martw się, że w chmurach...”; Pan i chłop; Rozmowa; „Okręta kwieciami białym, kalina...”; Kościół świętej Anny w Wilnie; W starym sadzie; List; Krytykowi; (Triolet); Pieśń emigrancka; Nad gazetą; Miedze; „Chciałbym spotkać Panią na ulicy...”; „Bazyli, zanim w wyprawie skona...”; Więcej niczego nie pragnę; Na świecie...”; „Mora...”; „Czy Pani wie, o ciemnooku...” Biesiada; Wrona i czyżyk (Bajka); ...W miasteczku Teresteczku nie w dzwony uderzają; „Gołabki na Leona wysyłam koszuli...”; Agata; „Wszystko przemija — radość i męka...”; „Przelatujcie me dni...”; „To się samo wdziera...”; „W jasnej krainie, gdzie ja umieram...”; Apokryf / Т. J. Huszcza; Wieczór; Tkaczki stukie; „Znów przestąpiłem próg sadyby...”; Na obczyźnie; Srebrne zmięje; Dziaadek; Rusałka; Pogoń; Łabędź — straceniec / Т. Т. Chróścielewski; Puchacz; Pogrzeb / Т. J. Koprowski // Antologia poezji białoruskiej. Wrocław etc., 1978; Słuckie tkaczki: (Z rodzinnych niw, z rodzinnej chaty...) / Т. I. Wierzyński; „Kraju rodzimy! W w kławie od Boga...”; Przepisywacz / Т. W. Rogowski // Из истории белорусской библиографии и книжных фондов. Мн., 1979.

На рускую мову. Избранные стихи / Пер. М. Исаковский, Б. Иренин, П. Семынин. М., 1940. Рэц.: Гала нтер Б. // Огонёк. 1940. № 28; Иванов В. // Что читать. 1940. № 8; Купершток А. Аб пазычных перекладах і добрай кнізе // ЛіМ. 1940. 11 ліп.; Малинкин А. Стихи Максима Богдановича // Красная новь. 1941. Кн. 1.

Избр. произв. М., 1953. Рэц.: Александрович С. Три книги переводов // Сов. Отчизна. 1954. № 4.

Стихотворения. М., 1971. Рэц.: Рагойша В. На шляху да рускага чытача // ЛіМ. 1971. 17 вер.

Венок: Лирика / Пер. Б. Спринчан. Мн., 1985. Узор василька: Избр. лирика. Мн., 1985.

Моя душа: [Верш] / Пер. Кле // Мин. голос. 1910. 2 мая; «Как над белым пухом вишен...» [Верш] / Пер. А. Погодин // Вестник Европы. 1911. № 1; «В небе, возле тучи громовой, прозрачная лёгкая туча...» [Урывак з верша] / Пер. Н. Янчук // Известия Общества слав. культуры. 1912. Т. 1. Кн. 1; Купидон: [Верш] / Пер. автор // Сев. газ. 1913. 7 дек.; Притча о васильках: [Апавяданне] / Пер. автор // Там же. 1914. 2 янв.; Служкие ткачихи; Зимняя дорога: [Вершы] / Пер. Д. Выгодский // Альманах белорусской литературы. Л., 1929; Служкие ткачихи; Край мой родимый; Из песен белорусского мужика; Эмигрантская песня; Погоня; «Набегает оно...»; Стужа, мрак и опять я хвораю...»; Старость: [Вершы] / Пер. П. Кобзаревский // Звезда. 1945. № 4; Стихи белорусского лада: Беседная; «Как пришла я на ток молотить...»; «Хоть и звездочка — да не вечерняя»; Лявониха: [Вершы] / Пер. А. Прокофьев // Там же. 1946. № 7—8; Служкие ткачихи: [Верш] // Огонёк. 1946. № 28; «Разгорайся, огонь мой, где мрак сильный лёг...»; «Срезаем мы ветки сухие...» / Пер. А. Прокофьев; Межи; «В тот миг, когда Геракл повергнул в прах Антея...» / Пер. Н. Браун; Сонет; В деревне / Пер. М. Комиссарова; На чужбине; «Доброй ночи, зарязарница...» / Пер. П. Кобзаревский: [Вершы] // Звезда. 1947. № 5; Мои песни; Летописец; Переписчик; Исполненное обещание; Межи; «В тот миг, когда

Геракл...»; Стратим-лебедь / Пер. Н. Браун; На чужбине; Край мой родимый; Старость; Водяной; «Под тенью тёмных лип, укрывших нашу пару...»; «Доброй ночи, зарязарница...»; Служкие ткачихи; Эмигрантская песня. / Пер. П. Кобзаревский; Из песен белорусского мужика / Пер. В. Шефнер; «Дождик в поле и холод... и мгла...»; «Свеча блестящая сияет...»; Метель / Пер. В. Саянов; Моя душа; «По-над белым пухом вишен...» «Привет тебе, о жизнь на воле...»; Триолет; Сонет; В деревне; «Тёмной ночью луцина догорала...»; «Как Василий в бою умирал...»; «На Лявонавай рубахе вышиты голубки...» / Пер. М. Комиссарова; «Срезаем мы ветки сухие...»; «Теплый вечер, тихий ветер...»; «Холодной ночью я на полевом просторе...»; «Разгорайся, огонь мой, где мрак сильный лёг...»; «Наших дедов душили громады лесов...»; «Ой, греми, греми, труба, утром рано...»; Стихи белорусского лада; Лявониха; «Среди улицы у нас хоровод...» / Пер. А. Прокофьев; [Вершы] // Антология белорусской поэзии. Л., 1948; Мои песни; «В тот миг, когда Геракл повергнул в прах Антея...» / Пер. М. Браун; На чужбине / Пер. П. Кобзаревский; Я хлеба у сытых просил и молил...; Из песен белорусского мужика; Пан и мужик; Народ! Белорусский народ!; Межи; Эмигрантская песня; Лявониха / Пер. П. Семынин; Ринемся, братья, смелей... / Пер. Б. Иренин; Засохшие ветви срзают одну за одной...; «Мой огонь, разгорайся и мглу разгони...»; «Брось о неделе стон печальный...»; «Наших дедов душили громады лесов...» / Пер. А. Коган; Теплый вечер, тихий ветер, свежий стог... / Пер. А. Прокофьев; Сонет / Пер. М. Комиссарова; Край мой родимый; Служкие ткачихи / Пер. М. Исаковский: [Вершы] // Василенок С. И. Белорусская литература. М., 1951; Переписчик; Дед / Пер. автор; Мои песни; «В тот миг, когда Геракл...»; Межи; Исполненное обещание / Пер. Н. Браун; На чужбине / Пер. П. Кобзаревский; Из песен белорусского мужика; «В поле дождь ледяной...»; Пан и мужик; «В тот дождь вошел я молчаливо...»; Эмигрантская песня; «Тёмной ночью луцина догорала...»; Максим и Магдалена / Пер. П. Семынин; «Холодной ночью я...»; «Ой, греми, греми труба...»; Лявониха / Пер. А. Прокофьев; «Теплый вечер, тихий ветер...»; Сонет; Метель; «Привет тебе, жите на воле...»; «Тихий вечер...»; Озеро; «Молодые года...»; «Наших дедов душили чащобы лесов...» / Пер. Б. Иренин; «Доброй ночи, зарязарница...»; Служкие ткачихи; «Не кукуй в родном бору, кукушка...»; Край мой родимый / Пер. М. Исаковский; В деревне / Пер. М. Комиссарова: [Вершы] // Антология белорусской поэзии. М., 1952; Служкие ткачихи: [Верш] / Пер. М. Исаковский // Возрожденная земля. М., 1954; Край мой родимый; Служкие ткачихи; Перед паводком; «Ой, зовет труба раным-рано...»; Доброй ночи, зарязарница! [Вершы] / Пер. М. Исаковский // Исаковский М. Соч.: В 2 т. 2 изд., доп. М., 1956. Т. 2; Ворона и Чиж / Пер. В. Алексеев; Икра / Пер. автор: [Байкі] // Белорусские басни. Л., 1959; Край мой родимый; Служкие ткачихи; Перед паводком; «Ой зовет труба раным-рано...»; «Доброй ночи, зарязарница!»; «Выхожу во двор пустой и сонный...» / Пер. Б. Иренин; «Когда Геракл поверг к ногам своим Антея...» / Пер. Н. Браун; «Давно я телом и душою...»; «Непогожий вечер. Хватит, друже, грусть!» / Пер. В. Державин; Пан и мужик / Пер. П. Семынин: [Вершы] // Родная поэзия: Избр. стихотворения поэтов-классиков народов СССР. М., 1962; «Венок»; «Вы любители порываться...»; Буря; «С тучей большой грозовой кудрявая прядка тумана...» / Пер. Т. Казмичева; Водяной; Змеинный царь; Озеро («В чаще темной и глубокой...»); «Привет, тебе, жите на воле...»; «Тихо по мягкой траве...»; Сомнамбул; «Лето, с землей разлучаясь, заплакало...»; Романс («Видишь, Венера взошла над землёю...»); Отзвук родины; «Вся в снегах девчина...»; Город; Вступление («Пегас однажды в переулки...»); «Холодной ночью я на полевом просторе...»; «Срезаем мы ветки сухие. Одна за одной...»; «Приди, гроза, и силой

новой...»; «Давно уж телом я хвораю...»; «Свеча блестящая сияет...»; Разговор с барышнями; Беременной; «Дитя, что в колесе зерно...»; «Когда дитя, ребенок твой...»; «С горем ты дитя рождаешь...»; «После родов день ото дня ты вянешь...»; «Смертию смерть поправ...»; «Тем венки суровой славы...»; Из цикла «Эрос»: «Цветики алые в косы вилетенные...»; Крестины лешего; Леший («Сосны, ели, хвощ да хвоя...»); Осенней ночью; Письмо в редакцию «Нашей нивы»; Критику («Напрасно ловите вы в сетку мотылька...»); Будущая мать; «Скрыта в поле цветами могила...»; Романс («Не найти мне покоя ни темною ночью ни днем...»); «Залилось слезами, будто звездами...»; «Разгорайся, огонь мой, где мрак сильный лег...»; Д. Д. Деблоскому; «Не грусти, что солнца...»; Первая любовь; Сонет («Замерзла ночью быстрая криница...»); Воспоминание; «Народ, белорусский народ!...»; Критику («Челлини статуи не вял...»); «Вы так часто в зеркало глядели...»; «Холодная, ясная ночь...»; «Моя государыня...»; «Все одна теперь мне думка сердце сушит...»; «Больше всего на свете желаю я...»; «Буду снится днями и ночами...»; «Муар...»; «Темноокая пани, конец!...»; Пану Антону Новине на память от автора; Двойни; «Я — незаметный, серый человек...»; «Замер напев — и сама отозвалась нежно на лире...»; «В жизни все надоело, признаться...»; «Как широко в бору разлился волный шум!...»; «Сегодня ночью я в царстве сказки...»; «Всплыла колония сифонофора...»; Лакомка; «Ой, греми, греми, труба — утром рано...»; «Ой, скатилась звездочка, скатилась...»; «Ой, леса-боры и луга-разлоги...»; «Я хотел бы встретиться с вами на улице...»; «Среди улицы у нас хоровод...»; Песни: Сербская; «Кто там идет по Косову полю?...»; Русская; «Нынче день у нас светлый, радостный...»; Украинские: «Ну в кого же ты, девчонка, лицом удалася?...»; «Встал рядом с девчиной хлопец, песню запевает...»; «Словно роза — так пригожа Василева Гаяля...»; «На Микиту в переулке все собаки лают...»; Скандинавская; «Была Ингеборг как сосенка стройная...»; Испанские: «Ясноокая Анита...»; «Донна Клара лик закрыла...»; «Ясноликая сеньора»; Японские: «Ах, как распелась...»; «Милая, вспомни...»; «Дивно нежные...»; «Все уходит...»; Персидские: «Я все забыл на свете и знаю лишь одно...»; «Прозрачным покрывалом закрыла лик она...»; «Аня, Анечка...»; «Ленту сине-голубую...»; Беларусь; Стихи белорусского лада: Беседная; «Как пришла я на ток молотить...»; «Хоть и звездочка — да не вечерняя...»; Лявониха; «Пролетайте вы, дни...»; «В том доме, где глаза закрою...» / Пер. А. Прокофьев; «Доброй ночи, заря-заряница!» Перед паводком; Время шабашить; «Грустно мне, и сердце песню тихо запевает...»; «Не кукуй ты, серая кукушка...»; «Сердце ноет, грудь сжимается от боли...»; Край мой родимый...; «Солнце пило воду из криниц холодных...»; «Ой, зачем я стал поэтом...» / Пер. М. Исаковский; «Вечер на западе в розовом пелле...»; Разрытая могила; Зимой; «По-над белым пухом вишен...»; Вечер («Месяц полный встал на небе...»); Старая Беларусь: Летописец; «Тихий вечер; жар дневной спадает...»; «Брось ты и плакать и крушиться...»; «Ринемся, братья, смелей...»; «Наших дедов душили чашобы лесов...»; «Не горит ни в час смерканья, ни глубокой темной ночью...»; Сонет («Среди песков египетской земли...»); «Белый крест, плита, под ней могила...»; «Поздно; Надо домой собираться...»; Доля мужика; «Все проходит — и радость, и мука...»; «Выхожу во двор пустой и сонный...» / Пер. Б. Ирнин; «Где-то в тучах живут пауки...»; «Вещуцт улицы Вильны и гулко гремят!...»; «Когда Гералк поверг к своим стопам Антея...»; «Вам, паны, видны далекие просторы...»; Мои песни; «Взглянул, как жем волос, меж туч косматых, темных...»; «Живая куколка! Не душу и не сердце...»; «Я жду, грустя. Ты почему из дому...»; Исполненное обещание; Межи; «Мы с тобою вдвоем при огне в тишине...»; Стратим-лебедь / Пер. Н. Браун; «Ночь. Рожок мой шипит и пылает...»; Зимняя дорога; Думы: С. Е. Полюяну («Полюбуйся палучей звездой...»); Каганцу; «Живешь не вечно, человек...»; «Мудрого слова...»; «Где вы, лесов, полей цветы?...»; «Если в раковину темную жемчужницы...»; Певцу; Вольные думы: Вступление («Я думы вольными отрядами...»); «Мы в бурю по морю блуждали...»; «Была пора: метель шумела глу-

хо...»; «Много в жизни людей есть дорог...»; Вероника; «Вот и ночь. Засверкали слезами высоты немые...»; «Тихие мои все песни, темные, как уголь черный...»; Читаю я журнал: идеи...»; «Зовут у нас окаменелости...»; Беседа; «Непогожий вечер. Хватит, друже, грусти!...» / Пер. В. Державин; Ян и мать; Письмо; Сонет («Манящие глаза сияют мне...»); «А в местечке Теретечке толков не счастье...» / Пер. М. Шехтер; Случки ткачи; Безнадежность / Пер. В. Корчагин; «Кулиго, в бору глухом...»; Леший: («Я спокойно дремлю под горой меж кустов...»); Над могилой мужика; Песня про князя Изяслава Полоцкого: (Из «Слова о полку Игореве») / Пер. Н. Банников; В Вильне; «За крышами города краски зари угасают...»; «На ульках всё ночью глухо...»; Метель; «Сел мальчик у крыльца с тарелкой; Забавляясь...»; «Пылают зноем крыши и асфальт...»; Погона / Пер. М. Талов; Две смерти / Пер. Н. Браун; А. Прокофьев; «Бледный, хилый, все ж люблю я...»; На кладбище; «Молодые годы...» / Пер. Н. Глазков; «Вы мне говорите: душа у поэта...» / Пер. А. Терновский; Из цикла «Наследие прошлого»: Элегические дистихи; Майская непогода; Сонет («На спящих темных заводах болота...»); Триолет («Хоть раз взглянул на солнце я...»); Рондо; Октава; Терцины / Пер. В. Любин; Триолет (Как птица в гибких тростниках...); Мадонна; В деревне; Моя душа; «Как Василий в бою умирал...»; На Лявоний рубаше вышиты голубки...» / Пер. М. Комиссарова; Из цикла «Любовь и Смерть»: «Хмуро небо ночное...»; Триолет («Деревянное яичко...»); Проклятие беременной; «Совсем без сил, в поту, как белый снег бледна...»; «Нашей ниве»; «Материнское причастие...» / Пер. С. Ботвинник; Стихотворения, не вошедшие в сборник «Венок»; Придёт весна; Леший («Привольная, темная луца!...»); Филин; Подвей; «Я, больной и бескрылый поэт...»; Змеиный царь («Темней. Бор сосновый мшист и дик...»); «В тот дом вошел я молчаливо...»; «Темной ночью лучина догорала...»; Мушка-зеленушка и комарик-носатик; Максим и Магдалена / Пер. П. Семынин; Над могилой; Ночь; Из песен белорусского мужика; «Гнусь я вечно, пока не первется...» / Пер. А. Тверской; На чужбине; «Я хлеба у сытых просил и молил...»; Старость; Эмигрантская песня; «Стужа и мрак...» И опять я хвораю...»; «Набегает оно...» / Пер. П. Кобзаревский; «Дождик в поле, и холод, и мгла...» / Пер. В. Саянов; Вечер («На небе месяц вспылал зеленый...»); Ворожба; «Ты долго сидела за столом...» / Пер. И. Грушецкая; Над морем; «Кто ж из нас порою не любит...»; «Когда я на миг закрываю...» / Пер. В. Городецкая; «Этот источник, что раньше волну свою нёс к океану...»; «Ночь туманом сизым землю обливает...»; «Бывает, что пруд переполнит...»; Триолет («Мне долгая разлука с вами...»); «Здесь мои покоятся чувства, когда-то живые...»; «Звездочка, ты не погаснешь, ясная...» / Пер. А. Старостин; Похороны / Пер. Г. Семенов; С. Полюяну («Ты был как месяц одинокий...»); Простенький стихок; Ворона и Чиж; «Беларусь, твой народ повстречается...»; Скрипусы; Агата; «Когда полосу огневую...»; «Вижу, пора позавидовать бедному Марку...» / Пер. А. Кочетков; [Вершы] // Белорусские поэты (XIX — нач. XX в.). М.; Л., 1963; «Привет тебе, жите на воле...» [Верш] // Знамя юности. 1965. 3 июля; Случки ткачи; «Срезают у тополя ветки одну за другой...»; «Народ, белорусский народ!...»; «Я хлеб у богатых просил и молил...»; «Ты был, как месяц, одиноч?»; «Я — больной, одинокий поэт...»; «Тихо Венера вошла над землей...»; «Молодая пара...»; «Вот пора и домой собираться...»; «Я хотел бы встретиться с вами на улице...»; В зачарованном царстве; Озеро; «Едва Гералк прижал к земле Антея...»; «Тем венки суровой славы...»; «Набегает оно...» [Вершы] / Пер. А. Баранович // Волга. 1967. № 3; На чужбине; Из песен белорусского мужика; Край мой родимый; Доброй ночи, заря-заряница!; Случки ткачи; Романс; [Вершы] / Пер. П. Кобзаревский // Кобзаревский П. Говорят мои друзья. Мн., 1971; «Теплый вечер, тихий вечер, свежий стог...»; Лявониха: [Вершы] / Пер. А. Прокофьев // Песнь любви. М., 1972. Т. 2; Летописец / Пер. Б. Ирнин; Переписчик; Книга / Пер. автор; «Вы, кому найти приятно...»; Под небом светлым в простом домишке... / Пер. Н. Кислик; Вероятно, по душе вам... /

Пер. И. Поступальский: [Вершы] // Песнь о книге. Мн., 1977; Водной; Майская непогода; «Там венки суровой славы...» / Пер. И. Поступальский; Край мой родимый!...; «Когда Геракл во прах поверг Антея...»; «Встань, буря, грянь над миром снова!...»; «Мы в бурю по морю блуждали...»; «Много в жизни людей есть дорог...» / Пер. В. Державин; Озеро / Пер. автор; Над могилой мужа / Пер. Н. Ванников; «Доброй ночи, заря-заряница!...» / Пер. М. Исаковский; «Я помню, как метель мела колочей пылью...»; «Если только огонь разгорится во мгле...» / Пер. Н. Горская; Слуцкие ткачихи / Пер. В. Корчагин; «Наших дедов душили чащобы лесов...» / Пер. Б. Иренин; Воспоминание; «Ой, скатилась звездочка, скатилась...» / Пер. А. Прокофьев; «Народ, Белорусский Народ!...» / Пер. Н. Глазков; Лявониха / Пер. М. Комиссарова; [Вершы] // Поэзия народов СССР. XIX — нач. XX в. М., 1977; Избранная лирика / Пер. Г. Попов // Неман. 1977. № 5; Слуцкие ткачихи: [Верш] / Пер. В. Корчагин // Земля с лазурными очами. М., 1979; Летописец / Пер. Б. Иренин; Книга / Пер. автор; «Вы, кому найти приятно...» / Пер. Н. Кислик; [Вершы] // Гимн книге. Мн., 1980; Цветок родного василька: [Вершы] / Пер. Б. Спринчан // Неман. 1981. № 12; «Стужа, мрак... И опять я хвораю...»; «Набегает она...»; «Я хотел бы встретиться с Вами на улице...»; Эмигрантская песня: [Вершы] / Пер. Л. Турбина // Рабочая смена. 1981. № 12; Межи: [Верш] / Пер. В. Чекин // Гродн. правда. 1981. 26 июня; Межи; В селе; Лявониха: [Вершы] / Пер. Б. Спринчан // ЛГ. 1981. 9 дек.; «Ринемся, братья, смелей в бой, навстречу суровой судьбе...»; Моя душа: [Вершы] / Пер. Б. Иренин, М. Комиссарова // Лит. Россия. 1981. 11 дек.; Край мой любимый; Слуцкие ткачихи; Перед паводком; «Беларусь, твой народ поднимается...»: [Вершы] / Пер. Б. Спринчан // Правда. 1981. 8 дек.; К утренней заре: [Вершы] / Пер. Б. Спринчан // Там же. 1981. 9 дек.; «Ах Левониха, Левониха моя!»: [Вершы] / Пер. Ч. Васильевский // Сов. Крым. 1981. 6 дек.; «Встань, буря, грянь над миром снова...»: [Верш] / Пер. И. Поступальский // Зов моря. Одесса, 1982; Доброй ночи, заря-заряница: [Верш] / Пер. М. Исаковский // Книга нежности. М., 1982; Край мой родной!; Песня белорусского мужа; Перед паводком; Романс / Пер. Г. Бедняев; Слуцкие ткачихи; «Народ, белорусский народ!» / Пер. А. Баранович: [Вершы] // Позывные дружбы. Горький, 1982; «Если только огонь разгорится во мгле...»: [Верш] / Пер. Н. Горская // Родина. Ижевск, 1982; Слуцкие ткачихи; Сонет: [Вершы] / Пер. В. Чекин // Гродн. правда. 1982. 6 марта; Межи: [Верш] / Пер. В. Чекин // Там же. 1982. 26 июня; В селе: [Верш] / Пер. В. Чекин // Там же. 1982. 25 сент.; Межи; Сонет; Перед паводком: [Вершы] / Пер. Б. Спринчан // Сов. Бел. 1982. 7 янв.; С нивы белорусской... [Вершы] / Пер. И. Шклярский // Дружба народов. 1983. № 9; Летописец: [Верш] / Пер. В. Чекин // Гродн. правда. 1983. 5 февр.; Сонет; Лявониха: [Вершы] / Пер. В. Чекин // Там же. 1983. 11 июня; Не кукуй ты, серая кукушка...; «Тихо по мягкой траве...»; «Где-то в тучах живут пауки...»; Много есть у юдолой дорог...; «Сел мальчик на крыльцо...»; «Мы долго плыли морем грозным...»; «Если в раковину темную жемчужницы...»; Мне снилось; «Свеча колышется, сияя...»; Разрытая могила; «Холодной ночью я в широком темном поле...»; Вечер; «На вырубке в глухом бору...»; «Тихий вечер; зной не донимает...»; Зимой; Зимняя дорога: [Вершы] / Пер. И. Шклярский // Паром из Белоруссии в Россию. Мн., 1984; «Теплый вечер, тихий ветер, мягкий стог...» / Пер. автор; «Край мой родимый! Как проклятый богом...»; «Встань, буря, грянь над миром снова...»; В деревне / Пер. В. Державин; Из песен белорусского мужа: «Гнусь я вечно, пока не порвется...» / Пер. А. Тверской; Из песен белорусского мужа: «Я хлеба у сытых просил и молил...» / Пер. П. Семинин; «Ринемся, братья, смелей...»; «Наших дедов душили чащобы лесов...» / Пер. Б. Иренин; «Народ, Белорусский Народ!...» / Пер. Н. Глазков; «В поле дождик, и холод, и мгла...» / Пер. Н. Горская: [Вершы] // Родные нивы: Поэзия XIX — нач. XX в. М., 1984; Слуцкие ткачихи; Сонет; Озеро; Переписчик; «Привет тебе, китие на воле!»; «Порыву страстному подвластна...»;

«Всы успела замлгтыся...»; «Теплый вечер, тихий ветер, свежий стог...»; Темень; Костел святой Анны в Вильне; Погоня; «Доброй ночи, заря-заряница!»; Старость; Зимняя дорога; Подвей; «Не кукуй ты, серая кукушка...»; Похороны; Исполненное обещание; «Морось в поле... И холод... И мгла...»; «По вырубке, в бору густом...»; Межи; Эмигрантская песня; Книга; Край мой родимый! Как проклятый богом...; «Народ, Белорусский Народ!...»; «Беларусь, твой народ поднимается...»; Сонет; Летописец; Письмо; Триолет; Октава; Рондо; Терцины; В селе; Вероника; Романс; Зимой; На кладбище; Лявониха: [Вершы]; Ворона и Чиж: [Байка] / Пер. Б. Спринчан // Стожары. Мн., 1984; Мушка-зеленушка и комарик-носатый сударик: [Казка ў вершах] / Пер. И. Бурсов // На золотом крыльце сидели. Мн., 1985.

На татарскую мову. Ботак кипса: [Верш] / З. Нури тэрж. // Белорус шагырьларе. Казан, 1968; Карга нем сары чыпчык: [Байка] / З. Нури тэрж. // Казан ултары. 1980. № 1.

На туркменскую мову. Слуцкили докмачлар; Жуванлык йыллары: [Вершы] / Тэрж. Русчадан // Эдэбят ве сунгат. 1981. 9 дек.

На ўзбекскую мову. Сонет / Тэрж. С. Рахман // Узбекистон адабиети ва санъати. 1981. 11 дек.

На українську мову. Вінок: Поэзія / Пер. М. Драй-Хмара. К., 1929. Рэц.: Гаевський С. Богданович М. «Вінок» // Україна. 1930. Кн. 41; Мацурский В. На українській мові // Сав. Бел. 1929. 14 снеж.; Райд І. Богданович М. «Вінок» // Молодняк. 1929. № 11; Сярэдні Ф. // Маладняк. 1930. № 1.

Лірика. К., 1967. (Перлини світової лірики). Рэц.: Ільєнко І. Голос побратима // Вітчизна. 1968. № 6; Кобержицка Т. Богданович на Україні // Неман. 1968. № 4; Коптілов В. Слово про Богдановича // Літ. Укр. 1968. 5 берез.; Лойка А. Вінок сяброўства // Літ. 1968. 23 студз.; Охріменко П. У братнього однанні // Деснянська правда. 1968. 5 берез.; П'янов В. Речник білоруського відродження // Друг читача. 1968. 20 лют.; Рагойша В. Любою — за любою // Польмя. 1968. № 4.

Музыка: [Урывак з апавядання] // Святыцкі І. Відроджэне білоруськаго пісьменства. Львів, 1908; Над могилою; Прийдэ весна: [Вершы] / Пад крыт. М. Б-вич / Пер. М. Шаповал // Літаратурно-навуковий вісник. 1909. Кн. 9; Прийдэ весна! [Верш] / Пад крыт. М. Б-вич / Пер. В. Вдовиченко // Рада. 1909. 10 трав.; Мов птах в гнучких очеретах... [Верш] / Пер. В. Чугай // Черв. шлях. 1923. № 2; Пугач; Озеро; Мудрої мовы... [Вершы] / Пер. М. Драй-Хмара // Гарт. 1928. № 6; Межи; Сонет («В египетській далекій стороні») / Пер. М. Драй-Хмара. // Життя і революція 1928. № 7; Поетові; «Теплий вечір, тихий вітер, свіжий стіг...» [Вершы] / Пер. М. Драй-Хмара // Пflug. 1928. № 11; Ворожба; І знов я на старій садибі; Переписувач: [Вершы] / Пер. М. Драй-Хмара // Черв. шлях. 1928. № 7; Межи; Сонет; Пугач; Озеро; Мед; Слуцькі ткалі; Вийшов з хати; Поетові / Пер. М. Драй-Хмара; Мов птах в гнучких очеретах / Пер. В. Чугай; Дід; Слуцькі ткалі / Пер. Т. Масенко: [Вершы] // Нова Білорусь. К., 1929; Привіт тобі; життя на волі; Леліе зоряний посів; Надобраніч, моя зорянице!; Додержане слово; Погоня: [Вершы] / Пер. М. Драй-Хмара // Черв. шлях. 1929. № 1; Погоня; Стара спадиця; Пентаметри; Сонет: [Вершы] / Пер. Р. Лубківський // Дніпро. 1966. № 12; Сонети: «Що з того, що у серці вірш кипить?»; «Серед боліт, під сонячним промінням...» / Пер. Р. Лубківський // Вільна Україна. 1966. 9 груд.; Сонет; «Стужа, сутінь... Я знов знемагаю...»; Перед повінню: [Вершы] / Пер. І. Гнатюк, В. Лазарук // Ленін. молодь. 1966. 11 груд.; «Не блищати в смеркання пору...»; Старість; По зруб; в пралісі густім...; Срібні змії: [Вершы] / Пер. Р. Лубківський, І. Каминцев, В. Лучук, О. Сенатович // Літ. Укр. 1966. 9 груд.; Виконана обіцянка; «Вийшов з хати...»; Вечір: [Вершы] / Пер. Е. Осечкін, В. Грабовський, В. Лазарук // Львов. правда. 1966. 8 дек.; Слуцькі ткалі; «Коли Геракл могутній в прах поверг Антея...» [Вершы] // Рад. Житомирщина. 1966. 11 груд.; Смолоскип серця: З пісень білоруського мужа: [Вершы] / Пер. В. Чабаненко, В. Лучук,

І. Гнатюк, Э. Осечкін, В. Лазарук, Р. Лубківський, І. Камінець, І. Стасів, О. Сенатович, М. Волощук, М. Пігуляк, Г. Кочур // Жовтень. 1967. № 2; «Ти не згаснеш, зоре...»; «Білорусь, твій народ...»; Погоня; Емігрантська пісня: [Вершы] / Пер. В. Чабаненко // Комсомолець Запоріжжя. 1967. 24 трав.; Сонет; Переписуваць: [Вершы] / Пер. Д. Паламарчук, В. Боровий // Літ. Укр. 1967. 16 трав.; Ворона і Чиж: [Байка] / Пер. В. Корж // Прапор юності. 1967. 2 квіт.; Триолет «Коліс зорив на сонце я...»; «Не журись, що хмари...»; «Непогідний вечір...»; Озеро: [Вершы] / Пер. М. Пігуляк // Рад. Буковина. 1967. 6 черв.; Слуцькі ткалі; Срібні змії: [Вершы] / Пер. С. Литвин // Україна. 1968. № 9; Триолет: [Верш] / Пер. М. Василенко // Ленін. прапор. 1968. 20 лип.; Пісняреві; «Вийшов з хати. Тихо спить подвір'я...»; Аїстри: [Вершы] / Пер. Т. Костецька // Молода гвардія. 1969. 8 жовт.; гКредо; «Як загадує кохану Білорусь...»; «Не сумуй, що хмари...»; «Білорусь, твій народ...»: [Вершы] / Пер. В. Чабаненко // Комсомолець Запоріжжя. 1971. 9 груд.; «Народе, відколи твій рід...»; Романс; Білорусь: [Вершы] / Пер. Р. Лубківський // Словянське небо. Львів, 1972; Біля озера: [Верш] / Пер. В. Гаранін // Комс. іскра. 1975. 26 черв.; Слуцькі ткалі; Перед повінню; Зимою: [Вершы] / Пер. В. Лучук // Лісова коліска. К., 1979; «Вскрилась квітами в полі могила...»; [Верш] / Пер. А. Гризун // Черв. промінь. 1981. 5 груд.; Сонет («В пісках Єгипту, кута зі скали...»); Сонет («Замерзнула вночі шпарка криниці...»); / Пер. Д. Павличко // Світовий сонет. К., 1983; Погоня; Сратим-лебідь; Переписуваць; «Не блищить в смерканні пору...»: [Вершы] / Пер. Р. Лубківський // Словянська ліра. К., 1983; Сонет / Пер. Д. Павличко // Київ. 1983. № 1; Сонет; «Незабутні та...»; Зимова дорога: [Вершы] / Пер. В. Колодій // Колодій В. Братерство. Львів, 1985.

На французьку мову. Je te salue, vie en liberté!; En hiver; Un triollet; Une romance; Un chroniqueur; «Mon pays natal Comme damné par dieu...»; Les tisseuses de Sloutsk; La tempête; «De trop vastes forêts étouffaient nos ancêtres...»; Un sonnet; Lyavonikha; «Biélorussie, ton peuple résistera...» // Anthologie de la poésie biélorusse. Paris, 1982.

На чувашську мову. Слуцкір пир тёртекен хёра-рәмсен / Ю. Айдаш кусарні; Таван кёресем! Турд манна енём...; «Тахсанранпах ут чирле манан...»; «Куссуль юхтарма асе чаран...»; Улпутна хресчен; Хелле/Орлов кусарна: [Вершы] // Тарна сасиллэ сёрём-шывам. Шупашкар, 1985.

На югославій мову. Na košuli / Prev. N. Miličević // Zlatna knjiga svetske ljubavne poezije. Zagreb, 1973; Romanca / Prev. R. Štefanova // Sodobnost. 1980. N 8—9.

2.1.

На беларуской мове. Ватацы Н. Максим Багдановіч: Да 70-годдзя з дня нараджэння: Бібліягр. даведнік. Мн., 1961.

Ватацы Н. Максим Багдановіч: Паказальнік выданняў, аўтаграфіяў і крытыч. літаратуры. Мн., 1976. Рэц.: Лapidус Н. Книгачік // ЛіМ. 1977. 29 крас.; Саламевіч Я. Усё пра Максіма Багдановіча // Польша. 1977. № 9; Ро́зніак Т. // Slavia orientalis. 1977. Nr 4.

2.2.

На беларуской мове. Барсток М. Максим Багдановіч: Нарыс аб жыцці і творчасці. Мн., 1961. Рэц.: Саўчанка Н. Папулярна, але няпоўна // ЛіМ. 1962. 26 студз. 2 выд., перапрац. і дап. Мн., 1974.

Бачыла А. Дарогамі Максіма. Мн., 1971. Рэц.: Бутэвіч А. Новая старонка вядомай біяграфіі // Наст. газ. 1972. 22 ліп.; Жыгоцкі Н. // Неман. 1972. № 1; Яго ж. Додолненне к біяграфіі поэта // Гродн. правда. 1971. 23 нояб.; Яго ж. Дарогамі паэта // Вяч. Мінск. 1977. 3 лют.; Клышк А. Галінка пальмы з Багдановічаўскіх мясцін // ЛіМ. 1972. 17 сак.; 2 выд., перапрац. і дап. Мн., 1983.

Бярозкін Р. Чалавек напрудвесні: Расказ пра М. Багдановіча / Пер. з рус. Ю. Канэ. Мн., 1986.

Ватацы Н. Песня Максіма: (Да 90-годдзя з дня нараджэння М. Багдановіча). Мн., 1981. (Б-чка газ. «Голас Радзімы»).

Ватацы Н. Шляхі: Гіст.-літ. артыкулы. Мн., 1986.

Ватацы Н., Лойка А. Максим Багдановіч: Жыццё і творчасць: Матэрыялы для выстаўкі ў школе. Мн., 1968. Рэц.: Адамовіч Я., Мішчанчук М. Альбом пра Максіма Багдановіча // Польша. 1969. № 6; Базарэвіч Н. Венок паэту // Сел. газ. 1969. 17 авг.

Грынчык М. Максим Багдановіч і народная паэзія. Мн., 1963; Рэц.: Казэбрук У. Паэт і народная творчасць // ЛіМ. 1963. 11 кастр.; Лойка А. Максим Багдановіч і народная паэзія // Польша. 1963. № 7.

Замоцін І. Максим Багдановіч: Крытыка-біягр. нарыс. Паасобны адбітак уступнага артыкулу да 2-га тому акадэм. выдання М. Багдановіча. Мн., 1929.

Зубараў Л. Максим Багдановіч. Мн., 1989.

Кабаковіч А. Паэзія Максіма Багдановіча: Дыялектыка рацыянальнага і эмацыянальнага. Мн., 1978. Каспяровіч М. Матывы барацьбы ў творчасці М. Багдановіча. Мн., [1927].

Кахановіч Г. У родным краі. Мн., 1983.

Кучар А. Творчасць М. Багдановіча (Матэрыялы для выкладчыка бел. літаратуры). Мн., 1939.

Лapidус Н. Максим Багдановіч — паэт, крытык і перакладчык. Мн., 1957.

Ларчанка М. Творчасць Максіма Багдановіча: Стэнаграма публічнай лекцыі, працты. у г. Мінску. Мн., 1949.

Лойка А. Максим Багдановіч. Мн., 1966. Рэц.: Базарэвіч М. Красу і светласці, і прастор шукаў... // Мін. праўда. 1966. 3 жн.; Бурьян Б. Приближение поэта // Сов. Бел. 1966. 7 сент.; Брыль Я. Найти луч света... // Дружба народов. 1967. № 4; Гниломёдов В. Поэт читает поэта // Вопр. лит. 1967. № 5; Макаревич А. Из глубиней, и з пачуцём Маладосць. 1966. № 12; Маг. праўда. 1966. 2 жн.; Пшыркоў Ю. У вянок М. Багдановічу // Звязда. 1966. 12 мая; Стральцоў М. Ад імя любові да паэта // Беларусь. 1966. № 9; Царанкоў Л. Новое слова пра паэта // ЛіМ. 1966. 14 чэрв.; Юрэвіч У. Раскрыццё самабытнага таленту // Польша. 1966. № 9.

Майхровіч С. Максим Багдановіч: Жыццё і творчасць. Мн., 1958; Рэц.: Грынчык М. Манаграфія пра М. Багдановіча // ЛіМ. 1958. 6 вер.

Мачульскі В. Апіс рукапісаў М. Багдановіча і матэрыялаў да яго біяграфіі. Мн., 1929.

Стральцоў М. Загадка Багдановіча // Мн., 1969. Рэц.: Ставер А. «Загадка Багдановіча» // Голас Радзімы. 1969. № 17; Юрэвіч У. Таямніца Максіма Кніжніка // Польша, 1969. № 11.

Узнясенскі А. Паэтыка М. Багдановіча. Коўна, 1926. (Адбітка з час. «Крычык», 1926. № 11).

Чырскі М. Максим Багдановіч у Мінску — Максим Богданович в Минске. Мн., 1987.

Шлях паэта: Зборнік успамінаў і біяграфічных матэрыялаў пра Максіма Багдановіча / Скл. Н. Ватацы. Мн., 1975. Рэц.: Базарэвіч М. У вянок паэту // Звязда. 1976. 31 жн.; Ермаловіч М. Агністы шлях // ЛіМ. 1976. 17 вер.; Лapidус Н. Загадка трох літар // Вяч. Мінск. 1977. 8 крас.; Саламевіч Я. У вянок Максіму Багдановічу // Польша. 1976. № 8.

На руской мове. Акулич А. Мировоззрение М. А. Богдановича: Автореф. дис. ... канд. филос. наук. Мн., 1954.

Березкин Г. Человек на заре: Рассказ о Максиме Богдановиче — белорусском поэте. М., 1970. Рэц.: Трестман Г., Хадзееў К. «...Калі разам ляцім да зор» // ЛіМ. 1971. 23 ліп.

Богданович А. Страницы из жизни Максима Горького; Материалы к биографии Максима Богдановича; Мои воспоминания. Мн., 1965. Рэц.: Бурьян Б. Приближение поэта // Сов. Бел. 1966. 7 сент.; Суприн М. Рукопись стала книгой // Сев. рабочий. 1965. 1 авг.

Гринчик Н. М. Богданович и русский фольклор: Автореф. дис. ... канд. филол. н. Мн., 1958.

Железняк Г. Поэзия М. А. Богдановича: Тезисы к дис. ... канд. н. л., 1941.

Зуборев Л. Крик Буревестника: Ист.-докум. повесть о М. Горьком и Богдановичах. Мн., 1989.

Кислицина А. Диалектика рационального и эмоционального в поэзии Максима Богдановича: Автореф. дис. ... канд. филол. н. Мн., 1975.

Коваленко В. Изучение творчества М. Богдановича в его связи с русской классической литературой. Метод разработ. Мн., 1986.

Корман Б. Поэзия Максима Богдановича: (Творческий путь): Автореф. дис. ... канд. филол. н. Мн., 1951.

Лапидус Н. Максим Богданович как критик и переводчик: Автореф. дис. ... канд. филол. н. Мн., 1956.

Лойко О. Максим Богданович и проблемы развития белорусской литературы начала XX столетия: Автореф. дис. ... докт. филол. н. Мн., 1969. 2.3.

На английской мове. Gilevich // Soviet Literature. 1983. № 3; Maksim Bahdanovič Memorial-Reading: 13 May 1967//Manifest. 1967. № 24; McMillin A. Bahdanovič // McMillin A. Die Literatur der Weißrussen; A History of Byelorussian Literature. Giessen, 1977; McMillin A. Introduction // The Images Swarm Free. London, 1982; McMillin A. Tradition and Innovation in the Poetry of Bahdanovič//Slavonica. East Europ. rev. 1978. № 2; Rich V. Bahdanovič in Byelorussian Literature//J. of Byelorus. Studies. 1965. № 1.

На балгарской мове. Х. П. Поезия на надеждата: Преводачът представя // АБВ. 1984. 24 апр.

На белоруской мове. А. Б. [Бабарэка А.] Вечар памяці Максіма Багдановіча // Сав. Бел. 1923. 20 чэрв.; А. К. Творчасць М. Багдановіча // Ніва. 1970. 1 сак.; А. Н. [Навіна А.] Апошні верш М. Багдановіча // Іскра. 1925. 31 мая; Яго ж. Памяці Максіма Багдановіча: [Некралог] // Гоман. 1917. 9 кастр.; А. Я. Максім Багдановіч // Шлях моладзі. 1937. № 14; Агіевіч У. Вечна жыць // ЛіМ. 1947. 29 мая; Сав. сялянін. 1947. 25 мая; Яго ж. Славеты пясняр // Сав. Бел. 1944. 6 чэрв.; Агняцвет Э. Зорка яго паэзіі // Вяч. Мінск. 1981. 9 снеж.; Адамовіч А. Культура творчасці. Мн., 1959. С. 203—204. А йзенштат Г. Прачытаная старонка // Мін. праўда. 1981. 20 ліст.; Александровіч А. Беларуская савецкая паэзія // ЛіМ. 1936. 17 лют.; Александровіч С. Ля сіняй бухты // Беларусь. 1961. № 11; Яго ж. Над Волгай; Пуцявіны паэта // Александровіч С. Незабывальныя сцэжкі. Мн., 1959; Яго ж. Сцэжкі неспіра // ЛіМ. 1957. 25 мая; Яго ж. Творчая спадчына паэта // Там жа. 1956. 8 снеж.; Аляхновіч У. Сцяжынкай Максіма // Мін. праўда. 1983. 26 ліп.; Аляхновіч Р., Хрол С. Метады выкладання літаратуры ў школе // Вывучэнне літаратуры: Пытанні метадыкі. Мн., 1980; Анісковіч У., Пісьмянкоў А., Сідарэвіч А. Талент самабытны, шматгранны, глыбокі: [Рэпартаж] // ЛіМ. 1981. 18 снеж.; Ароўчак М. Беларуская савецкая паэма. Мн., 1979. С. 41—42, 101—103, 256—257; Яго ж. Саюз часу і майстэрства. Мн., 1981. С. 146—149; Арцём'еў А. У вянок Максіму Багдановічу // Маг. праўда. 1981. 15 снеж.; А С Т. Чацвёртыя ўгодкі смерці М. Багдановіча // Бел. крыніца. 1921. 27 мая; Аўгусціновіч М. З якога разліку? // ЛіМ. 1961. 24 ліст.; Аўдзееў І. Спраўднае аблічча паэта // Там жа. 1981. 18 снеж.; Яго ж. Якім ён быў? // Чырв. змена. 1981. 9 снеж.; Ахрыменка В. Багдановіч і сусветная літаратура // Беларусь. 1966. № 12; Ахрыменка П. Будаўнік мастоў дружбы // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Яго ж. Іван Франко і беларуская культура // Полымя. 1956. № 8. Яго ж. Іван Франко і Беларусь; Максім Багдановіч і Украіна // Ахрыменка П. Летапіс братэрства. Мн., 1973; Яго ж. Максім Багдановіч і фальклор // Ахрыменка П. Беларуская літаратура і фальклор. Мн., 1962; Яго ж. Т. Р. Шаўчэнка і беларуская літаратура. Мн., 1952. С. 14—18; Яго ж. Тарас Шаўчэнка і Беларусь. Мн., 1969. С. 48—49, 67—68, 77—83; Бабарэка А. Аб разуменні мастацкай творчасці і аб некаторых пытаннях у вывучэнні беларускай літаратуры // Узвышша. 1927. № 5; Яго ж. З літаратурных нататкаў // Там жа. 1927. № 1; Яго ж. Максім Багдановіч у літаратурных аэнках // Там жа. 1927. № 2; Бабарэка А.

Паэтычная элегія // Чырв. змена. 1983. 29 студз.; Багатыроў А. На ўсё жыццё // ЛіМ. 1966. 9 снеж.; Багдановіч А. Новая беларуская літаратура. Віцебск, 1925. С. 191; Бадрю А. Адрес свята паэзіі — Мінск // ЛіМ. 1981. 21 жн.; Базарэвіч М. Заўсёды малады // Калг. праўда. 1961. 10 снеж.; Яго ж. Любіў ён сястру Украіну // Беларусь. 1981. № 11; Яго ж. Талент шматгранны і незвычайны // Чырв. змена. 1966. 8 снеж.; Яго ж. У эрыцы — песня Тараса // Там жа. 1964. 8 сак.; Баравікова Р. Чуцен голас паэта... // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Барадулін Р. Геній роднага слова // Дзень паэзіі — 66. Мн., 1966.; Яго ж. 3 яго пясняй // ЛіМ. 1957. 25 мая; Барановіцкі Я. На доўгія гады // Там жа. 1971. 23 крас.; Барская Т. У светлым краі // Там жа. 1982. 15 студз.; Барсток М. Максім Багдановіч // Там жа. 1952. 24 мая; Яго ж. Максім Багдановіч: Да 40-годдзя з дня смерці // Сав. школа. 1957. № 3; Яго ж. Натхнення жыўяя крыніцы // Звязда. 1971. 9 снеж.; Яго ж. Неўміручая песня // Беларусь. 1961. № 11; Яго ж. Новыя матэрыялы М. Багдановіча // Там жа. 1953. № 6; Яго ж. У краіне светлай... // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Баршчэўскі А. Максім Багдановіч // Ніва. 1974. 26 мая; 2, 9, 16, 23, 30 чэрв.; 7, 14, 21, 28 ліп.; 4, 11, 18, 25 жн.; 1, 8, 15, 22, 29 вер.; 6, 13, 20, 27 кастр.; 3, 10, 17, 24 ліст.; 1, 8, 15, 22, 29 снеж.; 1975. 5, 12, 26 студз.; 2, 9, 16, 23 сак.; Яго ж. Пасланец неба // Там жа. 1966. 11 снеж.; Барысенка В. Аб праграме па беларускай літаратуры для VIII—X класаў // Наст. газ. 1947. 30 студз.; Яго ж. Паэт-патрыёт // За сваб. Бел. 1942. 16 мая; Яго ж. Супраць нізкакапальства перад буржуазнай культурой // Полымя. 1948; № 4; Барысенка В., Гутараў І. Тэзісы па асноўных пытаннях развіцця беларускай літаратуры і мастацтва. Ч. I. Дарэвалюцыйная бел. літаратура // Весці АН БССР. 1948. № 6; Барысенка В., Івашын В. Роля рускай класічнай літаратуры XX ст. Мн., 1963. С. 22—25; Баршчэўскі А. Паэтыка літаратурных жанраў. Мн., 1927. С. 9, 12, 13, 34, 40, 41, 52; Яго ж. Тэорыя савета. Мн., 1927. С. 47—51; Басі. Упершыню на рускай мове // Беларусь. 1963. № 12; Бачыла А. Дарогамі Максіма Багдановіча; Запрэнэне да перакладу // Бачыла А. Крыло неспакоя. Мн., 1985; Яго ж. Максімвымы сцэжкі: [Нарыс] // Маладосць. 1968. № 11; Яго ж. Пасля дарогі // Там жа. 1970. № 9; Яго ж. Скары куфра Багдановічаў // Там жа. 1969. № 6; Яго ж. Старэйшы брат паэта // Там жа. 1979. № 11; Бержык І., Зысман Г. Максім Багдановіч // Мін. праўда. 1952. 25 мая; Бойка У. «Ля сіняй бухты» // ЛіМ. 1958. 15 ліст.; Бондарт. Апошні рэпартаж з восені // Беларусь. 1981. № 11; Борт А. Любоў шырая, бязмежная // Звязда. 1971. 9 снеж.; Брандабоўская Я. Ля сіняй бухты // Голас Радзімы. 1967. № 21; Брандабоўскі У. Светлы талент // Наст. газ. 1971. 8 снеж.; Яго ж. Таленавіты паэт і даследчык // Нар. асвета. 1969. № 5; Брыль Я. Жменя сонечных промяняў: Лірычныя нататкі // Маладосць. 1967. № 8; Яго ж. Я не самотны // Брыль Я. 36 тв.: У 5 т. Мн., 1981. Т. 4; Яго ж. Яго імя // Маладосць. 1981. № 12; Буяла К. Пра дні мінулага // Беларусь. 1962. № 7; Булат С. Памяці Багдановіча // Сав. Бел. 1921. 5 чэрв.; Бур'ян Б. Ён глядзеў на сонца // Полымя. 1961. № 12; Бываеўскі Н. [Дыла Я]. Скары творчасці Максіма Багдановіча: [Атрыманьня рукапісы пісьменніка] // Сав. Бел. 1923. 16 чэрв.; Быліна Я. Аб 4-х угодках смерці М. Багдановіча // Бел. крыніца. 1921. 27 мая; Бэндэ Л. Гісторыка-літаратурныя нататкі: М. Багдановіч // Полымя рэвалюцыі. 1933. № 7. Яго ж. З неапублікаванага // ЛіМ. 1957. 25 мая; Яго ж. Матэрыялы для нарысаў па гісторыі беларускай літаратуры (Уводзіны) // Маладняк. 1931. № 5; Бэндэ Л., Кучар А. Матэрыялы для нарысаў па гісторыі беларускай літаратуры // Там жа. 1931. № 6—7; Бядуля З. Апавяданні пра Багдановіча. I. Страцім-лебедзь // ЛіМ. 1941. 5 сак.; Яго ж. Вясной — на вясне жыцця свайго // Там жа. 1967. 23 мая; Яго ж. М. А. Багдановіч: [Некралог] // Вольная Бел. 1917. 28 мая; Яго ж. Мае ўспаміны: К вечару памяці М. Багдановіча // Сав. Бел. 1923. 16 чэрв.; Яго ж. Натхненне і гармонія: К 3-й гадаўшчыне смерці М. Багдановіча // Рунь. 1920. № 5—6; Яго ж. У гадаўшчыну // Вольная Бел.

1918. 26 мая; Бял коўска я Л. Расказаюць экспанты // Наст. газ. 1981. 9 снеж.; Бял яўская В. Для музея Максіма Багдановіча // ЛіМ. 1981. 13 ліст.; Бярозкін Р. Багдановіч і Пушкін // Беларусь. 1975. № 6; Яго ж. Звенні: Купала, Багдановіч і руская паэзія // Бярозкін Р. Свет Купалы; Звенні. Мн., 1981; Яго ж. Па законах красы // Бярозкін Р. Кніга пра паэзію. Мн., 1974; Яго ж. Персідскі ўзор і «цвяток радзімы васілька» // Маладосць. 1967. № 8; Яго ж. Разам лямі да зор // ЛіМ. 1961. 8 снеж.; Вазнясенскі А. Паэтычнае мастацтва навейшай беларускай літаратуры // Звязда. 1926. 21 ліст.; Валасевіч К. Паўтарэнне праграмага матэрыялу па беларускай літаратуры // Наст. газ. 1950. 11 мая; Валасевіч Г. Разно ва Г. Успаміны пра брата // Полюмя. 1966. № 12; Валашка М. «Усё так проста і так неразгадана...» // Вяч. Мінск. 1972. 3 студз.; Варановіч С. Максім Багдановіч і украінская літаратура // Беларусь. 1957. № 5; Васільев С. Пальмяны пясняр // ЛіМ. 1947. 24 мая; Васільев Б. Лірык і змагар // Звязда. 1961. 9 снеж.; Ватацы Н. А сэрца ўсё імкне да бацькоўскага краю // Маладосць. 1981. № 6; Яе ж. Брусаў і Максім Багдановіч // ЛіМ. 1969. 4 крас.; Яе ж. «Вянок»: Да 90-годдзя з дня нараджэння М. Багдановіча // Беларусь. 1981. № 11; Яе ж. З сямейнага альбома Максіма Багдановіча // Там жа. 1965. № 8; Яе ж. Зноў пра Вераніку // Маладосць. 1979. № 1; Яе ж. Лёгкіх шляхоў не шукаў // Там жа. 1971. № 12; Яе ж. Максім Багдановіч — Валерыю Брусаву // Помнікі гісторыі і культуры Беларусі. 1975. № 1; Яе ж. Максім Багдановіч у дарэвалюцыйнай літаратурнай крытыцы; Дарэвалюцыйныя пераклады вершаў М. Багдановіча на польскую мову // Из истории белорусской bibliографии и книжных фондов. Мн., 1979; Яе ж. Насустрал юбілею: Ліст у рэдакцыю // ЛіМ. 1985. 11 кастр.; Яе ж. Невядомы тэкст Максіма Багдановіча // Там жа. 1958. 7 чэрв.; Яе ж. Паэт з легенды // Наст. газ. 1981. 9 снеж.; Там, дзе жыў Максім Багдановіч // ЛіМ. 1967. 20 студз.; Яе ж. У вянок Максіму // Голас Радзімы. 1981. 17 снеж.; Яе ж. У газетах, часопісах, кнігах // ЛіМ. 1961. 8 снеж.; Яе ж. У пошуках спадчыны // Маладосць. 1965. № 2; Яе ж. Яна — выдумка маёй галавы // Там жа. 1973. № 8; Яе ж. Яны ведалі паэта // Полюмя. 1981. № 12; Ватацы Н., Лапідус Н. Максім Багдановіч аб чэшскім народзе // ЛіМ. 1957. 15 чэрв.; Ватацы Н., Лапідус Н. Невядомы творы Максіма Багдановіча // Полюмя. 1957. № 5; Ватацы Н., Лапідус Н. Юнацкія гады М. Багдановіча // Маладосць. 1957. № 5; Вера с З. Пяць месяцаў у Мінску; 3 жыцця Максіма Багдановіча // ЛіМ. 1967. 29 вер.; Войцікава Л. Пяць месяцаў у Мінску (3 жыцця Максіма Багдановіча): Успаміны // Белавежа. Беласток, 1971. № 2; Вітка В. Празіак перамага паэта // ЛіМ. 1977. 23 вер.; Віч. 10-я ўгодкі смерці Максіма Багдановіча ў Вільні // Наша праўда. 1927. 31 мая; Вішнеўскі А. Вяртаецца Максім у Мінск // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Волёўскі В. Невядомы рускія тэксты Максіма Багдановіча // Там жа. 1949. 10 вер.; Яго ж. Новыя аўтографы М. Багдановіча // Беларусь. 1947. № 5; Волёўскі Ф. Святкаванне 10-х угодкаў смерці М. Багдановіча // Сялян. ніва. 1927. 8 чэрв.; Выдатны мастак слова // Бярозка. 1961. № 12; Вярхоўска я Д. Тым імя мілае вышэй // Голас Радзімы. 1981. 17 снеж.; Вярцінскі А. Ён завяшчаў нам светлы дзень // Вяч. Мінск. 1981. 9 снеж.; Г — к. Апошняя вясна // Вольная Бел. 1917. № 5; Гайдук М. Неўміручы талент // Ніва. 1971. 12 снеж.; Галубовіч А. Служэнне свайму народу // Вяч. Мінск. 1981. 9 снеж.; Ганчароў У. З думкай аб долі роднага краю // Віцеб. рабочы. 1961. 9 снеж.; Ганчарык М. Аб творчасці Максіма Багдановіча // Арш. маладзін. 1925. № 1; Яго ж. Максім Багдановіч: (К 5-й гадаўшчыне яго смерці) // Дні нашэй жыцці. 1922. № 1; Гарачун А. Максім Багдановіч у 6-м класе // Нар. асвета. 1972. № 12; Гарбацэвіч В. Чалавек чыстага сэрца // ЛіМ. 1957. 28 вер.; Гарэла в Г. Услухоўваюцца ў яго слова // Там жа. 1981. 11 снеж.; Гарэцкі М. Жыццё Максіма Багдановіча // Наша праўда. 1927. 28 мая; Яго ж. Максім Багдановіч // Гарэцкі М. Гісторыя беларускае літаратуры. Вільня, 1920; Выд. 2. Вільня, 1921; Выд. 3. М.; Л., 1924; Выд. 4. Мн.,

1926; Гарэцкі М. На ўгодкі па М. Багдановічу // Бел. думка. 1919. 26 мая; Гілевіч Н. «З друкарні пана Марціна Кухты» // Полюмя. 1966. № 12; Яго ж. Народу аддаў ён «апошні свой скарб» // ЛіМ. 1966. 9 снеж.; Яго ж. Слова пра Максіма Багдановіча // Гілевіч Н. Покліч жыцця і часу. Мн., 1983; Яго ж. Трыціх у вянок Максіму Багдановічу // Гілевіч Н. У гэта веру. Мн., 1978; Яго ж. Ты не згаснеш, ясная зараніца... // Гілевіч Н. Удзячнасць і абавязак. Мн., 1982; Яго ж. Яркая зорка нашай паэзіі // Полюмя. 1961. № 12; Глыбоцкі Т. Пад шыльдай пралетарскай літаратуры // Полюмя. 1927. № 4; Гніла мёда ў У. Разам лямі да зор // ЛіМ. 1981. 26 чэрв.; Яго ж. Сучасная беларуская паэзія. Мн., 1983. С. 48—49; Яго ж. Традыцыі і наватарства. Мн., 1972. С. 36—37; Годнеў Ц. Браты Багдановічы: Успаміны таварыша па гімназіі // Маладосць. 1966. № 12; Голубева Л. Подзвіг паэта // Нар. асвета. 1981. № 12; Грамыка М. Пясняр сноў і чараў // Полюмя. 1923. № 3—4; Грашчанка М. Аб Максіму Багдановічу // Чырв. Полаччына. 1927. 21 мая; Грынчэвіч С. Згукі бацькаўшчыны: (Памяці М. Багдановіча на 10-я ўгодкі ягонае смерці) // Бел. крыніца. 1927. 3, 10 чэрв.; Грынчык М. З крыніц жыватворных: Да 70-годдзя з дня нараджэння М. Багдановіча // ЛіМ. 1961. 5 снеж.; Яго ж. Максім Багдановіч // Гісторыя беларускай дакастрычніцкай літаратуры: У 2 т. Мн., 1969. Т. 2; Яго ж. Максім Багдановіч // Гісторыя беларускай літаратуры XIX — пач. XX ст. Мн., 1981; Яго ж. Наватар беларускага верша // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Яго ж. Народна-песенныя матывы ў творчасці М. Багдановіча // Весці АН БССР. Сер. грамад. н. 1958. № 4; Яго ж. Народная паэзія ў ранній творчасці М. Багдановіча: (1908—1910 гг.) // Беларуска літаратура. Мн., 1959. Вып. 2; Яго ж. Паэт і творчасць народа // ЛіМ. 1957. 25 мая; Яго ж. Паэт светлай надзеі // Голас Радзімы. 1971. № 50; Яго ж. Рэгіянальны асаблівасці літаратуры // Полюмя. 1971. № 10; Яго ж. Шляхі беларускага вершацкавання. Мн., 1973. С. 202—203, 228—255; Гурэвіч Э., Фралова Н. Архіў А. Я. Багдановіча // ЛіМ. 1958. 7 мая; Дварчанин І. Максім Багдановіч (Жыццё і творчасць) // Родныя гоні. 1927. Кн. 3. Дзеля славы і шчасця бацькаўшчыны // ЛіМ. 1966. 9 снеж.; Дз і - М. [Джоўнар-Запольскі М.]. Багдановіч як апісальнік прыроды // Вольны сцяг. 1922. № 1; Дзявольскі Д. Старонкі ўспамінаў // ЛіМ. 1958. 5 лют.; Дзядзюля Т. Сказ пра Багдановіча // Звязда. 1971. 2 мая; Дзяржынскі У. Да пытання аб псіхалагічным стылі нашаніўскай паэзіі // Узвышша.

1928. № 3; Яго ж. Максім Багдановіч як стылізатар беларускага верша // Адраджэнне. 1922. Сш. 1; Домік, у якім жыў Багдановіч // Голас Радзімы. 1960. № 44; Драбень В. М. Багдановіч — даследчык беларускай прозы пачатку XX ст. // Веснік БДУ. Сер. 4. 1985. № 2; Дрозд С. Максім Багдановіч // Гродзен. праўда. 1957. 25 мая; Маг. праўда. 1957. 25 мая; Дрэжын Ю. Антычныя матывы ў паэзіі М. Багдановіча // Узвышша. 1928. № 2; Дубашынскі П. «...Думы, путамі не скутыя...» // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Дубоўка У. На багдановічавай магільцы // Узвышша. 1927. № 2; Яго ж. Памяці Максіма Багдановіча // Гудок. 1927. 8 мая; Дуброўскі М. Спраўдны народны паэт // Чырв. звызда. 1947. 26 мая; Дыла Я. «Гарачае сэрца» (3 жыцця М. Багдановіча) // Сав. Бел. 1923. 16 чэрв.; Ермаловіч М. Максім Багдановіч // Калг. жыццё. 1957. 25 мая; Яго ж. Яму была падуладна // Помнікі гісторыі і культуры Беларусі. 1981. № 4; Жалезняк Р. Максім Багдановіч // ЛіМ. 1940. 1 мая; Жукаўска А. Вільно не забудзе // Там жа. 1981. 4 снеж.; Жураўлёў Д. Музычны свет паэта // Звязда. 1981. 9 снеж.; Жыгоцкі М. І спеў кабзара натхняў... // ЛіМ. 1976. 11 чэрв.; Яго ж. Паэт-грамадзянін // Чырв. змена. 1976. 9 снеж.; Жыдовіч І. З верай у светлае будучае // Там жа. 1957. 25 мая; Жылуновіч З. Беларускае пісьменства: Гістарычна-крытычны нарыс // Беларусь. Мн., 1924. Яго ж. Беларуска літаратура: Лекцыя, чытаная ў Бел. нар. універсітэце ў Маскве // Зажынкі. М., 1918; Жылуновіч Д. Беларуска літаратура: (Нарысы і агляды) // Курс

белорусоведения. М., 1918—1920. С. 281—284; Жылуновіч З. Этапы развіцця беларускай літаратуры // Жылуновіч З. Узгоркі і нізіны. Мн., 1928. С. 28—29; З ня з н а н ы х твораў Максіма Багдановіча // Заходняя Беларусь. Вільня, 1923. С. 108; 3 — ц л. [Заяц Л.]. Максім Багдановіч // Іскра. 1925. 31 мая; 3 а б а л о ц к а я Л., С к а л а б а н В. Яго рукапіс // Голас Радзімы. 1981. 17 снеж.; 3 а г о р с к а я Н. Зорка Максіма Багдановіча // Полямя. 1981. № 12; 3 а м б р ы ц к і С. Нацягванне чужога таланта // Узвышша. 1927. № 3; 3 а м е р ф е л д Я. Чаму я купіў кнігу // ЛіМ. 1968. 5 студз.; 3 а м о ц і я Л. Літаратурная спадчына М. Багдановіча // Полямя. 1927. № 3; Я г о ж. М. Багдановіч: Крытычна-біягр. нарыс // Багдановіч М. Творы. Мн., 1928. Т. 2; Я г о ж. Максім Багдановіч // Сав. Бел. 1927. 25, 29 мая; Я г о ж. Навуковае біяграфія Максіма Багдановіча // Бел. день. 1927. 26 чэрв.; 3 а с т о л ь с к і М. Чытаюць і любяць // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; 3 н о й д з е н ы рукапісы Максіма Багдановіча // Бел. доля. 1923. 23 мая; І в а н о ў М. Паэт і яго крытыкі // ЛіМ. 1947. 21 чэрв.; І в а ш ы н В. Да вышынь рэалізму. Мн., 1983. С. 36—39, 40—45, 61—63; Я г о ж. Максім Багдановіч аб украінскай літаратуры // Полямя. 1954. № 4; І в а ш ы н І. [Журба Я.]. Беларуская культура: Вечар памяці бел. песняра Максіма Багдановіча // Сав. Бел. 1922. 6 снеж.; І г н а т о ў с к і У. Максім Багдановіч // Волныя сцяг. 1921. № 4; І л ь я ш в і ч Х. Максім Багдановіч як пясняр места // Вучнёўскі зван. 1930. № 3—4; І п а т а в а В. Подзвіг паэта // Чырв. змена. 1981. 9 снеж.; К. М. [Краўцоў М.]. Пясняр характава і адраджэння: У 10 угодкі з дня смерці Максіма Багдановіча // Бел. день. 1927. 1 чэрв.; К а б а к о в і ч А. Беларускі свабодны верш // Мн., 1984. С. 12—14, 39—41, 52—54; К а б р ы ц к а я Т. У аднасці славянскай // Звязда. 1981. 9 снеж.; К а б р ы ц к а я Т., Р а г о й ш а В. Карані дружбы. Мн., 1976. С. 59, 108—147; К а в а л е н к а В. Вытокі. Уплывы. Паскоранасць. Мн., 1975. С. 275—286; Я г о ж. Міфа-паэтычныя матывы ў беларускай літаратуры. Мн., 1981. С. 218—219, 221—225; Я г о ж. Некаторыя асаблівасці параўнальнага вывучэння славянскіх літаратур запознаега развіцця. Мн., 1978. С. 35—37; Я г о ж. Прага духоўнасці. Мн., 1975. С. 220—221; Я г о ж. Некаторыя асаблівасці тыпалагічнай блізкасці ў творчасці Максіма Багдановіча і А. С. Пушкіна // Весці АН БССР. Сер. грамад. н. 1985. № 6; К а в а л ь ў Н. Максім Багдановіч // Гомел. праўда. 1957. 25 мая; Я г о ж. Максім Багдановіч: (30 год з дня смерці) // Балыш. Пал. 1947. 25 мая; К а з б ь р у к У. Беларуская літаратура (XIX — пачатак XX ст.) // Беларуская літаратура XIX — пач. XX ст. Мн., 1977. С. 12—14; Я г о ж. Падказуў Максім Багдановіч // ЛіМ. 1984. 25 мая; Я г о ж. Ступені росту. Мн., 1974. С. 154—158; К а з е к а Я. Байка ў беларускай літаратуры // Полямя. 1948. № 4; Я г о ж. Беларуская байка. Мн., 1960; С. 81—83; Я г о ж. Максім Багдановіч: (Да 30-й гадавіны з дня смерці) // Сав. Радзіма. 1947. 25 мая; Чырв. змена. 1947. 29 мая; Я г о ж. Няходжанай дарогай. Мн., 1973. С. 66—69; К а з ы р а Л. Беларускі па духу і сроках выяўлення // Голас Радзімы. 1982. 7 студз.; Я г о ж. Поль Верлен на беларускай мове: Урокі Багдановіча // Дзягяды. Мн., 1984; К а л е с н і к У. Максім Багдановіч // Зара. 1957. 24 мая; Я г о ж. Тварэнне легенды // Полямя. 1976. № 9; К а л ь я д а А. Выразнае чытанне. Выд. 2., перапрац. і дап. Мн., 1976. С. 116—118; К а н д р у с е в і ч А. З крыніц глыбокіх, народных // Маг. праўда. 1976. 30 кастр.; Я г о ж. Паэзія нягаснае святло: Сёння 90 год з дня нараджэння М. Багдановіча // Там жа. 1981. 9 снеж.; К а н ч ы ў с к і І. Адвечным шляхам: Дослед бел. светнапогляд // Наша думка. 1921. 3, 10, 17, 24 чэрв.; 1, 8 ліп.; К а н э Ю. «Абдумаць спосабы і матэрыял, і мату...» // Полямя. 1985. № 11; К а р а б а н С. Ля вытокаў беларускай дэмакратычнай крытыкі // Там жа. 1956. № 10; Я г о ж. Нарысы гісторыі беларускай савецкай крытыкі 20—30-х гадоў. Мн., 1971. С. 78—82; К а р а т к е в і ч У. Летпісец: 75 гадоў з дня нараджэння М. Багдановіча // Маладзеч. 1966. № 12; К а р а т к е в і ч У., М а л ь д з і с А. Аўтару «Ванка» // ЛіМ. 1968. 11 чэрв.; К а р о т к а я Т. Бруціць максімава крыніца // Голас Радзімы. 1985.

11 ліп.; Я е ж. «Нясмела я стаўлю свой подпіс»: Аўтограф М. Багдановіча // Голас Радзімы. 1985. 7 лют.; Я е ж. Радок у біяграфію паэта // ЛіМ. 1983. 7 кастр.; Я е ж. Тут нарадзілася яго слова // Голас Радзімы. 1983. 15 вер.; (К а р о т к і л і с т рэд. «Нашай нівы» да М. Багдановіча) // Александровіч С., Александровіч В. Беларуская літаратура XIX — пачатку XX ст. Мн., 1978; К а р п а ч о ў М. Глыбока вывучаць мову народа // Наст. газ. 1946. 30 мая; Я г о ж. Максім Багдановіч: (Да трыццацігоддзя з дня смерці) // Гомел. праўда. 1947. 25 мая; Я г о ж. Максім Горкі і беларуская літаратура // Там жа. 1946. 18 чэрв.; К а р п а ў У. Сталасць // Полямя. 1947. № 4; К а р с к і Я. М. А. Багдановіч — беларускі паэт чыстага мастацтва // Беларусь. 1920. 25 лют.; К а с п ь р о в і ч М. Матывы барацьбы ў творчасці М. Багдановіча // Маладз. 1927. № 5; К а ў х у т а В. Не толькі зачароўвае // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; К а х а н о ў с к і Г. Доказ пашаны і любові // Звязда. 1981. 9 снеж.; Я г о ж. Максімаў сад // Каханюўскі Г. Повязь часоў. Мн., 1985; Я г о ж. На радзіме // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Я г о ж. Смерць класіка... // Там жа. 1967. 23 мая; Я г о ж. Тут гасціў Максім Багдановіч // Там жа. 1966. 26 ліп.; К і р к е в і ч А. Выдатны майстра беларускай паэзіі // Гродз. праўда. 1952. 25 мая; Я г о ж. Максім Багдановіч // Там жа. 1961. 9 снеж.; К і с л і ц ы н а А. Аб праблеме рацыянальнага і эмацыянальнага ў паэзіі Максіма Багдановіча // Весці АН БССР. Сер. грамад. н. 1974. № 3; К л і м к о в і ч М. Аб жыватворным уплыве рускай літаратуры на беларускую літаратуру. Мн., 1955. С. 84—94; Я г о ж. Максім Багдановіч // Клімковіч М. Літаратурна-крытычныя артыкулы. Мн., 1962; К л і м к о в і ч С. Паэт-дэмакрт // За вярт. на Радзіму. 1958. № 89; Я г о ж. У вянок паэта // Голас Радзімы. 1970. № 49; К л ы ш к а А. Вялікая любоў // ЛіМ. 1957. 25 мая; Я г о ж. Цвятко радзімы васілька // Клышка А. Права на верш. Мн., 1967; К о л а с Я. Выдатнейшы паэт і крытык // Колас Я. 36. тв.: У 14 т. Мн., 1976. Т. 12; Я г о ж. Шаўчонка і беларуская паэзія // Колас Я. 36. тв.: У 14 т. Мн., 1976. Т. 11; Я г о ж. Публіцыстычныя і крытычныя артыкулы. Мн., 1957. С. 185—186, 241—242; К о н а н У. Развіццё эстэтычнай думкі ў Беларусі (1917—1934 гг.). Мн., 1968. С. 33—35; К о р м а н Б. Папленнік на барацьбе // ЛіМ. 1951. 8 снеж.; К о ў т ы н В. Зорка Венера ўзышла // Работніца і сялянка. 1981. № 12; К р у к У. Шчырым словам, звонкай песняй // ЛіМ. 1984. 8 чэрв.; К р ы в і ц к і Л. Адкапаў праўду Беларусі // Беларускі календар. 1982. Беласток, 1982; Я г о ж. Максім Багдановіч // Ніва. 1981. 6 снеж.; Я г о ж. Па Максімавых мясцінах // Там жа. 1981. 29 ліст.; К р э п а к Б. Маляўнічы вянок паэту // Вяч. Мінск. 1982. 6 студз.; К у ч а р А. Літаратурная спадчына Максіма Багдановіча // ЛіМ. 1935. 11 вер.; Я г о ж. Максім Багдановіч // У дапамогу настаўніку. Мн., 1940; Л а п і д у с Н. Высокія берагі юнацтва // Вяч. Мінск. 1971. 9 снеж.; Я г о ж. Гісторыя аднаго фотаздымка // Там жа. 1978. 8 лют.; Я г о ж. ... І апошніце людзям аддаць // Там жа. 1981. 10 снеж.; Я г о ж. Максім Багдановіч і Тарас Шаўчонка // ЛіМ. 1971. 7 сак.; Я г о ж. Максім Багдановіч-перакладчык // Полямя. 1959. № 7; Я г о ж. Паэма пра селяніна Пава // Мін. праўда. 1970. 1 ліст.; Я г о ж. Першая баразна. // ЛіМ. 1962. 9 лют.; Я г о ж. Пярэм журналіста // Там жа. 1961. 8 снеж.; Я г о ж. Там, дзе вучыўся паэт // Мін. праўда. 1957. 25 мая; Я г о ж. У яраслаўскай газеце «Голас» // ЛіМ. 1971. 10 снеж.; Л а п і д у с Н. Садоўскі Я. Увекавечыць памяць Максіма Багдановіча // Там жа. 1956. 26 мая; Л а р ч а н к а М. Выдатны паэт і грамадзнін // Віцеб. рабочы. 1971. 8 снеж.; Маг. праўда. 1971. 9 снеж.; Мін. праўда. 1971. 8 снеж.; Я г о ж. З гісторыі руска-беларускіх літаратурных сувязей: («Слова аб палку Ігаравым» і беларуская літаратура) // Уч. зап. БГУ. 1951 (юбіл. вып.); Я г о ж. Класік беларускіх літаратуры // Калг. праўда. 1952. 25 мая; Я г о ж. М. Багдановіч аб рускай літаратуры; М. Багдановіч і ўкраінская літаратура // Ларчанка М. Яднанне брацкіх літаратур. Мн., 1974; Я г о ж. Максім Багдановіч і славянства // Ларчанка М. Славянская супольнасць. Мн., 1963;

Яго ж. Пушкін і беларуская паэзія; Лермантаў і беларуская літаратура; М. Багдановіч і ўкраінская літаратура; Галасы жывой спадчыны // Ларчанка М. Літаратурнае пабрацтва славян. Мн., 1984; Яго ж. Пясняр яднання народаў // Полямыя. 1963. № 6; Яго ж. Творчасць М. Багдановіча // Багдановіч М. Выбр. тв. Мн., 1940; Яго ж. Творчасць Максіма Багдановіча // ЛіМ. 1939. 11 жн.; Яго ж. Шаўчэнка Тарас і беларуская літаратура // Віцеб. рабочы. 1964. 7 сак.; Ластоўскі В. Мае успаміны аб М. Багдановічу // Крывіч. 1926. № 1; Леанінак Ю. Майстар беларускай паэзіі // Віцеб. рабочы. 1957. 26 мая; Лейтман Ф. Любімы вобраз // Мастацтва Бел. 1984. № 12; Ленска А. Фарміраванне і развіццё літаратурных здольнасцей у вучнюў сярэдніх класаў у працэсе вывучэння тэарэтычных паняццяў // Адзінства навування і выхавання на ўроках літаратуры. Мн., 1982. С. 20—22, 24—25; Ліс А. Хто напісаў музыку «Зоркі Венеры?» // Маладосць. 1964. № 5; Лойка А. Беларуская паэзія пачатку ХХ ст. Мн., 1972. С. 89—184; 194—208; 214—234; 236—239; Яго ж. Запрашэнне ў свет паэзіі // Багдановіч М. Выбранае. Мн., 1977; Яго ж. Зорка Венера // Работніца і сялянка. 1971. № 12; Яго ж. Зорка яго праўды // Звезда. 1981. 9 снеж.; Яго ж. Ключамі музыкі // ЛіМ. 1971. 23 крас.; Яго ж. Лірыка Максіма Багдановіча // Багдановіч М. Маладзік. Мн., 1968; Яго ж. Максім Багдановіч // Багдановіч М. Зб. тв.: У 2 т. Мн., 1968. Т. 1; Яго ж. Максім Багдановіч // Лойка А. Гісторыя беларускай літаратуры: Дакастрычніцкі перыяд. Мн., 1980. Ч. 2; Яго ж. Максім Багдановіч і народная паэзія // Полямыя. 1963. № 7; Яго ж. Нязгасная зорка паэта // Голас Радзімы. 1976. 23 снеж.; Яго ж. Паперадзе часу // Полямыя. 1971. № 12; Яго ж. Паэт глыбокай любові і дабрны // Бярозка. 1981. № 12; Яго ж. Паэт глыбокіх дум і пачуццяў // Калг. праўда. 1957. 25 мая; Яго ж. Пясняр народа // Звезда. 1966. 9 снеж.; Яго ж. Слова пра паэта // Чырв. змена. 1966. 8 снеж.; Яго ж. У бязмежную даль // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Лосеў Г. «Венок» ... у вянок памяці // Там жа. 1985. 9 мая; Лужанін М. Колас расказвае пра сябе. Мн., 1964. С. 281—282; Яго ж. Новым святлом у новым часе // Лужанін М. З ранку да вечара. Мн., 1978; Яго ж. Нястальная разважання аб сталасці // ЛіМ. 1947. 16 жн.; Лукашэвіч В. Вялікі майстар паэтычнага слова // Чырв. звезда. 1953. 24 мая; Лучанок І. Яго «Вераніка» — мая «Вераніка» // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Ляшковіч В. Найдражэйшы скарб. Мн., 1985. С. 99—102; Ляшук В. У вянок Максіму Багдановічу: (Вобраз паэта ў сучаснай беларускай лірыцы) // Ляшук В. Урокі пазакласнага чытання: IV—VII класы. Мн., 1984; М. Багдановіч у Мінску // Беларусь. 1945. № 9; М. Г. [Гарэцкі М.]. На ўгодкі М. Багдановіча // Бел. думка. 1919. 26 мая; М. К. [Каспяровіч М.]. Да 10 гадавіны смерці М. Багдановіча // Сав. Бел. 1927. 22 мая; Магіла Максіма Багдановіча // Сял. праўда. 1924. 3 кастр.; Ма жэйка А. Вершы гучня, як звон // Голас Радзімы. 1966. № 48; Майхровіч С. Выдатны майстар перакладу // ЛіМ. 1957. 29 мая; Яго ж. Максім Адамавіч Багдановіч // Наст. газ. 1947. 29 мая; Яго ж. Максім Адамавіч Багдановіч: Літаратурна-крытычны нарыс // Багдановіч М. Выбр. тв. Мн., 1946; Яго ж. Максім Багдановіч // Беларусь. 1945. № 5; Яго ж. Максім Багдановіч // Беларусь. 1947. № 5; Звезда. 1952. 25 мая; Мін. праўда. 1957. 25 мая; Наст. газ. 1957. 23 мая; Нар-асвета. 1961. № 12; Нар. асвета. 1966. № 12; Беларусь. 1971. № 12; Яго ж. Непатуры талент // Голас Радзімы. 1966. № 48; Яго ж. Паэтычнае майстэрства Максіма Багдановіча // Наст. газ. 1946. 10 студз.; Яго ж. Паэтычная творчасць Максіма Багдановіча // Багдановіч М. Выбр. тв. Мн., 1952; Яго ж. Пра народ, для народа // Наст. газ. 1971. 8 снеж.; Яго ж. Эстэтычныя погляды М. А. Багдановіча // Там жа. 1946. 21 ліст.; Макарэвіч А. Гуманіст, асветнік, патрыёт // Беларусь. 1966. № 12; Маг. праўда. 1956. 12 снеж.; Яго ж. Паэт, патрыёт, гуманіст // Маг. праўда. 1961. 8 снеж.; Максім Багдановіч: [Некралог] // Грамада. 1917. 4 чэрв.; Максім Багдановіч: 75 год з дня нараджэння // Вясёлка. 1966. № 12;

Максім Багдановіч // Хрэстаматыя па беларускай дзіцячай літаратуры. Мн., 1966; Малажай Г. Майстэрня слова // Наст. газ. 1979. 27 чэрв.; Мальдзіс А. Сляды часу // ЛіМ. 1981. 9 кастр.; Мартынава Э. Беларускі-ўкраінскі паэтычны ўзаемапераклад. Мн., 1973. С. 31—34, 142—153; Яе ж. Некаторыя рысы блізкасці і своеасабліваці развіцця беларускай і ўкраінскай літаратур пачатку ХХ ст. // Старонкі літаратурных сувязей. Мн., 1970; Марціновіч А. Зорцы Максіма Багдановіча ззяць вечна // ЛіМ. 1981. 4 вер.; Яго ж. І сімвал Беларусі — васілёк // Там жа. 1981. 5 чэрв.; Яго ж. На зямлі, што талент спяліла // Там жа. 1983. 27 мая; Яго ж. Навечна ў памяці народнай // Там жа. 1981. 18 снеж.; Яго ж. «Страніца лепшая ў штодзёніку жыцця» // Род. прырода. 1985. № 5; Матэвушаў В. Памяці М. Багдановіча // Маг. праўда. 1957. 25 мая; Мацвеева Ф. Шкатулка Максіма Багдановіча // Голас Радзімы. 1969. № 12; Мацяш Н. З горкіх кветак: [Эсэ] // Полямыя. 1976. № 12; Мачульскі В. Аліс рукапісы М. Багдановіча і матэрыялаў да яго біяграфіі // Багдановіч М. Творы. Мн., 1928. Т. 2; Мележ І. Слава паэту: [Эсэ] // Мележ І. Зб. тв.: У 10 т. Мн., 1983. Т. 8; Міхайлаў М. Максім Багдановіч // Беларуская дзіцячая літаратура. 2 выд., дапрац. і дап. Мн., 1980; Міхалап Я. Заўжды жыць вянок паэта // За варт. на Радзіму. 1957. № 40; Звезда. 1957. 25 мая; Яго ж. Класік беларускай літаратуры // Сав. Радзіма. 1952. 25 мая; Міхасёнак В. «Як мары, белыя бярозы...» // ЛіМ. 1972. 21 студз.; Мішчанчук М. Да пытання беларуско-рускіх літаратурных сувязей: (М. Багдановіч і Я. Баратынскі) // Праблемы беларускай філалогіі. Мн., 1968. С. 83—84; Яго ж. Яго след будзе жыць вечна // Нар. асвета. 1971. № 12; Мсціславец Г. [Гарэцкі М.]. Світа памяці М. Багдановіча // Сав. Бел. 1921. 18 чэрв.; Мурнёў А. Паэт і грамадзіннік // Звезда. 1966. 28 вер.; Муха А. Воджкі 10-х угодкаў М. Багдановіча (з Косаўшчыны) // Наша праўда. 1927. 25 чэрв.; Мухарская Л. У вянок Максіму Багдановічу: Яшчэ раз праз оперу «Зорка Венера» // ЛіМ. 1971. 23 крас.; Мушыньскі М. Беларуская крытыка і літаратуразнаўства: (20—30-я гады). Мн., 1975. С. 232—235; 256—257; Яго ж. Беларуская крытыка і літаратуразнаўства: 40 — першая палавіна 60-х гадоў. Мн., 1985. С. 72—73, 278—279; Яго ж. Максім Багдановіч — крытык і гісторык літаратуры // Полямыя. 1985. № 9; Мядзведзева В. Пра лёс паэта // Голас Радзімы. 1983. 30 чэрв.; Наваселец А. Максім Багдановіч // Сталін. шлях. 1951. 9 снеж.; Навіна А. Вільня ў беларускай літаратуры // Студэнцкая думка. 1925. № 5—6; Яго ж. Да крыніцаў творчасці М. Багдановіча // Калоссе. 1939. № 3; Яго ж. З ненадрукаванае спадчыны па М. Багдановічу // Гадавік БНТ у Вільні. Вільня, 1933; Яго ж. Максім Багдановіч // Навіна А. Нашы песняры. Вільня, 1918; Яго ж. Максім Багдановіч. Праблемы красы і мастацтва ў творах Максіма Багдановіча // Навіна А. Адбитае жыццё. Вільня, 1929. Кн. 1; Яго ж. Новае ў беларускай паэзіі // Заходняя Беларусь. Вільня, 1923. Кн. 1. С. 97—107; Яго ж. Нязгасныя творы М. Багдановіча // Наша будучыня. 1923. 6 студз.; Яго ж. Праблема фарміравання нацыянальнай душы Максіма Багдановіча // Калоссе. 1937. № 4; Яго ж. Праблема красы і мастацтва ў творах Максіма Багдановіча // Родныя гоні. 1927. Кн. 3; Нагіб'яда М. Подзвіг любові // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Налівайка А., Бурэйка Т. Беларуская літаратура. Мн., 1971. С. 113—124; Несцярковіч В. Здзейсненыя мары // ЛіМ. 1957. 25 мая; Неўміручыя песні // Голас Радзімы. 1961. № 94; Нісневіч С. Удумлівы знаўца музыкі // ЛіМ. 1957. 25 мая; Нязгасная зорка паэта // Звезда. 1981. 10 снеж.; ЛіМ. 1981. 11 снеж.; Падгорны М. Максім Багдановіч // Мін. праўда. 1952. 25 мая; Пазнякоў М. Любца паэта на Волзе // ЛіМ. 1983. 14 студз.; Яго ж. Мемарыяльная дошка Багдановічу ў Горкім // Там жа. 1982. 9 крас.; Яго ж. Музей М. Багдановіча // Звезда. 1981. 11 ліп.; Яго ж. «Словам сэрцы саргавуючы...» // Вяч. Мінск. 1981. 28 жн.; Яго ж. У Ніжнім, на Канатнай... // ЛіМ. 1983. 21 кастр.; Палуян С.

Ліст з України // Н. н. 1909. 15 кастр.; Паміна нне
Максіма Багдановіча // Наша праўда. 1927. 28 мая;
Пам'яці Максіма Багдановіча // ЛіМ. 1962.
30 кастр.; Панізінк С. Белым каменем адначым...
// Голас Радзімы. 1981. 17 снеж.; Яго ж. Вечна сіняе
неба пабрацімства // Звязда. 1972. 29 ліст.; Яго ж.
Да Максіма Багдановіча // ЛіМ. 1980. 7 сак.; Яго ж.
За паэтывым словам // Беларусь. 1971. № 12; Па-
нчанка П. Слова на адрыцці помніка М. Багдановічу
// Панчанка П. 3б. тв.: У 4 т. Мн., 1983. Т. 4;
Паўлаў У. Крылы для ўзлёту // Маг. праўда.
1961. 8 снеж.; Перкін Н. За правільную аэніку
спадчыны М. Багдановіча // ЛіМ. 1949. 20 жн.;
Яго ж. М. Багдановіч і культура славянскіх народаў
// Там жа. 1947. 24 мая; Яго ж. Максім Багдановіч
// Багдановіч М. Творы. Мн., 1957; Яго ж. Максім
Багдановіч // Нарысы па гісторыі беларускай літа-
ратуры. Мн., 1956; Яго ж. Максім Багдановіч //
Перкін Н. Абсэргі думкі. Мн., 1980; Яго ж. Нацы-
янальнае і інтэрнацыянальнае ў літаратуры. Мн., 1971.
С. 55—57, 61—62; Яго ж. Наш жывы сучаснік //
ЛіМ. 1957. 25 мая; Яго ж. Эстэтычныя погляды
Максіма Багдановіча // Полямя. 1948. № 11;
Пічэта У. Багдановіч, як гісторык беларускага
адраджэння // Вестн. Наркомпра. 1922. № 5—6.
Вып. 7—8; Піятуховіч М. Асноўныя этапы ў раз-
віцці беларускай літаратуры паслякастрычніцкага
перыяду // Полямя рэвалюцыі. 1933. № 1; Яго ж.
Далёкі і блізкі: Пам'яці бел. паэта М. Багдановіча з
поваду 10-х угодкаў са дня яго смерці // Звязда.
1927. 29 мая мая; Яго ж. Максім Багдановіч //
Піятуховіч М. Нарысы гісторыі беларускай літаратуры.
Ч. 1. Агляд літаратурна-ідэалагічных пlynяў XIX і пач.
XX ст. Мн., 1928; Яго ж. Максім Багдановіч як паэт-
імпрэсіяніст // Полямя. 1923. № 7—8; Яго ж. Цені і
святло ў творчасці М. Багдановіча // Там жа. 1927.
№ 3; Плашчынскі Я. [Пушча Я.]. Кніга лірыкі,
як мастацкае цэлае. («Вянок» М. Багдановіча) //
Узвышша. 1927. № 1; Праневіч Г. Скарынінскі
пратапы ў творчасці Максіма Багдановіча // Вестнік
БДУ. Сер. 4. 1983. № 2; Проварава З. Лінія
лірыкі бухты // Гомел. праўда. 1961. 9 снеж.; Пшы-
ркоў Ю., Крэнь І. Слаўнае імя ў гісторыі белару-
скага народа // Полямя. 1962. № 3; Пятровіч С.
«Зорка Венера» // Чырв. змена. 1967. 4 ліп.;
Рагойша В. Адрыцці паэта; Любоўю — за любоўю
// Рагойша В. І нясе яна дар... Мн., 1977; Яго ж.
Два штрыхі да партрэта // Рагойша В. Кантакты.
Мн., 1982; Яго ж. Лёкі Багдановіча // ЛіМ. 1976.
10 снеж.; Яго ж. М. Багдановіч загаварыў па-асеці-
нску // ЛіМ. 1974. 16 жн.; Яго ж. Прыгожа літары
выводзіць ён пярэм // Маладоць. 1974. № 5; Ра-
занаў І. Казка ў беларускай дзіцячай літаратуры.
Мн., 1962. С. 67—76; Разумаў Г. «Я не самотны,
я кнігу маю...» // ЛіМ. 1966. 9 снеж.; Ралько І.
Асацыятыўная вобразнасць // Сучасная беларуская па-
эзія. Мн., 1970. С. 292—294; Яго ж. Беларускі
верш. Мн., 1969. С. 109—113, 159—162, 207—220;
Яго ж. Вершаскладанне. Мн., 1977. С. 22—27,
69—140; Яго ж. Некаторыя праблемы беларускага
вершаскладання // Полямя. 1974. № 7; Ранін Б.
Паэт, чалавек, грамадзянін // Чырв. змена. 1961.
9 снеж.; Ржэўскі Б. Вызваленчыя матывы ў паэзіі
Багдановіча // Чырв. звязда. 1947. 26 мая; Руд-
чык В. Творы Максіма Багдановіча ў публічных пер-
кладах // Ніва. 1974. 12 мая; Рыльскі М. Вянок
любві // Полямя. 1961. № 12; Сабаленка Р.
Выражальнік думак народа // Чырв. звязда. 1947.
26 мая; Савановіч Д. «Старая Беларусь» М. Баг-
дановіча // ЛіМ. 1941. 8 лют.; Яго ж. Фальклор у
творчасці М. Багдановіча // Там жа. 1941. 19 крас.;
Савікаў Я. ± 7 Зямля франтавога юнацтва // Дзень
паэзіі — 81. Мн., 1981; Савосцін М. Васілёк; [На-
рыс] // ЛіМ. 1981. 21 жн.; Сагараў Л. Максім
Багдановіч і фальклор // Беларусь. 1946. № 10;
Садоўская М. Лермантаў і Багдановіч // Нар.
асвета. 1964. № 10; Садоўская Ю., Садоўскі
Я. Тут быў Максім Багдановіч // Маг. праўда. 1983.
28 ліп.; Садоўскі Я. Бессмяротнасць паэта: Да
70-годдзя з дня нараджэння М. Багдановіча // Наст.
газ. 1961. 9 снеж.; Яго ж. Вялікая дружба // ЛіМ.

1975. 17 студз.; Яго ж. Дзве справы з архіва //
Там жа. 1971. 8 кастр.; Яго ж. «Лебядзіна песня» //
Мін. праўда. 1974. 26 мая; Яго ж. Ля сіняй бухты //
ЛіМ. 1961. 13 кастр.; Яго ж. Маладоць паэта: Новыя
матэрыялы к біяграфіі Максіма Багдановіча // Там жа.
1941. 4 студз.; Яго ж. На Волзе: (З дзіцячых год
Максіма Багдановіча) // Бярозка. 1945. № 6—7;
Салавей Л. Прызнанне і любоў // ЛіМ. 1981.
4 снеж.; Саламевіч І. Невядомы аўтограф Максі-
ма Багдановіча // Там жа. 1973. 2 лют.; Яго ж. Невя-
домы пераклад «Слуцкіх ткачы» // Там жа. 1966.
25 студз.; Яго ж. Таямніцы аўтографа Максіма Баг-
дановіча // Свіцязь. Мн., 1989; Яго ж. Шчыры субя-
седнік // Там жа. 1963. 5 снеж.; Сачанка І. Публі-
цыстыка беларускіх пісьменнікаў у гады Вялікай
Айчынай вайны. Мн., 1977. С. 156—161; Света-
зар Я. Новы Багдановіч // Сял. ніва. 1926. 17 студз.;
Яго ж. «Царэвіч цудоўнае казкі: У 10 угодкі смерці
М. Багдановіча // Бел. слова. 1927. 8 чэрв.; Светаў А.
Максім Багдановіч // Піянер Бел. 1947. 28 мая; Свя-
тлова Н. Зорка паэта // Чырв. змена. 1971.
9 снеж.; Семязон Я. «Цудоўны край Беларусі» —
пазія // ЛіМ. 1977. 29 крас.; Семязон С. Яго ж. Я.
Гонар беларускай літаратуры // Гомел. праўда. 1961.
9 снеж.; Семязонка Ю. Творчасць невычэрпная //
ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Сідарэвіч С. Вера ў народ
// Там жа. 1981. 4 снеж.; Сіпакоў Я. У родным
краі ёсць крыніца... // Сіпакоў Я. Пяць струн. Мн.,
1984. Скалабан В. Невядомы артыкул паэта //
Полямя. 1981. № 12; Скапа У. У спадчыну нашад-
кам // Віцеб. рабочы. 1981. 9 снеж.; Скарыбы твор-
часці Максіма Багдановіча // Наш сцяг. 1923. 25 ліп.;
Слесарэнка А. Шануючы паміць // Голас Радзі-
мы. 1975. № 25; Смолкін М. З рукапіснай спадчы-
ны Максіма Багдановіча // Полямя. 1958. № 3; Яго ж.
Школа паэтаў // Там жа. 1966. № 12; Сніцарава Н.
Пясняр свайго народа // Мін. праўда. 1966. 9 снеж.;
Собаль В. Ярка зорка нашай паэзіі // Віцеб. рабочы.
1976. 8 снеж.; Содаль У. У родным краі ёсць
крыніца... // Мін. праўда. 1981. 9 снеж.; Сосніна М.
Максім Адамавіч Багдановіч // Сял. газ. 1947. 27 мая;
Стральцоў М. Ад Максіма кніжніка пачатак: [На-
рысы] // Полямя. 1968. № 9; Яго ж. «Маладоць
верабоў блага...»: [Раздзел з кнігі «Загадка Багданові-
ча» // ЛіМ. 1967. 17 ліст.; Яго ж. На пачатку
ўсіх пачаткаў // Стральцоў М. Жыццё ў сло-
ве. Мн., 1965; Яго ж. Тры зоркі // Дзень паэзіі-65.
Мн., 1965; Яго ж. Вянок паэту // ЛіМ. 1972. 10 сак.;
Стулава А. Водбліск чыстага агню // Вяч. Мінск.
1981. 9 снеж.; Сяргеева М., Козел В.
У родным краю ёсць крыніца // ЛіМ. 1981. 4 снеж.;
Талент жывы і вечны // Звязда. 1981. 12 снеж.;
Танк М. Максім Багдановіч // Танк М. 3б. тв.:
У 6 т. Мн., 1981. Т. 6; Тапарашаў Ю. Паміць
паэта // Вяч. Мінск. 1968. 1 лют.; Тарас Н. Максім
Багдановіч // Піянер Бел. 1952. 29 мая; Трыгубо-
віч В. «Пацучуць да душы бяжыць...» // Голас Радзімы.
1981. 17 снеж.; Тулейка М. Святаванне 10-й
гадавіны з дня смерці М. Багдановіча // Голас Бела-
русы. 1927. 10 чэрв.; Узнясенскі А. Паэтыка
М. Багдановіча // Крывіч. 1926. № 1; Уладзімі-
раў С. Два жыцці Максіма Багдановіча // ЛіМ.
1984. 20 крас.; Усікаў Я. Пушкін і беларускія
паэты // За Радзіму. 1949. 1 чэрв.; Фактаро-
віч Д., Цімафеева В., Лапідус Н. Беларуская
літаратура за мяжой // Мн., 1958. С. 5, 9, 13—16;
Федчанка З. Прысвечана Максіму Багдановічу //
Звязда. 1969. 1 крас.; Фільм пра паэта // Ніва.
1972. 14 мая; Хвалеў Я. «І далёка голас аддаец-
ца...» // ЛіМ. 1981. 11 снеж.; Хелемскі Я. Чыта-
ючы Багдановіча // Там жа. 1981. 11 снеж.; Цара-
нкоў Л. Максім Багдановіч // Зара. 1951. 27 ліст.;
Цвяткоў Л. Моц паучыць ў пяснярстве Максіма
Багдановіча // Літ. дад. да газ. «Сав. Бел.». 1928.
№ 2; Цікавае параўнанне // Шлях моладзі.
1939. № 7; Цыганкоў М. Да біяграфіі Максіма
Багдановіча // Полямя. 1929. № 8—9; Чабанен-
ка В. Над сівым Дняпром, над гаманлівым Ча-
рамошам // ЛіМ. 1966. 9 снеж.; Чаркасава Д.
Багдановіч і музыка // Голас Радзімы. 1981. 26 ліст.;
Чарнецкі М. Паміць паэта // Беларусь. 1958. № 9;

Чарнецкі Я. Памяці Максіма Багдановіча // Заря Запада. 1927. 25 мая; Чарны шэвіч М. Там, дзе жыў Максім Багдановіч // Бярозка. 1958. № 9; Чарны шэвіч Х. Шляхі беларускага паэтычнага творства // Бел. крыніца. 1927. 2 снеж.; Чорны К. Паэт народа // Чорны К. Зб. тв.: У 8 т. Мн., 1975. Т. 8; Чытрын С. Жыве ён у сэрцах юначых // ЛіМ. 1981. 11 снеж.; Яго ж. Урок Максіма Багдановіча // Там жа. 1982. 15 студз.; Шалемава А. Пушкінскія традыцыі ў паэзіі М. Багдановіча // Веснік БДУ. Сер. 4. 1980. № 2; Шамардзіна З. Памяці Максіма Багдановіча // Чырв. сейбіт. 1927. № 13; Звязда. 1927. 7 мая; Шамякіна Т. На лініі перацяжэння. Мн., 1981. С. 9—11; Шарахоўскі Я. Максім Багдановіч // Полямя. 1947. № 5; Яго ж. Пясяяр народных дум. Мн., 1970. С. 99—101; Шаўчэнка Д., Рымша М. Зорка нашай паэзіі // Гомел. праўда. 1966. 9 снеж.; Шкраба Р. Пясяяр беларускага народа // Шкраба Р. Сіла слова. Мн., 1957; Штэйн М. Музыкай і словам // Вяч. Мінск. 1971. 9 снеж.; Шукліна Н., Кабакоўч А., Шпакоўскі І. Паэзія абнаўлення свету. Мн., 1981. С. 57—61, 72; Шумакowіч С. Максім Багдановіч аб рускай літаратуры // Полямя. 1950. № 8; Яго ж. Невядомыя тэксты твораў Максіма Багдановіча // ЛіМ. 1950. 8 крас.; Шумілаў Г. Максіму Багдановічу // Маг. праўда. 1967. 29 студз.; Шчарбакова Т. З невычэрпных крыніц // ЛіМ. 1971. 7 студз.; Шыханцова В. А. Я. Багдановіч як педагог // Нар. асвета. 1978. № 5; Янішчыц Я. Зорка паэзіі: Да 90-годдзя з дня нар. Максіма Багдановіча // Беларусь. 1981. № 11; Ярош М., Бечыч В. Беларуская савецкая лірыка. Мн., 1979. С. 8—10; Ярош М. Максіму Багдановічу было б 80... // ЛіМ. 1971. 3 снеж.; Яго ж. Янка Купала і беларуская паэзія. Мн., 1971. С. 69—71, 81—84, 102—105, 122—126; Ясакар [Вядуля З.] У гадаўшчыну смерці М. А. Багдановіча // Бел. шлях. 1918. 25 мая; Ясінскі Р. «Зорка Максіма» // Чырв. змена. 1981. 9 снеж.; Яскевіч А. Заповеты Майстра: Перачытваючы Максіма Багдановіча // ЛіМ. 1967. 23 мая; Яго ж. Перачытваючы Багдановіча // Маг. праўда. 1968. 2 жн.; Яго ж. Пшукі стлыю // Яскевіч А. Карані маладога дрэва. Мн., 1967. С. 35—40; Ясны С. Максім Багдановіч // Сял. ніва. 1927. 26 мая; Ясяновіч С. [Палуян С.]. Беларуская літаратура ў 1909 г. // Н. н. 1910. 11 лют.; Яфімава М. Максім Багдановіч // Маг. праўда. 1957. 25 мая; Яфімаў С. Каштоўны набытак // Маладосць. 1957. № 8.

На іспанскай мове. Guiléovich N. Maxim Bogdanovich (1891—1917): Ensayo / Trad. C. Sherman // Literatura Soviética. 1983. № 3.

На італьянскай мове. Liackij E. Un poeta Bianco-russo // Rivista di letterature slave. 1928. Aprile.

На латышскай мове. Abola M. Isa dzives mirkla nedziestoša gaisma // Lit. un Māksla. 1971. 11. Dec.; Abola M. Par Maksimu Bogdanoviču // Karogs. 1971. Nr. 12; Gnilomedov V. Maksima Bogdanoviča atcerē // Karogs. 1982. Nr. 1; Rūja V. Uz cinu lira sausa // Lit. un Māksla. 1981. 4. Sept.

На літоўскай мове. Aputiene V. Maksimas Bogdanovičius Vilniuje // V-ku darbas. 1981. Nr. 12; Drillinga A. Baltarusiu literatūros klasiko 90-metis // Lit. ir menas. 1981. Gruod. 26; Graibus R. Poezijos švente Minske // Pergale. 1981. Nr. 11; Miciūle O. Baltarusiu poetas M. Bogdanovičius // Lit. ir menas. 1957. Geg. 25.

На нямецкай мове. Wojko-Blochyn J. Maksim Bahdanovič und die ukrainische Literatur // Slavistische Studien zum VIII. Internationalen Slavistenkongress in Zagreb, 1978. Köln; Wien, 1978; Gilewitsch N. Maksim Bogdanovič (1891—1917) // Sowjetliteratur. 1983. H. 3; Neureiter F. Maksim Bahdanovič // Weißrussische Antologie. München, 1983; Rando N. Über die Autoren // Störche über den Sümpfen. Berlin, 1971.

На польскай мове. A. d. U. z. Kuźnica // Głos Prawdy. 1927. Nr. 201; Akademickie wydanie utworów poetów białoruskich w Mińsku // Myśl Narodowa. 1928. Nr. 7; Huszcza J. „Gwoli historycznej prawdy...” // Huszcza J. Opowieści w czarnych ramkach. Łódź, 1979;

Huszcza J. Jest rok 1907... // Bahdanowicz M. Poezje wybrane. Łódź, 1974; Huszcza J. Nie w pełni dany // Беларускі календар: 1971 год. Беласток, 1970; Jankowska G. Klasycy białoruscy w ręku polskiego czytelnika // Osnowa. 1984. Nr. 7/8; Maksim Bahdanowicz // Antologia poezji białoruskiej. Wrocław, 1978; Maksim Bahdanowicz // Wiesze białoruskie. Łódź, 1971; Piewsa Białorusi // Literatura Radziecka. 1972. Nr. 6; Poźniak T. // Literatura białoruska w kręgu dwu rewolucji // Slavia Orientalis. 1978. Z. 4; Rogowski W. Białorusi w pieśni // Echo literacko-artystyczne. 1914. 15 czerw. На рускай мове. А в д е в е И. Облик поэта: Каким он был? // Неман. 1983. № 6; Агиевич В. Вечно живой // Заря. 1947. 25 мая; Айзенштадт Г. Твой сын, Белоруссия! // Знамя юности. 1966. 9 дек.; Акулич А. Выдающийся поэт-демократ и литературный критик // Сов. Бел. 1961. 9 дек.; Яго ж. О мировоззрении М. А. Богдановича // Уч. зап. Мин. пед. ин-та. 1956. Вып. 6; Андриенко О. М. Богданович и русская литература // Типология и история слав. моу і ўзаемаасувяжы слав. літаратур. Мн., 1967. А р о ч к а М. Кораблю поэзии — большое плавание // Неман. 1975. № 2; Базаревич Н. Венок поэту // Сел. газ. 1969. 17 авг.; Барачович А. Классик белорусской поэзии с берегов Волги // Волга. 1967. № 3; Яго ж. Память — в бронзе, память — в сердце // Неман. 1985. № 3; Яго ж. Путь песьяра // Позывные дружбы. Горький, 1982; Барская Т. В светлом краю у синей бухты // Сов. Крым. 1981. 6 дек.; Барсток М. Немеркнувшее слово // Сов. Крым. 1981. 6 дек.; Белькевич С. Поэзия Максіма Богдановіча в беларускай вокальнай музыке // Вопросы культуры и искусства Бел. 1983. Вып. 2; Бендэ Л. Максім Богдановіч // Гродн. праўда. 1947. 25 мая; Березкин Г. Купала, Богданович и русская поэзия // Березкин Г. Звенья. М., 1984; Яго ж. Страница дружбы // Неман. 1967. № 6; Бичэль-Загнетова Д. Самобытный талант // Гродн. праўда. 1981. 10 дек.; Богданович А. Материалы к биографии Максіма Адамовіча Богдановіча // Беларуская літаратура. Мн., 1960. Вып. 3. Бойко В. Восхождение // Знамя юности. 1981. 9 дек.; Яго ж. Каждый из вас поэт... // Там жа. 1961. 14 дек.; Яго ж. Певец народных дум // Там жа. 1957. 26 мая; Яго ж. «Як дар прыроды...»: 80 лет со дня рождения Максіма Богдановіча // Там жа. 1971. 12 дек.; Борисенко В. Поэт-патриот // Лит. и искусство. 1942. 30 июня; Бурьян Б. Выдающийся белорусский поэт // Сов. Бел. 1952. 25 мая; Яго ж. Неугасимый свет // Там жа. 1971. 9 дек.; Яго ж. Побег, устремленные в вечность // Там жа. 1981. 9 дек.; Яго ж. Пятьдесят и семьдесят // Знамя юности. 1961. 10 сент.; В а с и л е н о к С. Максім Богдановіч // Василенок С. Беларуская літаратура. М., 1951; Яго ж. Певец белорусского народа // Славяне. 1947. № 5; Яго ж. Поэт-новатор // Комс. праўда, 1947. 25 мая; В а т а ц и Н. «В 1917 году, выдвали от родной Белоруссии, в Крыму...» // В мире книг. 1968. № 1; Яе ж. Всего легче и лучше // Неман. 1971. № 9; Яе ж. Певец родной земли // Сел. газ. 1966. 9 дек.; Яе ж. Слово о старшем брате // Неман. 1971. № 4; Виноградов В. Беларуская літаратура. М., 1969. С. 34—37; Войтенков Н., Калугин С. Крымское лето Максіма Богдановіча // Неман. 1980. № 3; Вольский А. Мир стоцветный и стозвучный // Зорька. 1971. 3 дек.; В о р о б ь е в а Т. «...Лекцию считать нежелательной...» // Сов. Бел. 1974. 29 сент.; Гапова Г. Где же архив Максіма-книжника? // Неман. 1984. № 7; Гаранин Л. Философские искания в белорусской литературе // Мн., 1984. С. 116—127; Гилевич Н. Любовь непреходящая // Богданович М. Узор василька. Мн., 1985; Яго ж. Непреходящая любовь // ЛГ. 1981. 9 дек.; Гнилomedov В. Остаётся нашим современником // Знамя юности. 1981. 23 окт.; Голomb Л. Максім Богдановіч об особенностях украинской лирики // Региональные особенности восточнослав. языков, литератур, фольклора и методы их изучения. Гомель, 1985. Ч. 2; Горещкий И. «...Это был сам народ» // Дружба народов. 1961. № 5; Гостев А. Дом и память // Гродн. праўда.

1977. 23 апр.; Гринчик Н. Максим Богданович // История белорусской дооктябрьской литературы. Мн., 1977; Гурина Н. Такие певучие строки... // Сов. Бел. 1981. 9 дек.; Гурьянова Н. Максим Богданович // Курорт. газ. 1957. 25 мая; Денисюк И. Проблема интернационализации литературного процесса в концепции Ивана Франко и Максима Богдановича // Тыпалогія і ўзаемадзеянне слав. моў і літаратур. Мн., 1973; Дрозд С. Он дней грядущих видел свет // Гродн. правда. 1971. 9 дек.; Друк С. [Гартны Ц.] Этапы развития белорусской литературы // Просторы. Мн., 1927; Ермолович М. В мире Купала // Неман. 1974. № 6; Железняк Г. Он совершил все, что мог: [Фрагменты з дысертацыі] // Неман. 1966. № 12; Залесская Л. Об истоках социалистического реализма в белорусской литературе: (Образ положительного героя) // Изв. АН СССР. Отделение лит. и яз. 1960. Т. 19. Вып. 4; Залесский Т. Максим Богданович // Полес. правда. 1927. № 121; Замечательный поэт Белоруссии // ЛГ. 1939. 31 дек.; Звонак А. Подвиг поэта // Сел. газ. 1971. 9 дек.; Ивашин В. М. Горький и белорусская литература начала XX века. Мн., 1956. С. 60—61, 95—96, 110—112, 137—138, 156—162; Яго ж. У истоках социалистического реализма. Мн., 1963. С. 109—111, 127—129, 171—185; Яго ж. Янка Купала в оценке дооктябрьской критики // Сов. Отчизна. 1955. № 3; Исаев Е. В надежде и борьбе // ЛГ. 1981. 9 дек.; Кабакович А. «Я хотел бы встретиться с Вами...» // Лит. обозрение. 1981. № 12; Кадет М. Где эта улица, где этот дом?.. // Сов. Бел. 1984. 30 авг.; Карабан С. Очерки истории белорусской эстетической мысли и литературной критики. Мн., 1971. С. 106—110, 130—132, 137—138, 142—144, 154—155, 161—163, 166, 167; Карский Е. Максим Адамович Богданович // Карский Е. Белорусы. Пг., 1922. Т. 3. Вып. 3; Клейнборт Л. Максим Богданович // Клейнборт Л. Молодая Белоруссия. Мн., 1928; Козловская Г. На тропинке к тайнам: Слово о поэте // Сов. Бел. 1981. 9 дек.; Конон В. Белорусская литература в общеславянском контексте // Неман. 1983. № 4; Яго ж. Проблемы эстетики в публицистике и литературно-художественной критике // Очерки истории философской и социологической мысли Белоруссии (до 1917 г.). Мн., 1973. С. 474—479; Яго ж. Пути и перепутья // Неман. 1981. № 10; Яго ж. Эстетические взгляды М. А. Богдановича // Дорошевич Э., Конон В. Очерк истории эстетической мысли Белоруссии. М., 1972; Кохановский Г. Максимов сад // Сел. газ. 1981. 8 дек.; Яго ж. Некролог в «Минском вестнике» // Неман. 1982. № 8; Кочур Г. Встречи с белорусской поэзией // Там же. 1970. № 2; Лапидус Н. М. Богданович и Т. Шевченко // Уч. зап. БГУ. Сер. филол. 1956. Вып. 27; Яго ж. Максим Богданович — критик и переводчик зарубежных литератур // Уч. записки БГУ. Сер. филол. 1957. Вып. 39; Яго ж. Максим Богданович — литературный критик: (К 70-летию со дня рождения) // Неман. 1961. № 6; Яго ж. Максим Горький и белорусский поэт Максим Богданович // Тезисы докладов и сообщений 2-ой конференции горьковедов Поволжья. Горький, 1959; Яго ж. Максим Горький и Максим Богданович // М. Горький и вопросы литературы. Мн., 1968; Яго ж. «Посмотри, как восход разгорается...» // Сел. газ. 1981. 3 дек.; Яго ж. Традиции М. Богдановича в области художественного перевода // Актуальные проблемы теории художественного перевода. М., 1967; Т. 1; Яго ж. Традиции художественного перевода в Белоруссии; Англичная классика в белорусских переводах // Лапидус Н. зарубежная литература в белорусских изданиях и переводах. Мн., 1968; Ларченко М. Максим Богданович // Сов. Бел. 1947. 25 мая; Яго ж. Тарас Шевченко и Максим Богданович // Т. Р. Шевченко и славянские народы. К., 1961; Левицкая З. В поисках пансиона «Шалаш» // Сов. Крым. 1981. 6 дек.; Яе ж. Здесь жил Максим Богданович // Неман. 1982. № 3; Лешкович В. У живой воды // Сел. газ. 1985. 21 июля; Лойко О. Венчая мужика с красой мадонны... // ЛГ. 1981. 9 дек.; Яго ж. Его живые ветви // Неман. 1974. № 6; Яго ж. Негасимая звезда поэта // Сел. газ. 1976.

9 дек.; Лубкивский Р. Звезда поэта // ЛГ. 1981. 9 дек.; Лучук В. Продолжение добрых традиций // Неман. 1970. № 2; Ляшук В. Певец синеокой Белоруссии // Заря. 1966. 9 дек.; Мазуров К. Незабываемое. Мн., 1984. С. 46; Майхрович С. Гражданские мотивы в поэзии Максима Богдановича // Сов. Бел. 1945. 12 авг.; Яго ж. Замечательный белорусский поэт // Сов. Бел. 1956. 11 дек.; Яго ж. Максим Богданович // Богданович М. Избр. произв. М., 1953; Матусевич К. «И весь у спомінах устане, ажыве...» // Неман. 1982. № 4; Машинский С. Украинская классика в русских переводах // Новый мир. 1954. № 3; Мележ И. Слава поэту // Мележ И. Жизненные заботы. М., 1980; Михайлик И. Домик на Грузинской улице // Горьковский рабочий. 1960. 4 апр.; Михолап Я. А. М. Горький и Максим Богданович // Гродн. правда. 1947. 19 июня; Яго ж. Выдающийся белорусский поэт // Там же. 1947. 27 мая; Мочульский Н. М. А. Богданович: (Некролог) // Вестник Мин. губ. комиссарии. 1917. 30 мая; Голос. 1917. № 124; Мозольков Е. Замечательный белорусский поэт // ЛГ. 1939. 30 сент.; Яго ж. Максим Богданович // Богданович М. Избранные стихи. М., 1940; Яго ж. Максим Богданович // Мозольков Е. Поющая земля. М., 1972; Моисейчик А. Чародей родного слова // Заря. 1971. 9 дек.; Неклепаев И. Певец белорусского возрождения // Заря Запада. 1927. 25 мая; Неклепаев В. Звезда в созвездии Лебеда // Сов. Бел. 1981. 9 дек.; Николаева Э. М. Богданович на страницах «Нашей нивы» // История книги, источниковедение и библиотечное дело. Мн., 1984; Нисневич И. Поэт и музыка: (Максим Богданович) // Нисневич И. Музыкально-критические статьи. Л., 1984; Яго ж. Слово, живущее в песне // ел. газ. 1966. 10 дек.; Охрименко О. Максим Богданович и античность // Материалы межвузовской научной конференции по проблемам теории и истории бел. и рус. литератур. Мн., 1967; Охрименко П. Максим Богданович и Крым // Материалы к XV научно-методической конференции (Тезисы докл.). Гомель, 1967; Яго ж. Максим Богданович и Т. Г. Шевченко // Сов. Бел. 1952. 23 мая; Яго ж. Максим Богданович и украинская литература // Уч. зап. Гомел. ин-та. 1954. Вып. 1; Яго ж. Собратья // Неман. 1971. № 1; Яго ж. Т. Г. Шевченко и белорусская литература. Мн., 1952. С. 14—18; Памяти Максима Богдановича // ЛГ. 1957. 28 мая; Перкин Н. Многогранный поэтический талант // Сов. Бел. 1957. 25 мая; Яго ж. Поэт большого таланта // Сталин. молодёжь. 1947. 25 мая; Погодин А. Белорусские поэты // Вестник Европы. 1911. № 1; Поздняков М. Дом поэта: К 90-летию со дня рождения М. Богдановича // Сел. газ. 1981. 4 дек.; Яго ж. Максим Богданович: Неизвестные страницы // Неман. 1984. № 1; Посевцова М. Немеркнущая звезда поэзии // Гродн. правда. 1966. 9 дек.; Поступальский И. Валерий Брюсов и Максим Богданович // Брюсовские чтения 1966 года. Ереван, 1968; Яго ж. О поэзии Максима Богдановича // Богданович М. Стихотворения. М., 1971; Пугачёва Э. Венок вдохновения // Сов. Бел. 1981. 9 дек.; Пширков Ю. А. Е. Богданович. Мн., 1966. С. 120—123; Рагойша В. Бессмертный «Венок» // Богданович М. Венок. Мн., 1985; Яго ж. Первые переводы // Знамя юности. 1981. 9 дек.; Яго ж. Проблемы перевода с близкородственных языков. Мн., 1980. С. 60—62, 94—100, 102—110; Яго ж. Светлый след будет вечно живой // Коммунист Бел. 1981. № 11; Ринемся в бой // Лит. Россия. 1981. 11 дек.; Романов Д. Воспоминания о поэте Богдановиче // Рыбинская правда. 1973. 24 марта; Рубакин Н. Среди книг. М., 1915. Т. 3. Ч. 1. С. 147; Садовский Е. Однотомник М. Богдановича // ЛГ. 1945. 14 июля; Яго ж. Ожгло на полотне // Неман. 1978. № 10; Сазонов Н. Жизнь как миг // Огонёк. 1981. № 52; Секушенко Г. Памятник поэту // Неман. 1981. № 12; Сендер А. Звонит, струится и чарует: Слово о поэте // Сов. Бел. 1981. 9 дек.; Скалабан В. «...В это суровое и важное время»: Максим Богданович в Минске // Неман. 1981. № 12; Соколова Т. Литературная библиография БССР 20—30-х годов

(некоторые особенности и итоги ее развития) // Вопросы библиографоведения и библиотеконедения. Мн., 1980. С. 71—72; Степан А. 35 лет со дня смерти Максима Богдановича // Сталин. молодёжь. 1952. 25 мая; Степунин И. Он всей душой любил Беларусь // Знамя юности. 1968. 28 марта; Стрельцов М. От Максима Книжника начало // Неман. 1969. № 5; Терлецкий И. Максим Богданович — на польском языке // Гродн. правда. 1974. 6 июля; Титов А. Памяти друга: [Некролог] // Голос. 1917. № 128; Тычина М. Народ и война. Мн., 1985. С. 107—111; Фролова Т. ...И открываются сердца: Слово о поэте // Сов. Бел. 1981. 9 дек.; Храпченко В. Корреспондент «Русского экскурсанта» // Сов. Бел. 1969. 21 окт.; Шалямова А. Максим Богданович и А. С. Пушкин // Тыялалогі славянскіх моў і літаратур. Мн., 1977; Щербаква Т. Опера о белорусском поэте // Сов. музыка. 1971. № 12; Янчук Н. Несколько слов о новейшей белорусской литературе // Известия об-ва слав. культуры. 1912. Т. 1. Кн. 1; Яго ж. Новейшая белорусская литература и ее деятели // Очерки белорусской литературы. М., 1920. Вып. 1. С. 63, 66—67; Яскевич А. Воссоздавая течение жизни // Неман. 1983. № 3.

На туркменской мове. Уч палванъи бири // Эдебият ве сунат. 1981. 9 дек.

На узбекской мове. Гилевич Н. Уч паклавонинг кенжаси // Ўзбекистон адабиёти ва санъати. 1981. 11 дек.; Гниломедов В. Шоирнинг мардона овози // Шарк юлдузи. 1982. № 1.

На украинской мове. Баратинський П. Співець народної долі // Рад. Житомирщина. 1966. 11 груд.; Гілевіч Н. Молодий з трьох велетів // Літ. Укр. 1981. 8 груд.; Денисюк І. Речник білоруського відродження // Богданович М. Лірика. К., 1967; Яго ж. Світло високої зорі // Жовтень. 1967. № 2; Добрянський В. Він кликав бурю // Рад. Буковина. 1967. 6 черв.; Драй-Хмара М. Життя й творчість Максима Богдановича // Богданович М. Вінок. К., 1929; Яго ж. Максим Богданович // Глобус. 1928. № 11; Івашин В. Творчість Шевченка в оцінці Богдановича // Збірник праць третьої наукової шевченківської конференції. К., 1955; Киричок П. «У краю світлому...» // Крим. правда. 1981. 11 груд.; Ларченко М. Тарас Шевченко і білоруська література // Укр. мова і літ. в шк. 1964. № 3; Яго ж. Тарас Шевченко і Максим Богданович // Т. Г. Шевченко і слов'янські народи. К., 1961; Лубківський Р. Речник приречених: До 75-річчя з дня народження М. Богдановича // Дніпро. 1966. № 12; Яго ж. Світло чисте, немеркнуче // Вітчизна. 1982. № 3; Назаренко Ю. Пам'яті М. Богдановича // Літ. газ. 1954. 31 трав.; Олешківський А. М. Богданович в Криму // Крим. правда. 1966. 9 груд.; Охрімченко П. Глибоке почуття дружи: До 70-річчя з дня народження М. А. Богдановича // Літ. газ. 1961. 15 груд.; Яго ж. З синьською любов'ю // Культура і життя. 1967. 25 трав.; Яго ж. Максим Богданович і Україна // Десяня. правда. 1967. 6 черв.; Яго ж. Максим Богданович і Україна // Черв. промінь. 1981. 5 груд.; Яго ж. Максим Богданович та Іван Франко // Укр. літ.-знавство. 1969. Вип. 7; Яго ж. Пераклади М. Богдановича з української літератури: До 35-х роковин з дня смерті білорус. письменника // Літ. газ. 1952. 22 трав.; Яго ж. Шевченко і Білорусія. К., 1960. С. 29—31; Панизник С. «Білим каменем видначу...» (До 75-річчя від дня народження М. Богдановича) // Ленін. молод. 1966. 11 груд.; Пігуляк М. Максим Богданович: (До 75-річчя з дня народження) // Укр. гіст. журнал. 1966. № 12; Яго ж. Максим Богданович і Західна Україна // Рад. літ.-знавство. 1964. № 6; Полюян С. Білоруська поезія в її типових представниках // Укр. хата. 1910. № 3; Самусь М. Максим Богданович: (Біографічна згадка) // Плужанин. 1927. № 7; Святницький І. Відроджене білоруського письменства. Львів, 1908. С. 9; Симоненко П. Співець синьоогого краю: Вірші білоруського поета М. Богдановича в перекладах В. Чабаненка // Запорізька правда. 1967. 29 груд.; Ступак Ю. Нотатки про українсько-білоруські

літературні зв'язки // Дніпро. 1949. № 5; Чабаненко В. Видатний поет і слов'янознавець М. Богданович // Слов'янське літ.-знавство і фольклористика. 1968. Вып. 4; Яго ж. Гордість братньої Білорусії: До 75-річчя від дня народження Максима Богдановича // Запорізька правда. 1966. 2 ліст.; Яго ж. Максим Богданович: (До 50-річчя від дня смерті) // Укр. мова і літ. в шк. 1967. № 6; Яго ж. На спільній ниві // Літ. Укр. 1966. 9 груд.; Яго ж. Незгасна зоря поезії. 25 травня — 50-річчя з дня смерті М. Богдановича // Комсомолець Запоріжжя. 1967. 24 трав.; Яго ж. Співець братерства // Вільна Укр. 1966. 9 груд.; Яго ж. Шанувальник Стефанькового таланту // Літ. Укр. 1972. 25 січ.; Чайковський Б. Т. Г. Шевченко і білоруська література // Літ. в шк. 1954. № 5.

На французькій мові. Bagdanovitch Mixime // Anthologie de la poésie biélorusse. Paris, 1982.

На чеській мові. Černý A. Běloruské snahy národní a literární v e. 1909—1910 // Slovanský přehled. 1911. 10 červecne; Černý A]. Maksim Bahdanovič // Slovanský přehled. 1927. S. 475.

На югославській мові. Dren I. O Belorusih in beloruskem slovstvu // Luč. 1933. Br. 9. 24.

На беларуській мові. Агняцвет Э. «Я хачу, каб ты ведаў...» [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Акулін Э. Максіму Багдановічу: [Верш] // Маладосць. 1985. № 6; Александровіч А. На магліу Максіма Багдановіча: [Верш] // Сав. Бел. 1927. 25 мая; Арочка М. Каля Магліу Максіма Багдановіча: [Верш] // Арочка М. Матчына жыта. Мн., 1978; Астрэйка А. Максіму Багдановічу: [Верш] // Астрэйка А. Тв. У 2 т. Мн., 1981. Т. 1; Аўрамчык М. На Магіле Максіма Багдановічу: [Верш] // Аўрамчык М. Выбр. тв.: У 2 т. Мн., 1980. Т. 1; Багдановіч І. Суніцы: [Верш] // Полымя. 1983. № 3; Баравік М. Максіму Багдановічу: [Верш] // Віцеб. рабочы. 1975. 12 ліп.; Барадулін Р. Блакітная легенда; Вяртанне Максіма: [Вершы] // Барадулін Р. Амплітуда смеласці. Мн., 1983; Яго ж. Дзякую табе, сакольніку: [Верш] // ЛіМ. 1966. 9 снеж.; Яго ж. Сакольнік: [Верш] // Барадулін Р. Выбр. тв.: у 2 т. Мн., 1984. Т. 1; Яго ж. Спявала хмара беспрятных снаў...»: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Барскі А. М. Багдановічу: [Верш] // Белаежа. Беласток, 1965; Бічэль-Загнетава Д. Памяці маці Максіма Багдановіча; Сяброўства: [Вершы] // Бічэль-Загнетава Д. Загасценц. Мн., 1985; Яе ж. Ракудзінчыца 23 чэрвеня 1985 г.: [Верш] // ЛіМ. 1985. 6 черв.; Броўка П. М. Багдановічу: [Верш] // Росквіт. Полацк, 1927; Яго ж. Памяці паэта: [Верш] // Броўка П. 36 тв.: У 7 т. Мн., 1977. Т. 4; Бур'ян Б. Ля сіняй бухты: [Аповесць] // Пер. з рус. Я. Васілёнак // Полымя. 1958. № 12; Быліна Я. Памяці М. Багдановіча: [Верш] // Быліна Я. На прызбе. Вільня, 1918; Бядуля З. Страцім-лебедзь: Апавайданне-успаміны пра М. Багдановіча // ЛіМ. 1941. 5 сак.; Валодзька С. Ля сіняй бухты: [Верш] // Вусны. Мн., 1985; Валюшэнка Э. Максіму Багдановічу: [Верш] // Гомел. праўда. 1985. 20 вер.; Васілёк М. Памяці Максіма Багдановіча: [Верш] // Васілёк М. Выбраныя вершы. Мн., 1950; Вечар А. Імкненні: [Верш] // Арш. маладняк. 1927. № 6; Віцяблянін. «Граць словы-пералівы...»: [Верш] // Бел. дзень. 1927. 1 чэрв.; Волька С. Памяці Максіма Багдановіча: [Верш] // Бел. справа. 1926. 29 мая; Вольны А. Максіму Багдановічу: [Верш] // Сав. Бел. 1927. 29 мая; Г-к [Галубок У.] Апошняя вясна: (Памяці М. Багдановіча) (Абразкі) // Вольная Бел. 1917. 1 ліп.; Галубовіч Л. Максіму Багдановічу: [Верш] // Галубовіч Л. Таемнасць агню. Мн., 1984; Гальпяровіч Н. «У крывіскіх сасен велічын пагляд...» [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Гапановіч В. Страцім-лебедзь: [Верш] // Полымя. 1981. № 12; Гарбуноў Д. Максіму Багдановічу: [Верш] // ЛіМ. 1958. 4 чэрв.; Гардзей В. Максіму Багдановічу: [Верш] // Там жа. 1981. 10 крас.; Гаўрук Ю. Максіму Багдановічу: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Акулін Э. Максіму Багдановічу: [Верш] // Маладосць. 1985. № 6; Александровіч А. На магліу Максіма Багдановіча: [Верш] // Сав. Бел. 1927. 25 мая; Арочка М. Каля Магліу Максіма Багдановіча: [Верш] // Арочка М. Матчына жыта. Мн., 1978; Астрэйка А. Максіму Багдановічу: [Верш] // Астрэйка А. Тв. У 2 т. Мн., 1981. Т. 1; Аўрамчык М. На Магіле Максіма Багдановічу: [Верш] // Аўрамчык М. Выбр. тв.: У 2 т. Мн., 1980. Т. 1; Багдановіч І. Суніцы: [Верш] // Полымя. 1983. № 3; Баравік М. Максіму Багдановічу: [Верш] // Віцеб. рабочы. 1975. 12 ліп.; Барадулін Р. Блакітная легенда; Вяртанне Максіма: [Вершы] // Барадулін Р. Амплітуда смеласці. Мн., 1983; Яго ж. Дзякую табе, сакольніку: [Верш] // ЛіМ. 1966. 9 снеж.; Яго ж. Сакольнік: [Верш] // Барадулін Р. Выбр. тв.: у 2 т. Мн., 1984. Т. 1; Яго ж. Спявала хмара беспрятных снаў...»: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Барскі А. М. Багдановічу: [Верш] // Белаежа. Беласток, 1965; Бічэль-Загнетава Д. Памяці маці Максіма Багдановіча; Сяброўства: [Вершы] // Бічэль-Загнетава Д. Загасценц. Мн., 1985; Яе ж. Ракудзінчыца 23 чэрвеня 1985 г.: [Верш] // ЛіМ. 1985. 6 черв.; Броўка П. М. Багдановічу: [Верш] // Росквіт. Полацк, 1927; Яго ж. Памяці паэта: [Верш] // Броўка П. 36 тв.: У 7 т. Мн., 1977. Т. 4; Бур'ян Б. Ля сіняй бухты: [Аповесць] // Пер. з рус. Я. Васілёнак // Полымя. 1958. № 12; Быліна Я. Памяці М. Багдановіча: [Верш] // Быліна Я. На прызбе. Вільня, 1918; Бядуля З. Страцім-лебедзь: Апавайданне-успаміны пра М. Багдановіча // ЛіМ. 1941. 5 сак.; Валодзька С. Ля сіняй бухты: [Верш] // Вусны. Мн., 1985; Валюшэнка Э. Максіму Багдановічу: [Верш] // Гомел. праўда. 1985. 20 вер.; Васілёк М. Памяці Максіма Багдановіча: [Верш] // Васілёк М. Выбраныя вершы. Мн., 1950; Вечар А. Імкненні: [Верш] // Арш. маладняк. 1927. № 6; Віцяблянін. «Граць словы-пералівы...»: [Верш] // Бел. дзень. 1927. 1 чэрв.; Волька С. Памяці Максіма Багдановіча: [Верш] // Бел. справа. 1926. 29 мая; Вольны А. Максіму Багдановічу: [Верш] // Сав. Бел. 1927. 29 мая; Г-к [Галубок У.] Апошняя вясна: (Памяці М. Багдановіча) (Абразкі) // Вольная Бел. 1917. 1 ліп.; Галубовіч Л. Максіму Багдановічу: [Верш] // Галубовіч Л. Таемнасць агню. Мн., 1984; Гальпяровіч Н. «У крывіскіх сасен велічын пагляд...» [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Гапановіч В. Страцім-лебедзь: [Верш] // Полымя. 1981. № 12; Гарбуноў Д. Максіму Багдановічу: [Верш] // ЛіМ. 1958. 4 чэрв.; Гардзей В. Максіму Багдановічу: [Верш] // Там жа. 1981. 10 крас.; Гаўрук Ю. Максіму Багдановічу: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.

новіч: [Верш] // Арш. маладняк. 1927. № 6; Гілевіч Н. Апошніе спатканне з Веранікай: [Верш] // Гілевіч Н. Выбр. тв.: У 2 т. Мн., 1981. Т. 1; Глебка П. М. Багдановіч: [Верш] // Глебка П. Зб. тв.: У 4 т. Мн., 1984. Т. 1; Яго ж. Памяці М. Багдановіча: [Верш] // Узвышша. 1927. № 2; Грачаніка ў А. Максіму Багдановічу: [Верш] // Грачанікаў А. Калі далёка ты... Мн., 1979; Грышкевіч Ф. На магілу М. Багдановіча: [Верш] // Бел. крыніца. 1927. 3 чэрв.; Дзеружынскі А. Максіму Багдановічу: [Верш] // Дзеружынскі А. Калінавы цвет. Мн., 1961; Дубоўка У. Нават мора змяніла свой колер: [Верш] // Дубоўка У. Выбраныя вершы. Мн., 1959; Дудар А. Максіму Багдановічу: [Верш] // Дудар А. І залаціцей і сталёвей. Мн., 1926; Дукса М. Згадка пра Багдановіча: [Верш] // Гродн. правда. 1979. 1 дек.; Жуковіч В. Максім Багдановіч: [Верш] // Жуковіч В. Цана цішыні. Мн., 1985; Жылка У. Максім Багдановіч: [Верш] // Узвышша. 1927. № 3; Жычка Х. Помнік Максіму Багдановічу: [Верш] // Жычка Х. Абрус. Мн., 1985; Іпатава В. Магіла Багдановіча: [Верш] // Іпатава В. Парасткі. Мн., 1976; Каламіец Т. Максіму Багдановічу: [Верш] // Пер. з укр. // ЛіМ. 1982. 5 лют.; Калачынскі М. У бронзе і славе: [Верш] // Там жа. 1984. 27 крас.; Камейша К. На магіле Багдановіча: [Верш] // Камейша К. Тут мае вёсны прычалены. Мн., 1977; Караткевіч У. Багдановічу: [Верш] // Караткевіч У. Мая Ляда. Мн., 1969; Карызна У. Максіму Багдановічу: [Верш] // Карызна У. Музыка ў свеце. Мн., 1985; Каско А. Багдановічу: [Верш] // Нашчадкі. Мн., 1979; Клімковіч М. На магіле Максіма Багдановіча: [Верш] // Клімковіч М. Зб. тв. Мн., 1959. Т. 1; Коршак А. Максім Багдановіч: [Верш] // Апаляныя пясёлкі. Мн., 1963; Крывёю сэрца. Мн., 1967; Лебедзь М. Пясняр характава: [Верш] // Полямя. 1925. № 7; Лойка А. Балада васільоў: Памяці Максіма Багдановіча: [Верш] // Лойка А. Калі ў дарозе ты... Мн., 1971; Лось Е. На магіле Багдановіча: [Верш] // Лось Е. Вянцы зруба. Мн., 1969; Яе ж. На яліцкіх могілках: [Верш] // Лось Е. Сакавік. Мн., 1958; Яе ж. «Я ў прыгаршчах прынесла...»: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Лужанін М. Васілёк: [Верш] // Там жа. 1981. 4 снеж.; Яго ж. Максімава магіла: [Верш] // Лужанін М. Зб. тв.: У 4 т. Мн., 1979. Т. 1; Львовіч М. Валжанін змалку; у Ніжнім сіратой...: [Верш] // Пер. з укр. Ю. Свірка // ЛіМ. 1982. 5 лют.; Яго ж. У вянок Максіму Багдановічу: «На Волзе, у Ніжнім, змалку ўзрос сабе...»; «Так, сыну не перашкаджалі жыць вы...»; «Падалі бомбы на вуліцы Менска...»; «Далягляд шырокі, вольны, ясны...»; «Апошні міг згарае ўшчэнт...»: [Верш] // Пер. з укр. У. Караткевіч // Братэрства. Мн., 1982; Лявонны Ю. Максіму Багдановічу: [Верш] // Маг. селянін. 1927. 5 чэрв.; Ляпёшкін У. У Ракуцёўшчыне: [Верш] // Ляпёшкін У. Вусце. Мн., 1973; Макаль П. Вянок любі народ: [Верш] // Макаль П. Дотык да зямлі. Мн., 1975; Яго ж. Максімаў сад: [Верш] // Макаль П. Калыска долі. Мн., 1984; Макар [Краўцоў М.]. Памяці Максіма Багдановіча: (У рочніцу яго смерці): [Верш] // Вольная Бел. 1918. 26 мая; Малаўка М. Страцім-лебедзь: [Верш] // Малаўка М. Дар. Мн., 1985; Марціновіч П. «У Вільні, каля Вострай Брамы...»: [Верш] // Марціновіч П. Час бурштыну. Мн., 1977; Матэвуша ў В. Памяці Максіма Багдановіча: [Верш] // Дняпро. Магілёў. 1957; Мележ І. Багдановіч: [Верш] // Мележ І. Зб. тв.: У 10 т. Мн., 1984. Т. 9; Міклашэўскі Я. Апошнія дні: [Верш] // Полямя. 1984. № 9; Яго ж. Зорка Венера: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Мікуліч Б. Развітанне: Апovesць // Мікуліч Б. Апovesці. Мн., 1985; Яго ж. У Мінску: Урывак з апovesці пра Максіма Багдановіча // Маладосць. 1958. № 6; Мінкін А. Багдановіч: [Верш] // ЛіМ. 1980. 26 вер.; Яго ж. Максіму Багдановічу: [Верш] // Мінкін А. Сурма. Мн., 1985; Місюк В. Кветка для Максіма Багдановіча: [Верш] // Вусны. Мн., 1985; Пазнякоў М. Трыялеты: [Верш] // Полямя. 1983. № 5; Яго ж. У Максімавым садзе: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Панізнік С.

Вечнае сіняе неба (Максіму Багдановічу): [Верш] // Панізнік С. Крона надзеі. Мн., 1975; Яго ж. Зорка Максіма: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Яго ж. «Ласкавы вечар. А стыне папера...»: [Верш] // Маладосць. 1980. № 8; Яго ж. Помнік у Крыме: [Верш] // Полямя. 1981. № 12; Яго ж. У вянок Максіму Багдановічу: («...Зусім не там...»; «Журботлівая ноч...»; «На папірусе светлай ночы...»; «Вечар у Ялце. Настыла папера...»; «Прыязджаем. Ад'язджаем...»; «Жыву ля ног у гор...»; «Дзе ўпоўняю святла, цяпла...»; «На скалуці на каменьчык...»; «Вось тут і край зямлі...»; «Шэры камень растаў у начы...»; Імгненні; «Аэрапорт...»; «Максім Багдановіч»: [Цыкл вершаў] // Панізнік С. Слова на дабрэдзень. Мн., 1982; Пашкоў Г. Жураўліная пошта Максіма: [Верш] // Пашкоў Г. Зямлю слухаю. Мн., 1983; Пестрак П. На магіле Максіма Багдановіча: [Верш] // Пестрак П. Зб. тв.: У 5 т. Мн., 1984. Т. 1; Пісарык А. Вуліца Багдановіча ў Мінску: [Верш] // ЛіМ. 1981. 15 мая; Пісьмянкоў А. Беларусь — Багдановічу: [Верш] // Там жа. 1981. 27 сак.; Прануза П. Вянок (Памяці Максіма Багдановіча): [Верш] // Прануза П. Родныя мясціны. Мн., 1968; Пруднікаў П. Максіму Багдановічу: (Верш) // Сел. газ. 1968. 2 марта; Яго ж. «Тут жыў Багдановіч...»; Над магілай Багдановіча: [Вершы] // Пруднікаў П. Мая магістраль. Мн., 1981; Пысін А. «Кіпарысы. Смуга. Павалока...»: [Верш] // Пысін А. Выбр. тв.: У 2 т. Мн., 1980. Т. 2; Ралько І. Элегія: [Верш] // Ралько І. Святло зары вясэрнай. Мн., 1983; Рудкоўскі М. Апошняя малітва Максіма Багдановіча: [Верш] // Рудкоўскі М. Засцярога. Мн., 1984; Рыбікаўска Ю. Максіму Багдановічу: [Верш] // Чырв. змена. 1975. 20 ліп.; Сабачэўская І. Максіму Багдановічу: [Верш] // Маладыя галасы. Мн., 1985; Садоўскі Я. Пясняр: Апovesць з жыцця беларускага пэта Максіма Багдановіча // Полямя. 1945. № 7—8. Рэц.: Шкраба Р. Няўдалая апovesць // ЛіМ. 1946. 27 ліп.; Свірка Ю. «Вечар ціхі. Шумна ў барах...»: [Верш] // Свірка Ю. Памятная вярста. Мн.; 1978; Яго ж. На магіле Максіма Багдановіча: [Верш] // Свірка Ю. Ядранасць. Мн., 1983; Яго ж. Першая ноч Максіма Багдановіча ў Мінску (снежань 1981 г.): [Верш] // Маладосць. 1984. № 1; Сіпаккоў Я. «Ялта, Максім, кіпарысы...»: [Верш] // Сіпаккоў Я. Усміхніся мне. Мн., 1984; Сокалаў С. Аўтару «Вянка»: [Верш] // Маладыя галасы. Мн., 1985; Танк М. Над магілай Багдановіча: [Верш] // Танк М. Зб. тв.: у 6 т. Мн., 1978. Т. 1; Яго ж. Чытаючы Максіма Багдановіча: [Верш] // Танк М. Зб. тв.: у 6 т. Мн., 1979. Т. 4; Тарас Н. Над магілай Максіма Багдановіча: [Верш] // Тарас Н. Кветка шчасця. Мн., 1958; Тарасюк Л. Крыніца ў Ракуцёўшчыне: [Верш] // Тарасюк Л. Смагаракі. Мн., 1983; Тармола Р. Максіму Багдановічу: [Верш] // Тармола Р. Зямное — зямному. Мн., 1979; Трус П. Памяці Максіма Багдановіча: [Верш] // Трус П. Выбр. тв. Мн., 1953; Украінка С. Хацеў зірнуць на нас на ўнікаў...»: [Верш] // ЛіМ. 1982. 2 крас.; Філімонава Л. «Надзея да паэта...»: [Верш] // Філімонава Л. Стазвонь. Мн., 1974; Хвалеі Я. На могілкі ў Аутцы: [Верш] // Нашчадкі. Мн., 1979; Хвойка Р. М. Багдановічу: [Верш] // Росквіт. Полацк, 1927; Цвях А. Зіма. Ля помніка М. Багдановічу: [Верш] // Чырв. змена. 1984. 12 жн.; Цыхун А. Максіму Багдановічу: [Верш] // Гродн. правда. 1981. 12 дек.; Чарняўскі М. Пісаў зямляк: [Верш] // Голас Радзімы. 1968. № 17; Там жа. 1972. № 22; Швед В. Памяці Максіма Багдановіча: [Верш] // Літаратурная Беласточчына. Мн., 1973; Шніп В. Максім Багдановіч: [Верш] // ЛіМ. 1984. 8 чэрв.; Шпакоўскі Л. Зорка Венера: [Верш] // Голас Радзімы. 1963. № 78; Шумілаў Г. Максіму Багдановічу: [Верш] // Маг. праўда. 1967. 29 студз.; Шушкевіч С. З крымскага сшытка: Стары Крым; Увесь, увесь на Армагі; Пісаў апошні верш; Каля мора, у далёкай Ялце; Ліст да бацькі з Крыма; «Я не самотны, я кінуў маю...»: [Вершы] // Шушкевіч С. Рэха маладосці. Мн., 1984; Яго ж. Памяці Максіма Багдановіча: Нізка трыялетаў // Наст. газ. 1981. 9 снеж.; Яго ж. Пісаў апошні верш; Мора; Праз стагоддзі: [Вершы] //

Звезда. 1982. 13 студз.; Яго ж. «Я несамотны, я кнігу маю...»: [Верш] // ЛіМ. 1981. 4 снеж.; Янішчыц Я. Смерць Максіма Багдановіча: [Верш] // Янішчыц Я. Снежныя грамніцы. Мн., 1970; Яго ж. Ялта — 1917: [Верш] // Янішчыц Я. Пара любові і жалю. Мн., 1983; Ясакар [Бядуля З.]. М. Багдановічу: [Верш] // Вольная Бел. 1918. 26 мая.

На рускай мове. Аврамчик М. На могиле паэта: [Верш] / Пер. М. Казаков // Сов. Крым. 1981. 6 дек.; Асташонок А. Возвращение: [Апавяданне] // Неман. 1981. № 12; Бурьян Б. У синей бухты: [Аповесць] // Сов. Отчизна. 1953. № 1; Рэц.: Бойко В. Повесть о мужестве поэта // Знамя юности. 1958. 16 сент.; Гречаников А. Памяти Максима Богдановича: [Верш] / Пер. И., Л. Михайловы // Неман. 1978. № 9; Лойко О. Как огонь, как вода: [Разделы з кнігі] / Пер. Г. Бубнов // Там жа. 1981.

№ 9; Садовский Е. Детство поэта: [Урывак з аповесці] // Зорька. 1945. 12 июля; Яго ж. Жизнь поэта: [Разделы з аповесці «Максим Богданович»] // Отчизна. 1946. № 2; Яго ж. Максим Богданович в Минске: Отрывок из повести «Песнярь» // Сов. Бел. 1945. 29 июля; Танк М. Над могилой М. Богдановича: [Верш] / Пер. К. Титов // Там жа. 1941. 9 мая; Янишчиц Е. Смерть Максима Богдановича: [Верш] / Пер. В. Элькин // Неман. 1976. № 10.

3.1.

ЦНБ АН БССР, аддз. рукап., ф. 5, воп. 1, адз. зах. 1, л. 26—27; ЦБ АН Літвы, аддз. рукап., ф. 21, адз. зах. 38, 39, 289; ЦНБ АН УССР, аддз. рукап., ф. 1, рук. № 11226; ЦДАЛІМ СССР, ф. 66, воп. 1, спр. 1378; ф. 76, воп. 2, л. 48; ЦДАМЛІМ БССР, ф. 153, воп. 1, спр. 1—180. В. І. Козіч, Н. К. Мазоўка.